

UNGFÓLK Í FØROYUM úrslit 2012

Firouz Gaini

Fróðskaparsetur Føroya & Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet

Ungfólk í Føroyum 2012

Útbúgving, mentan, ítróttur, frítíð og trivnaður
Úrslit av spurnakanning í 9. flokkum

©Firouz Gaini, Fróðskaparsetur Føroya og Norges
Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet (2013)

Tilvísing til frágreiðingina:

*Gaini, Firouz. 2013. Ungfólk í Føroyum 2012. Frágreiðing.
Tórshavn: Fróðskaparsetur Føroya*

Samband: firouzg@setur.fo

Formæli

Ungfólk í Føroyum 2012 er ein frágreiðing, sum lýsir og viðger úrslitini av stórari skúlaspurnakanning, sum undirritaði stóð fyri. Kanningin er partur av føroyskum-íslenskum granskingarsamstarvi, sum byrjaði tíðliga á vári 2011. Tó hevur samstarv verið millum undirritaða og granskingarstovnin *Rannsóknir & Greining* (Icelandic Centre for Social Research and Analysis), *Háskólinn í Reykjavík*, síðan 2009. Tað byrjaði við at Jón Sigfússon, leiðari á Rannsóknnum & Greining, setti seg í samband við meg fyri at fáa Føroyar at taka lut í stórari norðurlendskari ungdómskanning, sum hann hevði ábyrgdina av. Tað endaði við frágreiðingini *The Nordic Youth Research 2010*, sum varð almannakunngjörd á ráðstevnu í Reykjavík í oktober 2010. Fleiri enn 13.000 ung úr Álandi, Danmark, Føroyum, Finnlandi, Grønlandi, Íslandi, Noregi og Svøríki høvdu luttikið í kanningini, sum hevði fígging úr Norðurlandaráðnum og Íslenska Mentamálaráðum. Ikki færri enn 1.482 føroyingar luttóku. Síðan fóru undirritaði og Jón Sigfússon at fyrireika eitt nýtt føroyskt-íslenskt samstarv, sum skuldi hava sítt grundarlag í teimum árliku íslensku *ungt fólk*-spurnakanningunum, sum hava verið gjøgnumførðar síðan 1992.

Í januar 2011 var Jón Sigfússon á vitjan í Føroyum. Tá bjóðaðu vit føroyskum skúlaleiðarum á kunningarfund, har greitt varð frá ætlanini. Eisini prátaðu vit við Mentamálaráðið. Skúlarnir sýndu stóran áhuga fyri verkætlanini, sum teir mettu at vera eitt sera týðandi amboð í arbeiðinum við at eftirmeta og menna skúlan. Síðan var farið at fyrireika spurnabløð, týða spurningar úr íslenskum, gera avtalur við skúlar, o.s.fr. Skúlablaðið varpaði eisini ljós á verkætlanina. Í mars 2012 varð endiliga komið á mál. Tá høvdu skúlarnir fingið næmingarnar í 9. flokkunum at útfylla spurnabløðini. Síðan skuldi alt tilfarið savnast saman, viðgerast og greinast. Í oktober 2012 vóru úrslitini fyrstu ferð lögð fram í Føroyum. Á tiltaki á skúlanum á Argjahamri, sum Føroya Lærarafelag skipaði fyri, fortaldu undirritaði, Jón Sigfússon og Dr. Inga Dóra Sigfússon (Columbia University, NYC), hvussu høvuðniðurstøðurnar sóu út. Fundurin á Argjahamri sendi verkætlanina, sum eitt snarljós, út til fjøldina og miðlarnar. Her vóru fleri úrslit, sum onkursvegna komu óvart á fólk. Áhugavert var eyðvitað eisini at hyggja at mununum á føroyskum og íslenskum ungdómi. Í apríl 2013 vóru tveir fundir í Klaksvík, sum eisini varpaðu ljós á íslensk-føroysku verkætlanini.

Nú kemur, umsíðir, frágreiðingin við teimum føroysku úrslitunum. Undirritaði hevur staðið fyri øllum arbeiðinum í tí føroyska partinum av kanningini. Tó eru nógv, sum hava takk uppiborna. Fyrst og fremst skulu fólkaskúlarnir kring landið, leiðarar og lærarar, takkast fyri at hava luttikið og sett nógv tíð og orku av til endamálið. Lærarskúlin (Námsvísindadeildin á Fróðskaparsetrinum) hevur eisini sýnt vælvild og stuðlað mær í hesum verkætlanararbeiðinum. Leiðslan hevur sæð virðið í arbeiðinum og hjálpt mær við at fáa tíð til at vitja skúlar, avheinta spurnabløð, senda tilfar til Íslands, o.s.fr. Árni Dahl týddi við nærlagni spurningarnar úr íslenskum. Jón Sigfússon og hansara toymi í Reykjavík kom við upprunaliga samstarvshugskotinum og hevur verið tann mest týðandi vísindaligi ráðgevin hjá mær. *Rannsóknir & Greining* hevur eisini átikið sær krevjandi og kostanaðarmiklar uppgávur: spurnabløðini vóru prentað í Íslandi og seinni bæði skannað, «reinsað» og talgildað hjá *Rannsóknum & Greining*. Men frágreiðingin er ognuð ungdóminum, tí tað er hann, sum hevur givið mær úrslitini, sum nú verða almannakunngjørd.

Háttalag og tilfar

Sum nevnt, so var íslenska spurnablaðið týtt til føroyskt og brúkt í kanningini í føroyskum fólka-skúlum. Hetta er sjálvandi fyri at hava móguleikan at samanbera úrslit tvørtur um landamørk. Tó hava ávísir spurningar fingið smávegis broytingar, hetta orsakað av at teir hava víst til serlig íslendsk viðurskifti, sum ikki geva nakra meining í tí føroyska kontekstinum. Spurnablaðið var væl og virðiliga kannað og roynt innan «veruligu» kanningina í skúlunum, hetta fyri at fáa tilfar (data) av so høgari góðsku sum gjørligt. Spurnabløðini vóru at rokna sum «trúnaðarmál» og allir luttakararnir vóru tryggjaðir anonymitet. Spurnablaðið hevði 89 spurningar (32 bls.) og tók umleið hálvannan tíma at svara. Ongin spurningur var opin (kvalitativur).

19 av tilsamans 21 skúlum við 9. flokkum luttóku, tá avtornaði. Kanningin umfatar øll, sum eru fødd í 1996. Nakrir fáir luttakarar eru tó 1 ár yngri ella eldri. Svarprosentin var 76,1 prosent í Føroyum. Tað er eitt góðkent støði. Umleið 540 luttakarar vóru eftir, tá tey ógyldugu skjølini vóru drigin frá. Umleið 52 prosent vóru gentur.

Í frágreiðingini, tit nú hava í hondini, eru næstan allir spurningarnir úr spurnablaðnum tiknir við. Teir, sum ikki verða viðgjørdir snúgva seg m.a. um rúsevni og ítrótt. Hesi úrslitini eru tó tøk og hava verið brúkt aðrastaðni. Nevnast skal eisini, at smáar tillagingar eru gjørdar í orðingunum av nøkrum spurningum. Hesar rættingarnar hava á ongan hátt broytt innihaldið í spurninginum. Tær eru einans framdar fyri at gera spurningin og svarmøguleikarnar neyvari og greiðari. Nærri upplýsingar um serligar reglur til hvønn einstaka spurning í frágreiðingini eru at finna í yvirlitinum yvir talvur. Úrslitini verða einans lýst og viðgjørd á «landsstöði», hóast tað saktans letur seg gera at skilja millum skúlar og landslutir. Hetta er fyrst og fremst gjørt fyri at verja anonymitetin hjá einstøku ungdómunum.

Spurnabløðini til næmingarnar vóru ikki teldutøk. Talan var um prentað pappírshefti, sum skuldi útfyllast við penni. Harvið var ikki neyðugt at hava teldur til endamálið. Sambært altjóða gransking, sum *Rannsóknir & Greining* hevur tikið til eftirtektar, eru svarini sum heild meira eftirfarandi á pappírs- enn á talgildum spurnablaði. Tað er nógv eykaarbeiði av at sita eftir við fleiri túsund heftum, tá tey ungu eru liðug at svara spurningunum, men tað er stríðið vert, um úrslitini harvið eru neyvari.

Samandráttur

Ungfólk 2012 kanningin gevur okkum nógvar upplýsingar um tey ungu, sum gingu í níggjundaflokki skúlaárið 2011-2012. Vit hava fingið eina støðumynd av gerandislívinum hjá ungdóminum í Føroyum.

Tey ungu hava tað sum heild gott. Tey trívast og hava stórar vónir til framtíðina. Tey búa saman við foreldrum og systkjum og eru glað fyrri sítt heim. Tó eru so nøkur, sum hava ymist at stríðast við, sum ávirkar trivnaðin tann skeiva vegin.

Vit síggja, at nógv hava ilt við at finna sítt pláss í skúlanum. Her tosa vit um bæði gentur og dreingir, ung í bý og á bygd. Samstundis sum tey fílast at støðuni, so rokna tey flestu við at fara undir hægri útbúgving seinni í lívinum. Javnvág er ikki millum «veruleikan» í dag og tað ungdómurin vónar at gera til morgindagsins «veruleika».

Nógv keða seg í skúlanum, men siga samstundis at tey ikki gera sær nóg nógvan ómak í skúlanum. Kanska tey høvdu tímað betur, um skúlin hevði havt okkurt annað at bjóðað teimum? Kanska tey ikki fáa tær avbjóðingarnar, sum tey hava brúk fyrri?

Fá halda skúlan vera ov torføran, nógv halda hann vera ov lættan. Nógv hugsa um at gevast ella skifta skúla. Hesar kenslurnar endurspeгла ikki bara skúla- viðurskifti, men eisini frítíðarlívið, har t.d. alnetið og aðrir miðlar fara við nógvvari tíð.

Tey ungu sleppa at vera úti seint og saman við teimum, sum tey sjálvi ynskja. Her er ein stórir munur á føroyskum og t.d. íslenskum ungdómi. Ungdómslívið í Føroyum er í rættiliga lítlan mun undir foreldranna eftirliti.

Nógv ung, sum annars liva í tryggum korum í «vanligari» familju, hava ilt við at fáa foreldrini at lurta og geva ráð, tá tey hava tørv á at tosa um persónlig (ofta viðbrekin) viðurskifti. Her eru nærmastu vinirnir ofta teir mest týðandi persónarnir.

Tað kann tykjast sum at nógv ung høvdu ynskt at foreldrini settu fleiri treytir og hugsaðu meira um tey ungu – hvar tey eru, hvat tey gera, hvussu tey hava tað, o.s.fr.

Tey flestu siga seg annars vera væl fyri – bæði likamliga og sálarliga. Tey flestu skikka sær pent bæði í skúla og heima. Tann sokallaða trupla atferðin, sum er knýtt at harðskapi og brotsverkum, er savnað saman í einum avmarkaðum bólki av ungdómum, sum kunnu sigast at vera (ella fara at verða) marginaliseraðir í samfelagnum.

Nógv ung drekka rúsdrekka og sera nógv hava verið full meira enn eina ferð. Lutfalsliga fá hava tikið rúsevnrir. Ein lítil minniluti er sera tíðliga farin at drekka og roykja, longu í 12-13 ára aldri.

Nógv ung íðka ítrótt, serliga bóltspøl, og tað er ikki óvanligt at ganga til fleiri ymiskar ítróttargreinir hvørja viku. Tað tykist tó vera stórir munur á ungdómsbólkunum her: nøkur íðka onki skipað frítíðarítriv yvirhøvur meðan onnur íðka nógv ymisk í senn. Her er eyðsæð eisini ein landafrøðilig dimensjón. Nógvastaðni í landinum er lítið í at velja, um ein ynskir at ganga til okkurt skipað frítíðarítriv í felagi.

Føroysk ung eru eisini sera virkin á alnetinum. Næstan øll hava atgongd til alnetið heima. Tey flestu brúka fleiri tímar um dagin til spæl og samskipti á alnetinum. Facebook er ikki óvæntað ein tann mest týðandi pallurin í sosiala lívinum hjá ungdóminum kring alt landið.

Onnur ítriv sum at ganga á café ella fara í biograf eru ikki serliga væl umtókt, tá vit hyggja at teimum um 16 ára aldur í Føroyum. Sera fá brúka tíð til hetta. Í hesum aldursbólkinum er tað meira spennandi, síggja vit í kanningini, at fara á konsert ella til ein fót bólt dyst. Tey ungu fara, har tey kunnu hitta onnur ung.

Samanumtikið kann sigast, at høvuðsbólkurin av ungdómi er væl fyri og hevur eina góða sosiala og mentanarliga barlast at taka við sær inn í vaksnamannalívið, men «hini» umboða fleiri smáar bólkar, sum vit einans kunnu læra at kenna og hjálpa, um vit kanna úrslitini nærri og granska víðari á økinum. Tað er mín vón at 'Ung fólk 2012' kann vera við til at seta ungdómin á dagskránnu, tí alt ov ofta tosa vit um ungdóm uttan at tosa við ungdómin.

Talvur 1-31

Talva 1. Føðiár og kyn hjá luttakarum

Talva 2 (a, b) Hvørji av teimum, sum her verða nevnd, búgva heima hjá tær? *Set bara EIN kross.*

Talva 3 (a, b) Hvørja útbúgving hava foreldur tíni? *Um tú mest er alin upp hjá fosturmóður ella fosturfaðir, tá svarar tú fyri hana/hann. Set kross fyri bæði mammu og pápa*

Talva 4 (a, b) Arbeiðir mamma tín úti? *Set bara EIN kross*

Talva 5. Arbeiðir pápi tín úti? *Set bara EIN kross*

Talva 6. Í hvussu stóran mun, um nakran, hava hesir tættir ávirkan á avrik tíni í skúlanum? *Set bara EIN kross*

Talva 7. Gongur tú í skúla í býarpartinum, sum tú býrt í? *Set bara EIN kross*

Talva 8. Tosa tit føroyskt við hús? *Set bara EIN kross*

Talva 9. Um tú hugsar um fíggjarstøðuna hjá húski tínum, hvussu væl statt heldur tú tað vera borið saman við onnur húski í Føroyum? *Set bara EIN kross*

Talva 10. Hvussu nógva tíð brúkar tú um dagin at gera skúlatíng? *Set bara EIN kross*

Talva 11. Á leið hvørji próvtøl hevir tú fingið í nevndu lærugreinum í vetur? *Set bara EIN kross*

Talva 12. Hvussu nógvar heilar dagar hevir tú ikki verið í skúla seinastu 30 dagarnar? *Set bara EIN kross*

Talva 13. Hvat væntar tú, at tú gert, tá ið tú ert liðug/ur við fólkaskúlan? *Set bara EIN kross*

Talva 14. Hvussu sannlíkt er tað, at tú fert á universitet? *Set bara EIN kross*

Talva 15 (a, b) Hvussu væl heldur tú, at hetta hóska um teg? *Set bara EIN kross í hvørjari reglu*

Talva 16. Hugsar tú um seinastu sjei dagarnar, hvussu ofta gjørði tú hetta? *Set EIN kross í hvørjari reglu*

Talva 17. Hvussu væl hóska hetta um teg? *Set EIN kross í hvørjari reglu*

Talva 18. Vita foreldur tíni, hvar tú ert leygarkvøld? *Set bara EIN kross*

Talva 19 (a, b) Tá ið tú ert saman við foreldrum / vinum tínum, er so lætt ella trupult? *Set EIN kross í hvørjari reglu*

Talva 20. Hvussu væl/illa hóska hetta um teg? *Set EIN kross í hvørjari reglu*

Talva 21. Greið frá um og í hvussu stóran mun hesar umstøður hóska um teg. *Set EIN kross í hvørjari reglu*

Talva 22 (a, b) Set kross í tann rútt, sum best lýsir tín atburð seinastu 6 mánaðirnar. *Set EIN kross í hvørjari reglu*

Talva 23. Hevir tú fingið staðfest at ringt er at fylgja við ella at tú ert ovvirkin?

Talva 24. Tekur tú heilivág av hesum ávum?

Talva 25. Hvussu væl ella illa hóska hetta um teg, tá hugsað verður um seinastu 12 mánaðirnar? *Set EIN kross í hvørjari reglu*

Talva 26 (a, b) Hvussu ofta merkti tú í farnu viku, at tú..? *Set EIN kross í hvørjari reglu*

Talva 27. Hvussu væl ella illa hóska hetta um teg? *Set EIN kross í hvørjari reglu*

Talva 28. Hvussu stórt álit hevir tú á hesum stovnum? *Set EIN kross í hvørjari reglu*

Talva 29. Hvussu ofta vart tú var/ur við hetta í farnu viku?

Talva 30 (a, b) Hevir tú verið fyri onkrum av hesum? *Set EIN ella FLEIRI krossar, so sum hóska*

Talva 31. Hvussu ofta hevir tú gjørt okkurt av hesum seinastu 12 mánaðirnar? *Set EIN kross í hvørjari reglu*

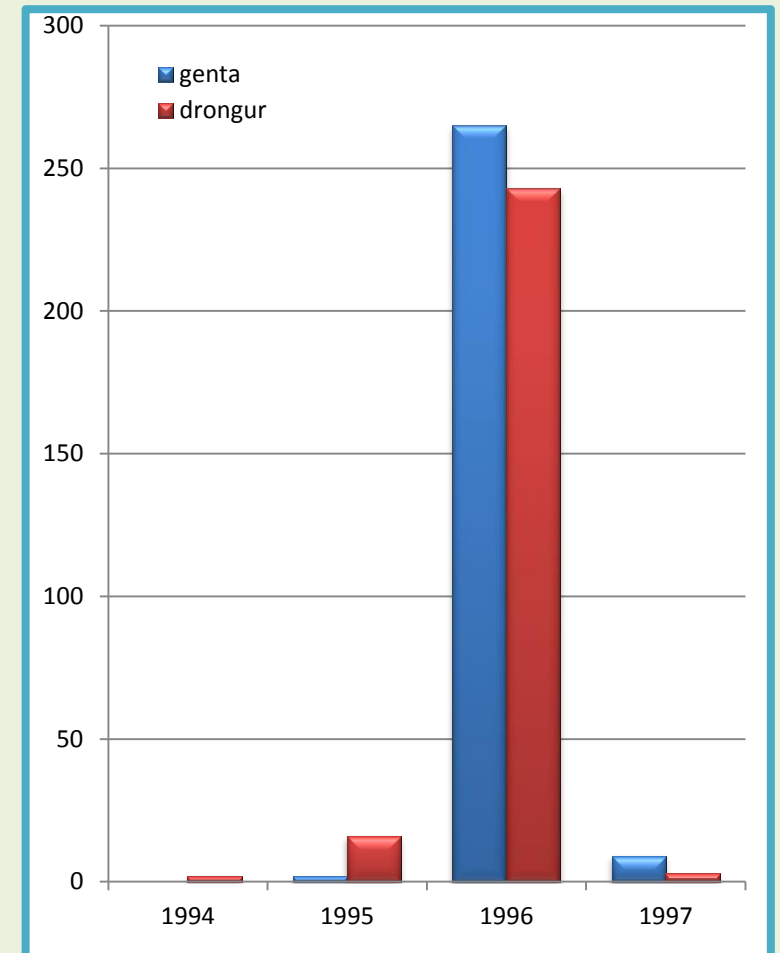
Talvur 32-58

- Talva 32. Hvussu ofta heldur tú vinir tínir hava gjørt okkurt av hesum seinastu 12 mánaðirnar? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 33. Hevur tú seinastu 12 mánaðirnar..? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 34. Hevur tú seinastu 5 árin...
- Talva 35. Hvussu nógvar tímar svevur tú vanligu um náttina? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 36 (a, b) Hvussu ofta hevur tú undanfarnu 12 mánaðirnar av persónligum ávum leitað tær hjálp frá..? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 37 (a, b) Hvussu ofta etur ella drekkur tú hetta? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 38. Hvussu nógv drekkur tú hvønn dag av hesum? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 39. Hvussu nógv drekkur tú hvønn dag av hesum? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 40. Hvussu góð er líkamliga heilsa tín? *Set EIN kross*
- Talva 41. Hvussu góð er andaliga heilsa tín? *Set EIN kross*
- Talva 42. Er onkur av hesum sum roykir dagliga? *Set EIN kross*
- Talva 43. Hvussu ofta hevur tú drukkið rúsdrekka av onkrum slagi? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 44. Hvussu ofta hevur verið full/ur? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 45. Drekkur tú rúsdrekka á hesum støðum? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 46. Nær (um nakrantíð) gjørði tú okkurt av hesum á fyrsta sinni? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 47. Svára hesum spurningum, sum tú heldur teir teir hóska um teg. *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 48. Hvussu ofta hevur tú verið avhoyrdur av lögreglu á lögreglustøð vegna okkurt illgrunasamt? *Set EIN kross*
- Talva 49. Gjørði tú tað, sum illgruni var um?
- Talva 50. Hvussu ofta er hetta hent seinastu 12 mánaðirnar? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 51. Hevur tú verið fyri hesum seinastu 12 mánaðirnar? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 52. Íðkar tú ítrótt ella líkamsrøkt? *Set EIN kross*
- Talva 53. Spurningar um ítrótt og líkamsrøkt. *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 54. Hvussu nógvar venjingar gongur tú til um vikuna (í ítróttarfelag)? *Set EIN kross*
- Talva 55. Hvussu nógvar tímar brúkar tú vanligu (um vikuna) til at lesa hetta? *(Hugsa um hvat tú lesur hvønn dag og legg tað so saman)*
- Talva 56. Hvussu nógvar tímar brúkar tú vanligu til hetta um dagin? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 57 (a, b) Hvussu ofta gert tú okkurt av hesum? *Set EIN kross í hvørjari reglu*
- Talva 58 (a, b, c) Gongur tú til okkurt av hesum? *Set EIN kross í hvørjari reglu*

Luttakararnir eru, sum sæst í talvu 1, fœddir í tíðarskeiðnum 1994-1997, harav meira enn 90 prosent hava fœðiárið 1996. Ein lítil meiriluti er gentur, og genturnar eru eisini eitt lítið sindur yngri, men hesin munurin er rættiliga avmarkaður.

	genta	drongur	tils.
1994	0	2	2
1995	2	16	18
1996	265	243	508
1997	9	3	12
Tils.	276	264	540

Góðir trýggir fjórðingar av teimum ungu búgva heima hjá báðum foreldrunum. Og tey flestu, sum ikki búgva hjá báðum foreldrunum, svara at tey búgva (mest ella bara) hjá mammuni. Umleið tvey prosent svara, at tey ikki búgva hjá foreldrunum, men eftir aðrari skipan.

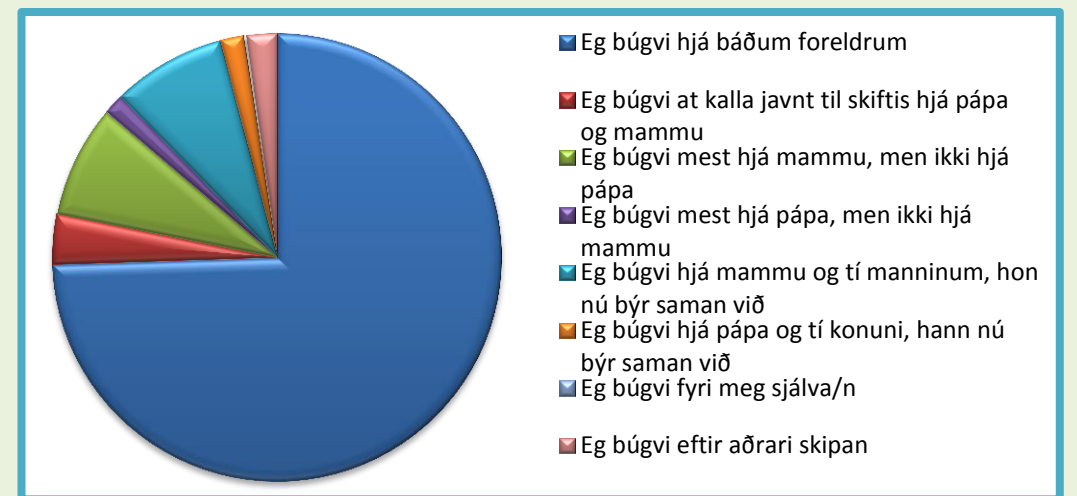
Norska kanningin Ungdata 2010-2012, kann nevast fyri at samanbera úrslit, vísir at 68 prosent av teimum 17-ára gomlu búgva heima hjá báðum foreldrunum. Hetta er eitt sindur lægri enn tað, vit síggja í Føroyum. Hyggja vit at børnum, sum eru nakað yngri, so eru, ikki óvæntað, fleiri, sum búgva saman við báðum foreldrunum.

Einans átta ung siga, at tey búgva mest hjá pápa sínum. Haraftrat siga nýggju ung, at tey búgva hjá pápanum og konuni, hann nú býr saman við. Heta svarar til góð trý prosent av teimum spurdu.

**Lítil munur er á svarunum hjá dreingjunum og gentunum (talva 2b), men vit síggja, at lutfal-
sliga nógvir dreingir búgva hjá pápanum –
t.v.s. av teimum sum ikki búgva saman við
báðum foreldrunum. Familjan er, kunnu vit
sláa fast, ein rættiliga kompleks skipan í dag.**

Talva 2a. Hvørji av teimum, sum her verða nevnd, búgva heima hjá tær?	N	%
Eg búgvi hjá báðum foreldrum	398	74,5
Eg búgvi at kalla javnt til skiftis hjá pápa og mammu	19	3,6
Eg búgvi mest hjá mammu, men ikki hjá pápa	43	8,1
Eg búgvi mest hjá pápa, men ikki hjá mammu	8	1,5
Eg búgvi hjá mammu og manninum, hon nú býr saman við	44	8,2
Eg búgvi hjá pápa og tí konuni, hann nú býr saman við	9	1,7
Eg búgvi fyri meg sjálva/n	1	0,2
Eg búgvi eftir aðrari skipan	12	2,2
Tils.	534	100 %

Talva 2b. Hvørji av teimum, sum her verða nevnd, búgva heima hjá tær? (N)	drongur	genta
Eg búgvi hjá báðum foreldrum	195	203
Eg búgvi at kalla javnt til skiftis hjá pápa og mammu	11	8
Eg búgvi mest hjá mammu, men ikki hjá pápa	22	21
Eg búgvi mest hjá pápa, men ikki hjá mammu	6	2
Eg búgvi hjá mammu og tí manninum, nú býr saman við	16	28
Eg búgvi hjá pápa og tí konuni, hann nú býr saman við	4	5
Eg búgvi fyri meg sjálva/n	1	0
Eg búgvi eftir aðrari skipan	5	7
Tils.	260	274

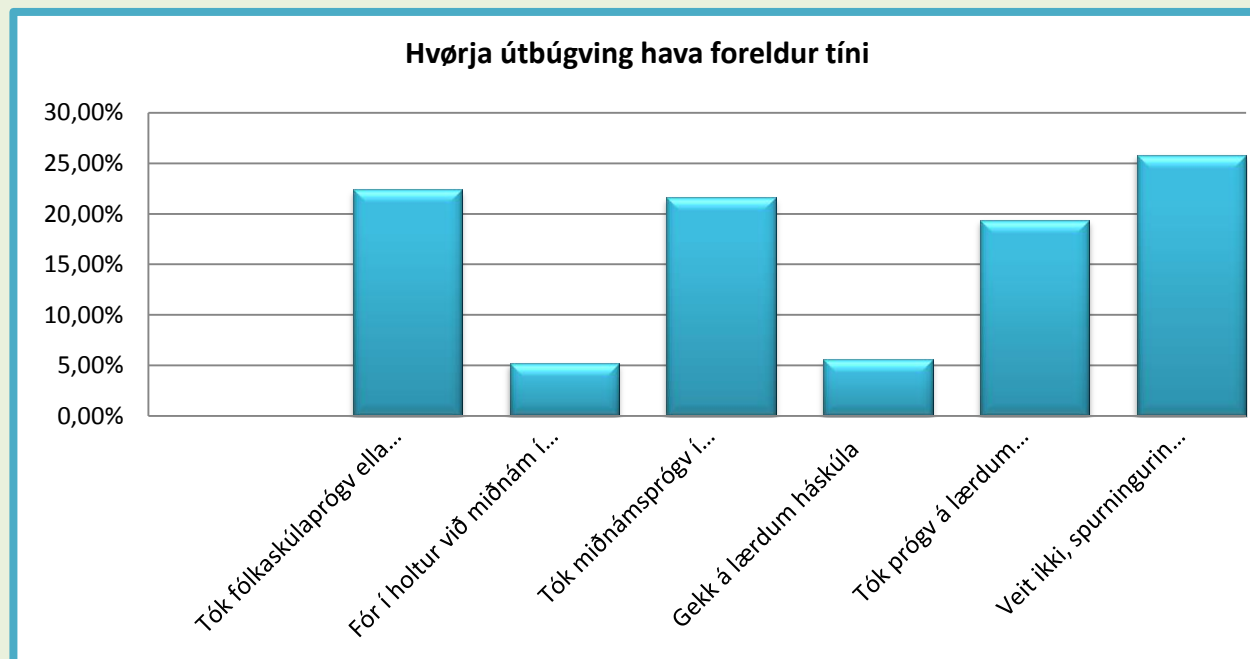
Hyggja vit nærri at útbúgvingarstöðinum hjá foreldrunum hjá ungdóminum, síggja vit nøkur áhugaverd mynstur. Fleiri pápar enn mammur hava bæði lægsta og hægsta stöðið: fólkaskúla- og universitetsprógv. Mammurnar hava oftari miðnáms-útbúgving sum hægsta útbúgvingarstöði. Tó er ein sera stórir partur av ungdóminum, sum «ikki veit» ella ikki ynskir at svara spurninginum.

Eisini eru eitt sindur fleiri mammur enn pápar, sum eru farnar í holt við miðnáms- ella hægri útbúgving uttan at fullføra skúlan og fáa endaligt prógv.

Upplýsingarnir eru umráðandi, tí tað er ein sannroynd at skúlatrivnaðurin hjá børnum og ungum er tengdur at útbúgvingini hjá foreldrunum. Børn, sum koma úr einum heimi, har foreldrini tosa um skúlan sum nakað, ið eigur at takast í álvara, verða ofta meira íðin og jalig í mun til ta læring og menning, sum skúlin umboðar.

Talva 3a. Hvørja útbúgving hava foreldur tíni? (N)	pápi	mamma
Tók fólkaskúlaprógv ella minni enn tað	111	99
Fór í holtur við miðnám í studentaskúla/tekniskum skúla	26	36
Tók miðnámsprógv í studentaskúla ella tekniskum skúla	107	137
Gekk á lærdum háskúla	28	30
Tók prógv á lærdum háskúla	96	87
Veit ikki, spurningurin hóskar ikki	128	107
Tils.	496	496

Talva 3b. Hvørja útbúgving hava foreldur tíni? (N)	genta svarar		drongur svarar	
	pápi	mamma	pápi	mamma
Tók fólkaskúlaprógv ella minni enn tað	49	61	62	38
Fór í holtur við miðnám í studentask./teknisk. skúla	10	15	16	21
Tók miðnámsprógv í studentaskúla ella tekn. skúla	72	79	35	58
Gekk á lærdum háskúla	15	16	13	14
Tók prógv á lærdum háskúla	47	42	49	45
Veit ikki, spurningurin hóskar ikki	53	40	75	67
Tils.	246	253	250	243

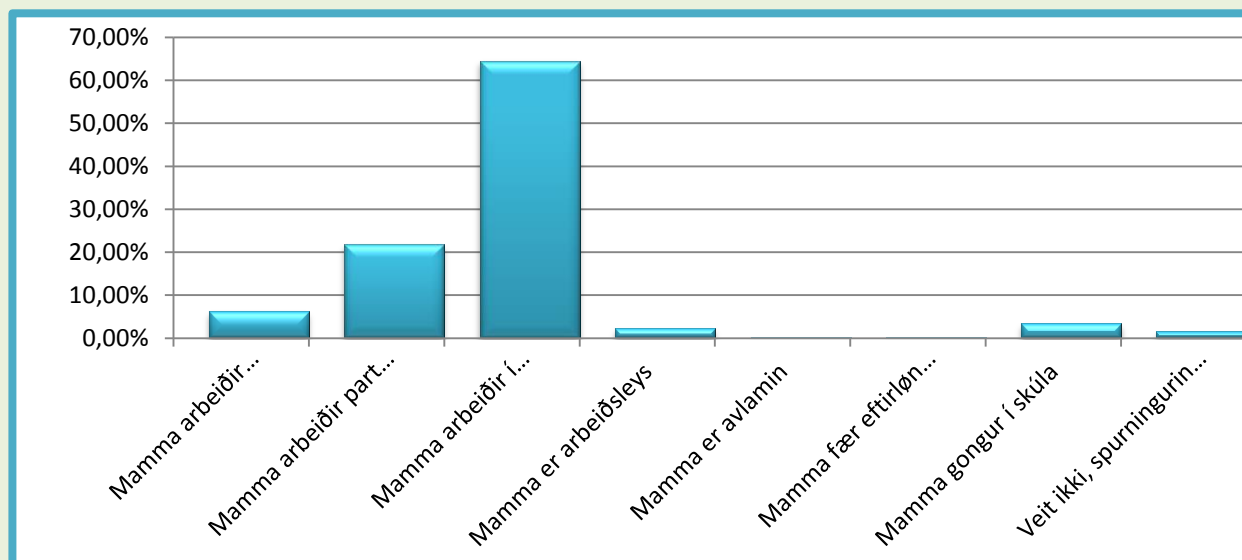
**Hvussu sær arbeiðslívið hjá forel-
drunum út? Nógv tær flestu
mammurnar – nærum tveir triðingar
av kvinnunum – eru í fulltíðarstarvi
úti. Hinar eru í flestu førum – góð 22
prosent – í parttíðarstarvi. Einans
seks prosent svara at mamman
«arbeiðir heima», t.v.s. er heima-
gangandi. Nøkur, góð tvey prosent
av teimum ungu, svara at mamman
er arbeiðsleys. Eisini eru nøkur – trí
prosent – sum svara at mamman
gongur í skúla.**

**Markið millum tað at vera arbeiðs-
leysur og at vera heimagangandi er
kanska ikki heilt greitt, men fyrst-
nevndi bólkur, kunnu vit rokna við,
roynir at sleppa út á arbeiðsmark-
naðin. Tær arbeiðsleysu mammurnar
kunnu, við øðrum orðum, kanska
vera heima eina stutta tíð innan tær
hava funnið sær eitt (nýtt) starv.**

**Einans ein mamma at einum 9. floks-
næmingi fær eftirløn (givin at
arbeiða).**

Talva 4a. Arbeiðir mamma tín úti?	N	%
Mamma arbeiðir heima (ansar eftir húsunum)	33	6,2
Mamma arbeiðir part av tíðini úti	116	21,8
Mamma arbeiðir í fullum starvi úti	344	64,5
Mamma er arbeiðsleys	12	2,3
Mamma er avlamin	1	0,2
Mamma fær eftirløn (er givin at arbeiða)	1	0,2
Mamma gongur í skúla	18	3,4
Veit ikki, spurningurin hóskar ikki	8	1,5
Tils.	533	100

Talva 4b. Arbeiðir mamma tín úti? (N)	genta	drongur
Mamma arbeiðir heima (ansar eftir húsunum)	14	19
Mamma arbeiðir part av tíðini úti	63	53
Mamma arbeiðir í fullum starvi úti	172	172
Mamma er arbeiðsleys	7	5
Mamma er avlamin	1	0
Mamma fær eftirløn (er givin at arbeiða)	0	1
Mamma gongur í skúla	9	9
Veit ikki, spurningurin hóskar ikki	5	3
Tils.	271	262

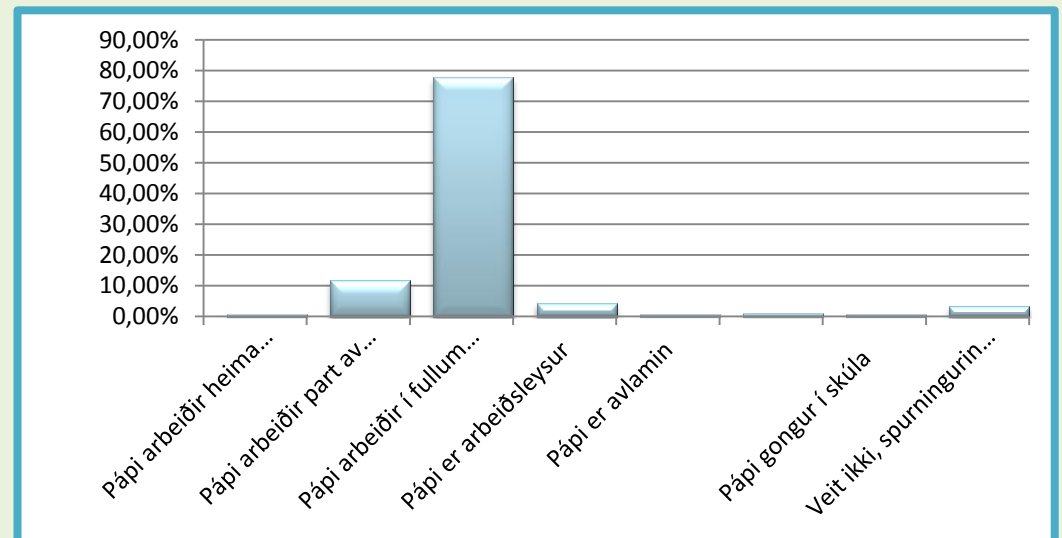
Hyggja vit síðan at stöðuni hjá pápunum (talva 5), so er týðiligt, at teir í nógv størri mun arbeiða fulla tíð úti. Næstan fyra av fimm pápum eru í fulltíðarstarvi. Einans fyra pápar – minni enn eitt prosent – eru, sambært svarunum hjá ungdómunum, heimagangandi. Góð 12 prosent hava parttíðarstarv og sløk fyra prosent eru arbeiðsleysir. Fimm pápar fáa eftirløn. Nógv færri pápar enn mammur eru undir útbúgving, tá tey spurdu eru um 16-ára aldur.

Munurin á arbeiðsstöðuni hjá pápum og mammum, sum úrslitini avdúka, kemur neyvan óvart á nakran. Kynsmunurin er minkaður nakað í mun til eldri arbeiðmarknaðarkanningar. Fleiri kvinnur eru í fulltíðarstarvi í dag enn fyrr. Hetta eru tó mynstur, sum kunnu broytast nógv, tí vit vita ikki um mammurnar t.d. hava fulltíðarstarv í eitt ella fimm ella 10 ár.

Børn og ung í skúlaaldri hava í dag ofta foreldur, sum eru sera virkin á nógvum økjum: arbeiðslív, frítíðarvirksemi, skeiðsvirksemi, o.s.fr. Og hetta merkir eisini, at nógv ung hava minni av tíð saman við foreldrunum enn tað, sum ein kanska hevði roknað við. Arbeiðið hjá foreldrunum er sjálvandi eisini avgerandi fyri livistøðið.

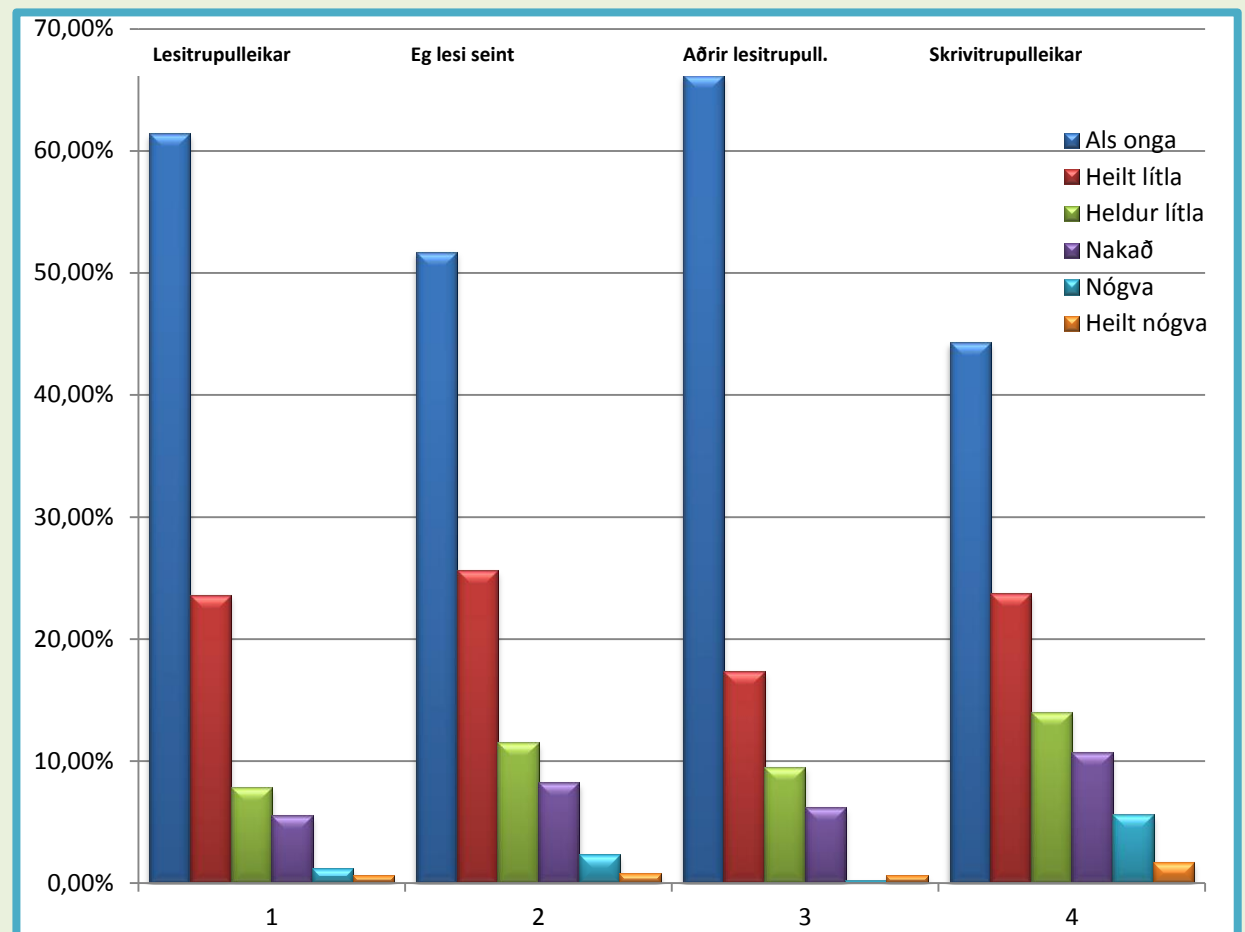
Talva 5a. Arbeiðir pápi tín úti?	N	%
Pápi arbeiðir heima (ansar eftir húsunum)	4	0,8
Pápi arbeiðir part av tíðini úti	62	11,8
Pápi arbeiðir í fullum starvi úti	410	77,8
Pápi er arbeiðsleysur	22	4,2
Pápi er avlamin	3	0,6
Pápi fær eftirløn (er givin at arbeiða)	5	0,9
Pápi gongur í skúla	3	0,6
Veit ikki, spurningurin hóskar ikki	18	3,4
Tils.	527	100

Talva 5b. Arbeiðir pápi tín úti? (N)	genta	drongur
Pápi arbeiðir heima (ansar eftir húsunum)	1	3
Pápi arbeiðir part av tíðini úti	33	29
Pápi arbeiðir í fullum starvi úti	202	208
Pápi er arbeiðsleysur	10	12
Pápi er avlamin	3	0
Pápi fær eftirløn (er givin at arbeiða)	3	2
Pápi gongur í skúla	1	2
Veit ikki, spurningurin hóskar ikki	12	6
Tils.	265	262

Nógv viðurskipti kunnu ávirka avrikini hjá teimum ungu í skúlanum. Talva 6 hyggur nærri at lesi- og skrivitrupulleikum. Tíbetur eru lutfalsliga fá ung, sum sjálvi siga seg hava stórar trupulleikar viðvíkjandi lesingini og skringingini. 315 ung – um 60 prosent – siga seg als ongar lesitrupulleikar hava, ið ávirka skúlaavrikini. Einans níggju ung – minni enn tvey prosent – siga seg hava nógv ella heilt nógv lesitrupulleikar, sum ávirka avrikini. Eitt sindur fleiri hava trupulleikar av at lesa seint. 16 ung – trý prosent – siga tað ávirka avrikið nógv ella heilt nógv. Og 101 ung – næstan 20 prosent – siga tað ávirka avrikið eitt sindur/nakað. Skringing er tó ein størri trupulleiki, tí 29 ung – meira enn sjey prosent – siga skrivitrupulleikar ávirka avrikið nógv ella heilt nógv. Minni enn helmingurin – 44 prosent – siga seg als ongar trupulleikar hava við skringingini. At ung ikki nógv væl duga at skriva er ein vaksandi trupulleiki, sum ofta verður knýttur at nýggjum miðlum og samskiptishættum.

Talva 6. Í hvussu stóran mun, um nakran, hava hesir tættir ávirkan á avrik tíni í skúlanum? (N)	lesi- trupulleikar	at eg lesi seint	aðrir lesi- trupulleikar	skri- vitrupulleikar
Als onga	315	266	333	228
Heilt lítla	121	132	87	122
Heldur lítla	40	59	48	72
Nakað	28	42	31	55
Nógva	6	12	1	29
Heilt nógva	3	4	3	9
Tils.	513	515	503	515

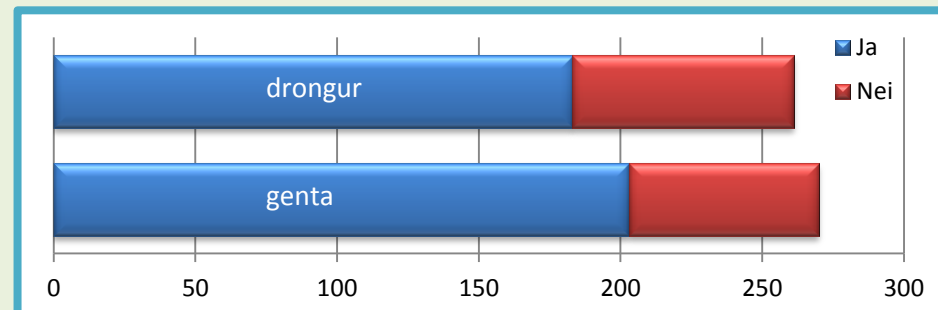

Spurd um skúlin er tætt við heimið, svara góð 73 prosent av teimum ungu, at hann er í sama býarparti. Úrslitið í talvu 7 er eyðsæð ávirkað av tulkingini tey ungu hava av hugtakinum «býarparti».

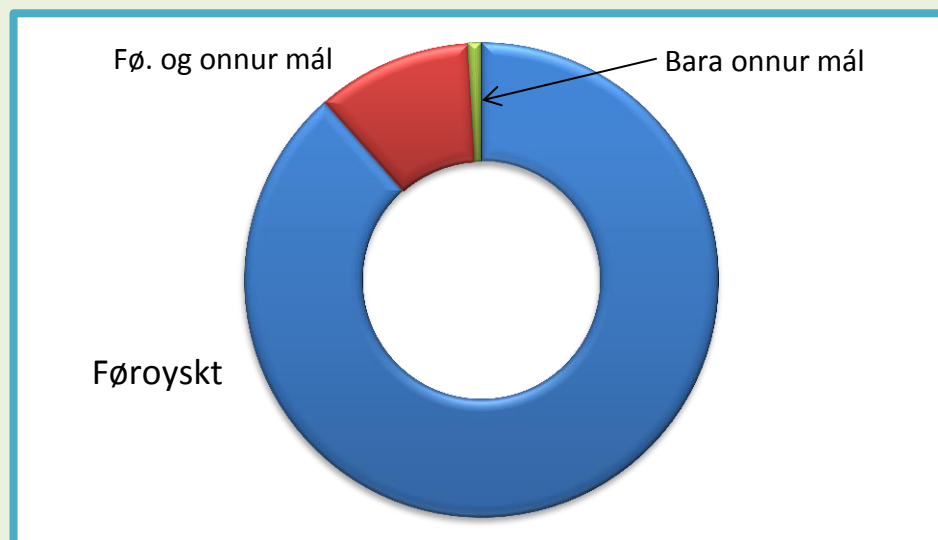
Nøkur ung ganga ikki í skúla í heimbygðini hjá sær, eftirsum at framhaldsdeildin liggur í felagsskúla, sum liggur í grannabygd (t.d. á Oyrarbakka). Eisini eru nógv ung í Havn, sum hava skift bústaðaradressu uttan at harvið skifta skúla. Fleiri bygdir í Tórshavnar Kommunu hava ongan skúla við framhaldsdeild. Orsøkirnar til ikki at búa tætt við skúlan kunnu, við øðrum orðum, vera nógvvar.

Í talvu 8 verður spurt um málið, tey ungu brúka heima. Ikki óvæntað tosar ein stórir meirluti av ungdóminum – 89 prosent – einans føroyskt heima við hús. Næstan øll hini tosa føroyskt og onnur mál heima. Einans fimm ung – undir eitt prosent – svara at tey einans tosa onnur mál heima. Hóast alt fleiri børn og ung í Føroyum hava røtur í øðrum londum, so eru tað sera fá, sum ikki hava í minsta lagi eitt foreldur, sum hevur føroyskt sum móðurmál. Og tað sær, sambært talvu 8, eisini út til, at fleiri útlenskar familjur partvís tosa føroysk heima – her er í flestum førum talan um samskipti millum systkin (ikki foreldrini), sum vaksa upp í Føroyum. Hetta er eitt áhugavert evni, sum eigur at granskast nærri.

Talva 7. Gongur tú í skúla í býarpartinum, sum tú býrt í? (N)	genta	drongur	tils.
Ja	203	183	386
Nei	67	78	145
Tils.	270	261	531

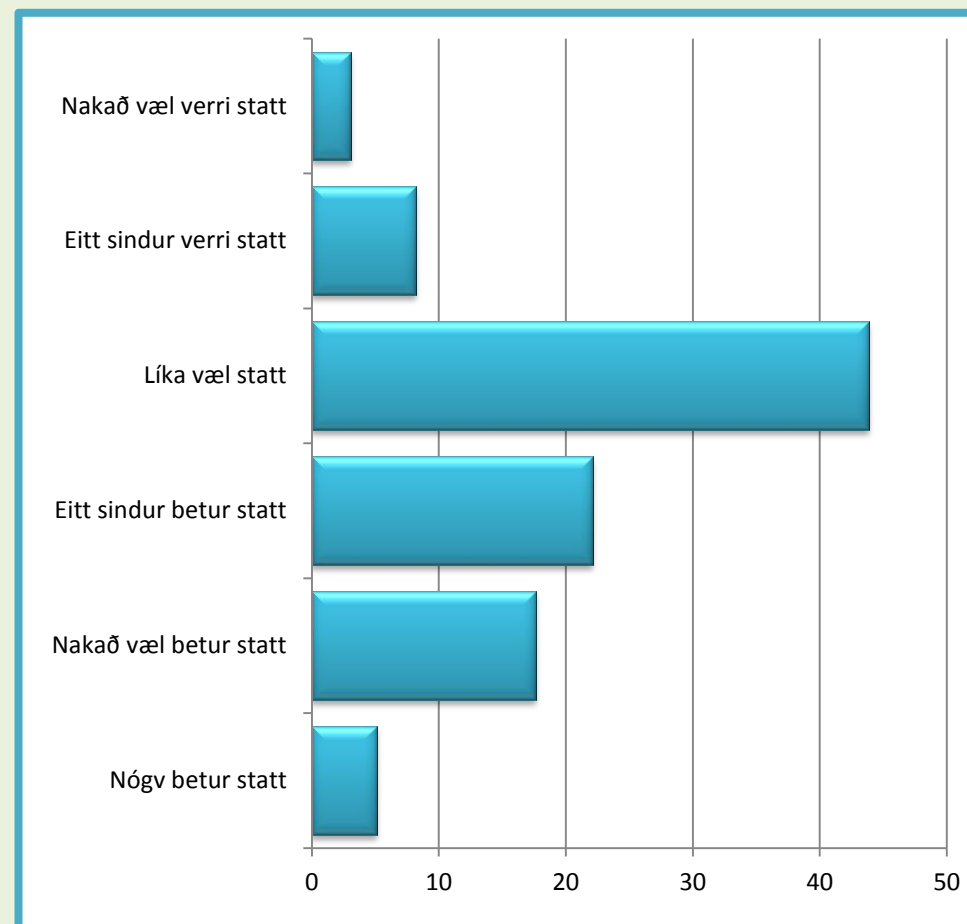
Talva 8. Tosa tit føroyskt við hús? (N)	genta	drongur	tils.
Ja, bara	242	236	478
Ja, føroyskt og onnur mál	32	25	57
Nei, bara onnur mál	2	3	5
Tils.	276	264	540

Í talvu 9 verður hugt at fíggjarstöðuni hjá familjuni. Vit skulu minnst, at hetta eru metingar hjá ung-dóminum, sum ikki neyðturviliga samsvara við kvantitativa veruleikan. 26 ung – fimm prosent – siga seg hoyra til húska, sum er nógv betur fyri enn onnur húska í Føroyum. Umleið 40 prosent siga seg hoyra til húska, sum «nakað væl» ella «eitt sindur» betur statt enn onnur húska í landinum. Einan 11 prosent av teimum ungu meta fíggjarstöðuna hjá húska at vera verri tá samanborið verður við onnur húska. Og restin sigur seg vera «líka væl» fyri sum onnur húska.

Tað er undrunarvert at nógv fleiri halda seg vera úr familju, sum er betri fyri enn «onnur húska» í landinum. Ein orsök kann vera, at fólk sum heild sjáldan ynskja at lýsa seg sum veikari enn onnur í samfelagnum. Tað liggja ein ávís skomm í at vera verri fyri enn grannarnir. Tey ungu ynskja, kann sigast, at verja foreldrini hjá sær. Ein onnur orsök kann vera, at fólk veruliga trúgva at tey eru betri fyri enn «hini» (fjældina), tí at munirnir á familjunum sjáldan eru serliga týðiligir og fá liva í sjónligum fátækradømi. Hinvegin kann eisini hugsast, at foreldur at børnum í 16-ára aldri, t.v.s. tey umleið 40-50 ára gomlu, eru lutfalsliga vælbjargað í mun til t.d. ungar barnafamiljur og pensiónistar.

Talva 9. Um tú hugsar um fíggjarstöðuna hjá húska tínum, hvussu væl statt heldur tú tað vera borið saman við onnur húska í Føroyum?	N	%
Nógv betur statt	26	5,1
Nakað væl betur statt	90	17,6
Eitt sindur betur statt	113	22,1
Líka væl statt	225	43,9
Eitt sindur verri statt	42	8,2
Nakað væl verri statt	16	3,1
Tils.	512	100

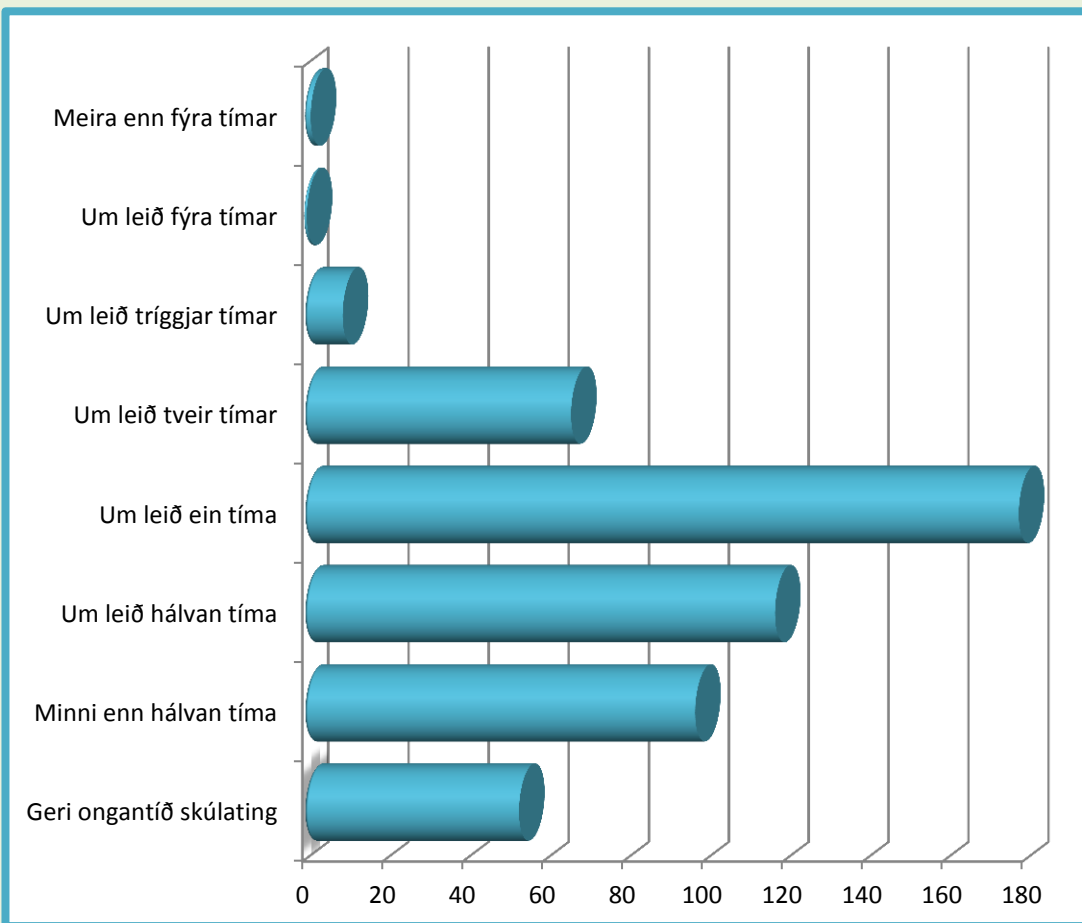

Hvussu nógva tíð brúka føroyskir níggjunda-floks næmingar til skúlatíng heima? Teir flestu siga seg brúka umleið ein hálvan til ein tíma um dagin. Góð 19 prosent brúka tó minni enn ein hálvan tíma um dagin til skúlatíng. Og heili 10 prosent gera ongantíð skúlatíng. Einans 13 næmingar – 2,5 prosent – brúka í minsta lagi tríggjar tímar til skúlatíng.

Ein ávísur kynsmunur sæst í úrslitunum. Ávikavist 56 og 46 prosent av dreingjunum og gentunum brúka í mesta lagi ein hálvan tíma um dagin til skúlatíng. Genturnar eru yvirhøvur ídnari at gera skúlatíng – sæð í mun til tíðarnýtslu – men hyggja vit at teimum, sum brúka tríggjar tímar ella meira um dagin til skúlatíng, so er ongin nevneverdur munur á dreingjum og gentum.

Norðurlenskar ungdómskanningar hava víst at skúlanæmingar, í miðal, brúka minni tíð til skúlatíng í dag enn fyri nøkrum árum síðani. Fleiri orsøkir eru til broytingarnar, sum ikki neyðturviliga merkja, at tey ungu ikki gera sínar skyldur. Men hjá nógvum hevur økt frítíðarvirksemi – bæði tað skipaða í feløgum og spæl og samskipti á t.d. alnetinum – ávirkað gongdina og broytt raðfestingarnar.

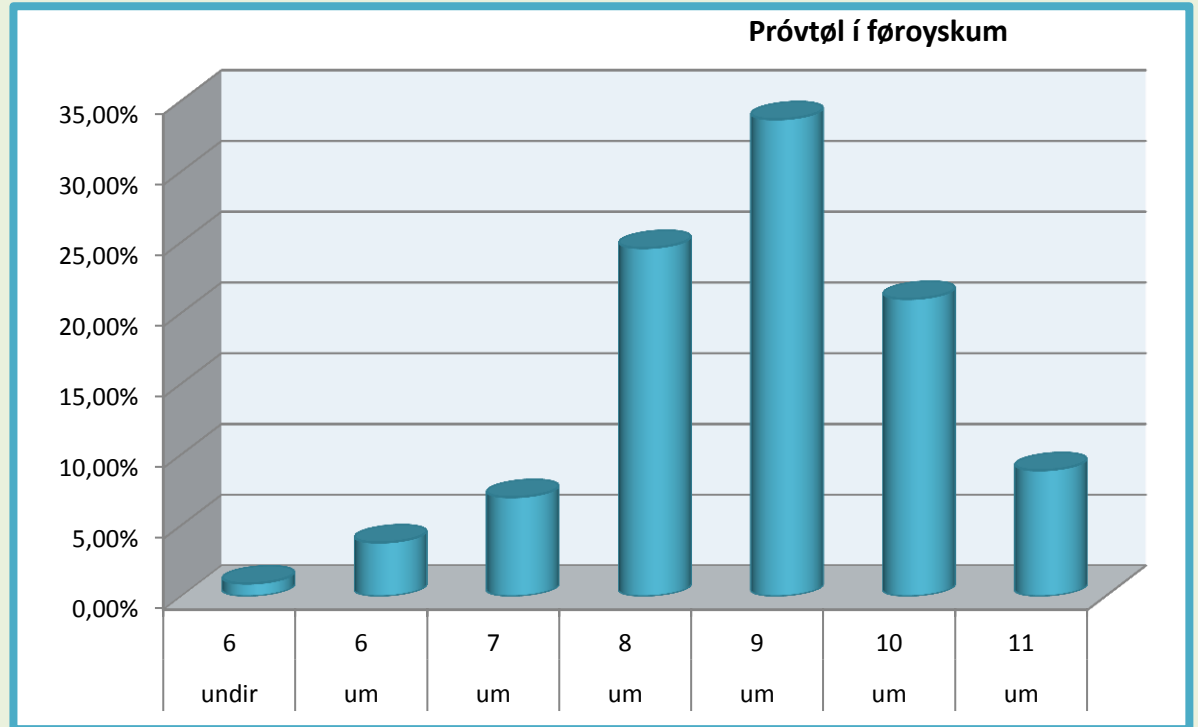
Talva 10. Hvussu nógva tíð brúkar tú um dagin at gera skúlatíng? (N)	genta	drongur	tils.
Gerri ongantíð skúlatíng	29	25	54
Minni enn hálvan tíma	39	59	98
Um leið hálvan tíma	56	62	118
Um leið ein tíma	99	80	179
Um leið tveir tímar	40	27	67
Um leið tríggjar tímar	5	5	10
Um leið fyra tímar	1	0	1
Meira enn fyra tímar	0	2	2
Tils.	269	260	529

Talva 11 hyggur næri at fyra útvaldum lærugreinum í skúlanum: føroyskt, støddfrøði, enskt og danskt. 30 prosent av næmingunum í kanningini siga seg hava fingið próvtalið 10 ella hægri í føroyskum í vetur (2011-2012). Umleið 65 prosent hava fingið 7-9, meðan restin – góð fimm prosent – hefur fingið 6 ella lægri í føroyskum. Munurin á teimum sterku og veiku er nógv týðiligari í fakinum stødd-frøði: 37 prosent hava fingið í minsta lagi 10 meðan seks prosent hava fingið í mesta lagi 6 sum próvtal í støddfrøði. Úrslitini í enskum mugu sigast at vera rættiliga góð. 361 næmingar – 69 prosent – hava fingið í minsta lagi 9 í enskum. 341 næmingar – 65 prosent – hava fingið eins góð úrslit í donskum í níggjunda flokki. Góð trý prosent av næmingunum hava einans fingið 6 ella lægri í donskum.

Í talvu 12 verður hugt at fráveruni hjá næmingunum. Seks prosent hava mist í minsta lagi fimm dagar vegna sjúku seinastu 30 dagarnar. 53 prosent hava hava als onga fráveru vegna sjúku seinastu 30 dagarnar.

Talva 11. Á leið hvørji próvtøl hefur tú fingið í nevndu lærugreinum í vetur? (N)	undir 6	um 6	um 7	um 8	um 9	um 10	um 11	tils.
Føroyskum	5	20	37	130	178	111	47	528
Støddfrøði	14	24	50	117	128	125	70	528
Enskum	10	11	48	94	176	134	51	524
Donskum	5	13	43	124	159	123	59	526

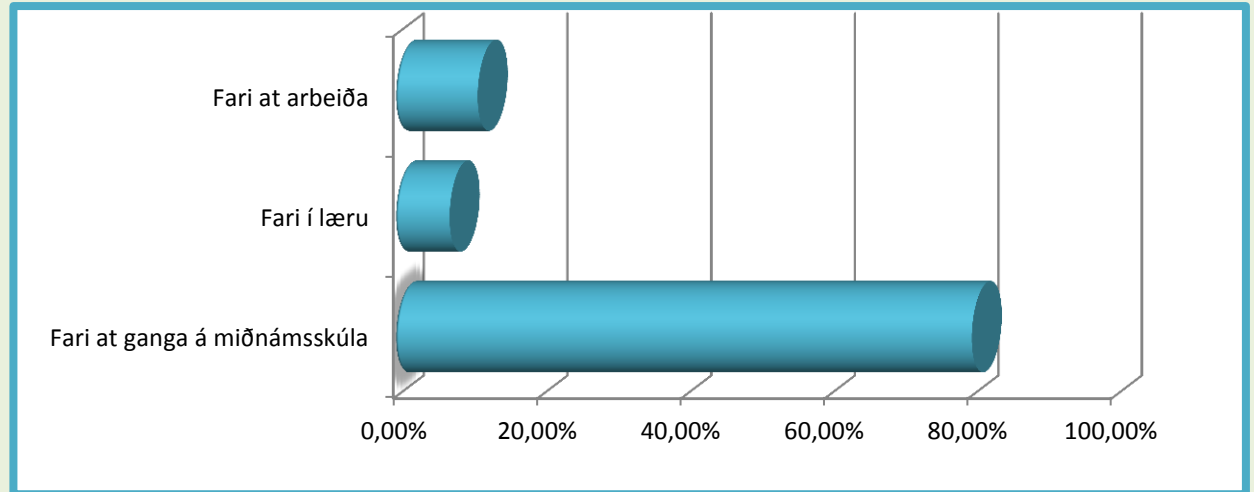

Talva 12. Hvussu nógv dagar heilar dagar hefur tú ikki verið í skúla seinastu 30 dagarnar? (N)	ongan dag	1 dag	2 dagar	3-4 dagar	5-6 dagar	7 dagar el.fl.	tils.
Vegna sjúku	255	76	69	56	17	12	485
Skulkaði	307	61	27	20	4	2	421
Arbeiddi	379	8	1	1	0	2	391
Av umstøðum heima	368	19	7	2	5	1	402
Av øðrum orsøkum	307	52	27	7	9	14	416

Seks prosent skulkaðu í minsta lagi trýggjar dagar seinasta mánaðin. Og trýggir næmingar – 0,8 prosent – voru burturi í minsta lagi trýggjar dagar vegna arbeiði í sama tíðarskeiði. Einans seks næmingar voru ikki í skúla fimm dagar ella meira vegna serlig viðurskipti heima. Samanumtikið er fráveran hjá næmingunum ikki serliga stór, men tað eru sjálvandi ávísir næmingar, sum eru alt ov nógv burturi.

Í talvu 13 eru upplýsingar um hugsanir hins einstaka um starvsleið og framtíð. 90 prosent av gentunum ætla sær beint á miðnámskúla, tá tær eru lidnar við fólkaskúlan. Hjá dreingjunum er talan einans um 71 prosent. Sjey prosent av gentunum ætla sær heldur at fara at arbeiða, meðan 17 prosent av dreingjunum ynskja at fara út á arbeiðsmarknaðin eftir loknan fólkaskúla. Her er ein stórir kynsmunur, sum vísir at genturnar raðfesta formliga útbúgving sera høgt. Tær tora at seta sær høgt mál.

Talva 13. Hvat væntar tú, at tú gert, tá ið tú ert liðug/ur við fólkaskúlan? (N)	genta	drongur	tils.
Fari at ganga á miðnámskúla	242	183	425
Fari í læru	10	31	41
Fari at arbeiða	18	44	62
Tils.	270	258	528

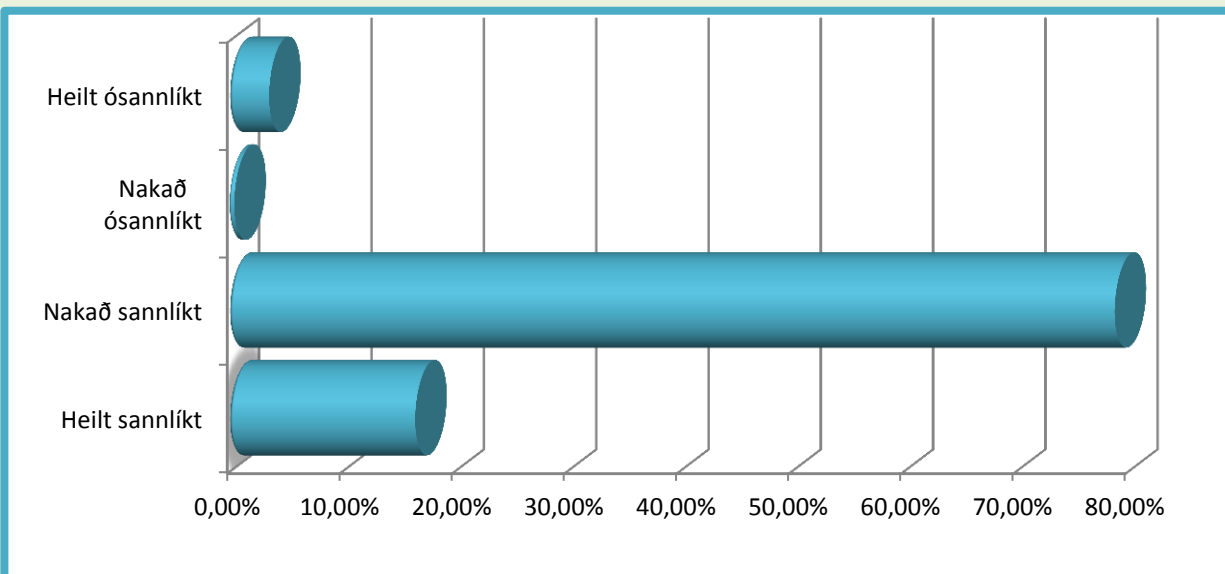
Talva 14, sum hyggur at hægri akademiskari útbúgving, spyr um tað er sannlíkt at ungdómurin fer at ganga á universiteti. 19 prosent av gentunum fara heilt sannlíkt á universitet, men einans 14 prosent av dreingjunum siga tað sama. Og fimm prosent av dreingjunum – dupult so nógv sum hjá gentunum – siga tað vera heilt ósannlíkt at teir enda á nøkrum universiteti.

Úrslitini her vísa sama mynstur sum tað, vit sóu í talva 13.

Genturnar taka stór fet fram, tá tað snýr seg um útbúgving, bæði á miðnáms- og hægri støði. Tær hava sjálvsálitið og dirvið, sum skal til fyri at megna at taka prógv á hægri læristovnum.

Dreingirnir eru ikki glataðir, men velja ofta eina aðra kós – t.d. tekniskar og líkandi útbúgvingar. Ein trupulleiki er tó at dreingirnir oftari fella frá (í útb.) enn genturnar.

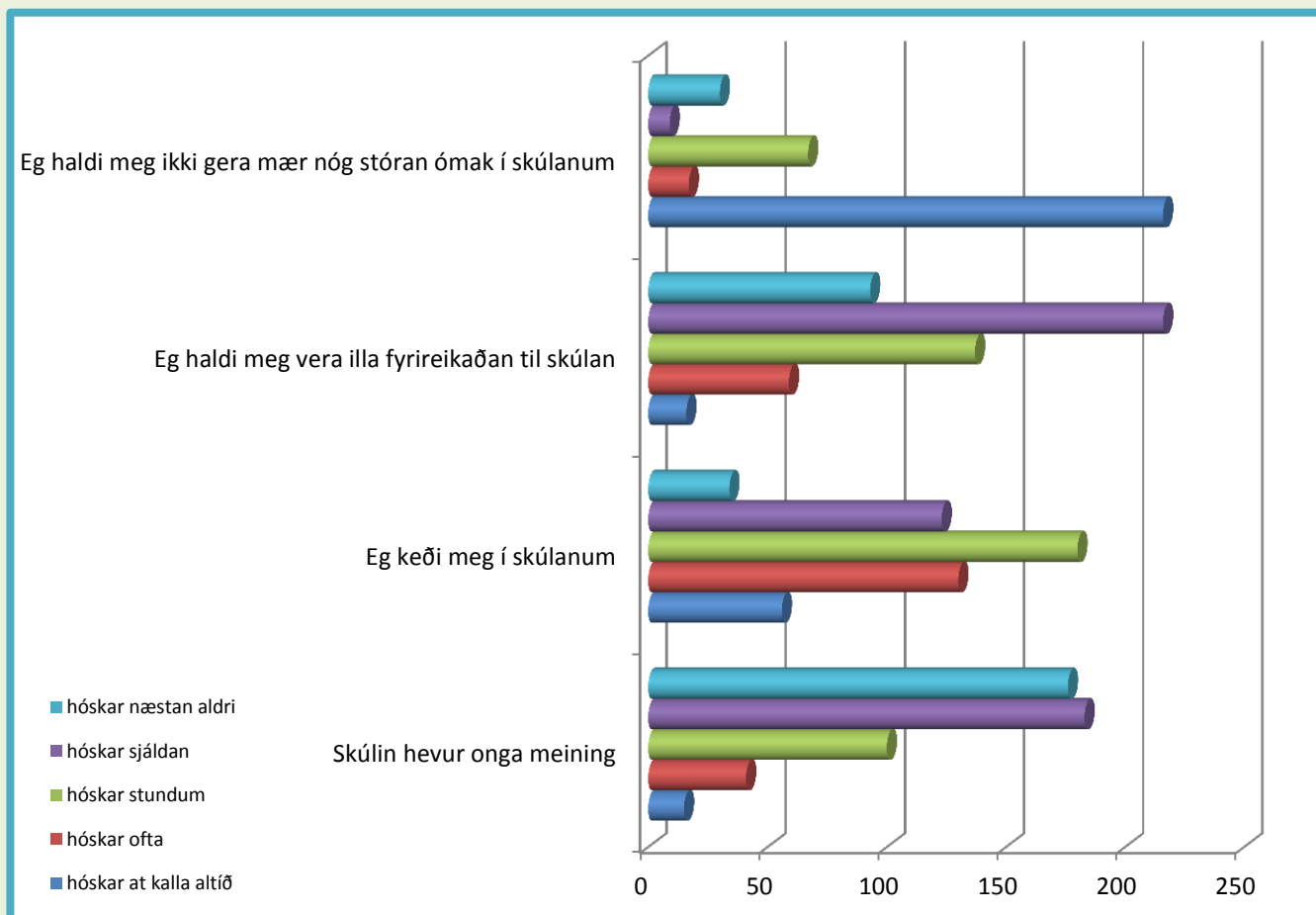
Talva 14. Hvussu sannlíkt er tað, at tú fert á universitet? (N)	genta	drongur	tils.
Heilt sannlíkt	53	37	90
Nakað sannlíkt	216	210	426
Nakað ósannlíkt	1	2	3
Heilt ósannlíkt	6	14	20
Tils.	276	263	539

Í talvu 15(a) verður hugt nærri at skúlanum og trivnaðinum hjá ungdóminum. 11 prosent siga seg ofta (ella altíð) halda skúlan vera meiningsleysan. Heili 36 prosent keða seg ofta (ella altíð) í skúlanum. 14 prosent føla seg ofta illa fyrireikað til skúlan. Hinvegin eru 18 prosent, sum ongantíð føla seg illa fyrireikað til skúlan. Heili 64 prosent av teimum spurdu siga, at tey ongantíð gera sær nóg stóran ómak í skúlanum. Níggju prosent siga tað ðvugta: tey føla seg ongantíð ov illa fyrireikað. Hesi tøluni geva eina greiða ábending um at okkurt ikki ruggar rætt í skúlanum.

Eitt er, at tey ungu halda skúlan vera ov keðiligan – harvið kanska ov einsháttaðan og lítið stimbrandi – men tey svara eisini, at tey als ikki føla seg nóg væl fyrireikað tá tey fara í skúla.

Talva 15a. Hvussu væl heldur tú, at hetta hóskar um teg? (N)	hóskar at kalla altíð	hóskar ofta	hóskar stundum	hóskar sjáldan	hóskar næstan aldri	tils.
Skúlin hevur onga meining	15	41	100	183	176	515
Eg keði meg í skúlanum	56	130	180	123	34	523
Eg haldi meg vera illa fyrireikaðan til skúlan	16	59	137	216	93	521
Eg haldi meg ikki gera mær nóg stóran ómak í skúlanum	216	17	67	9	30	339

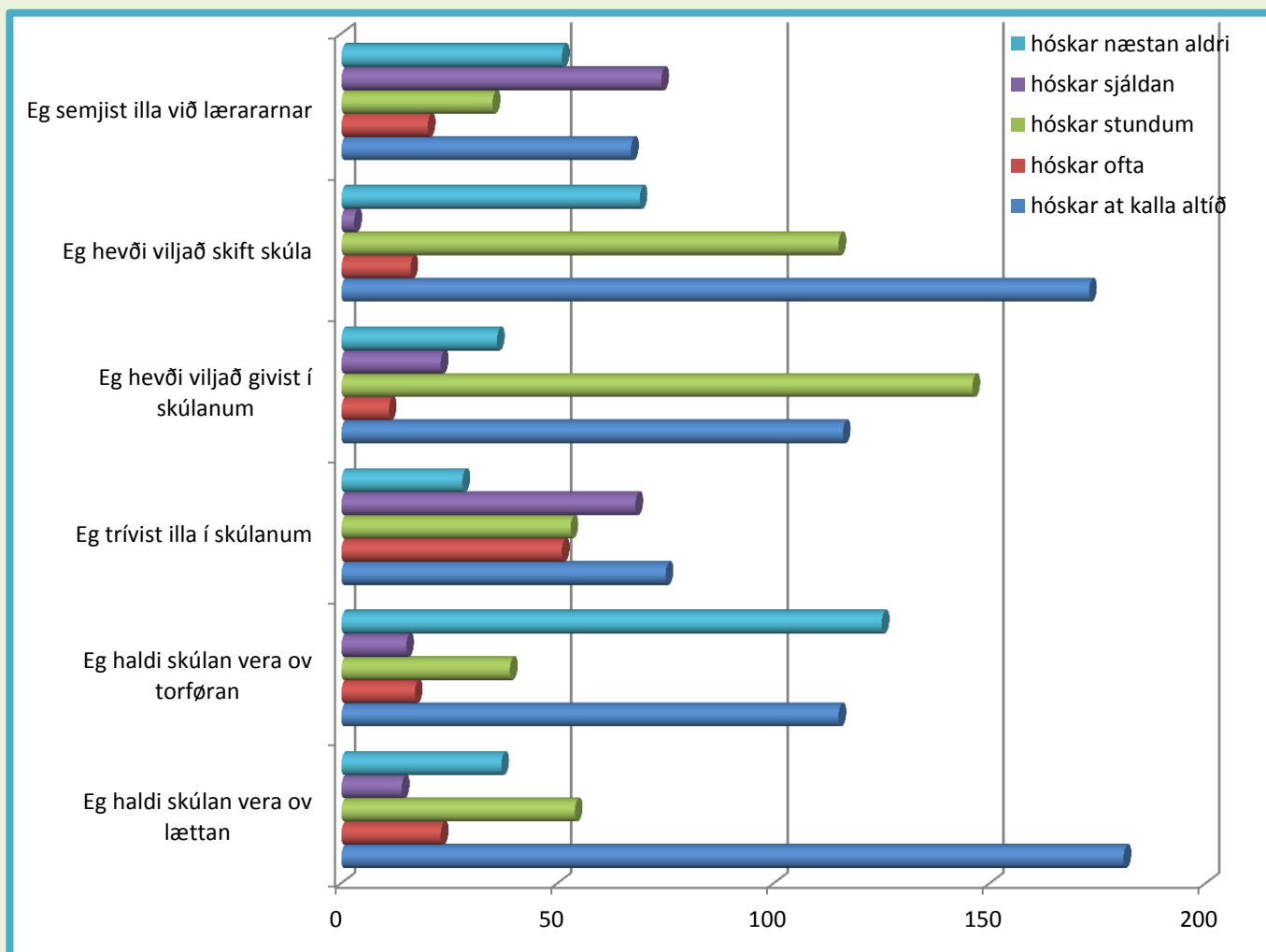
Um hetta kemst av dovinskapi ella einum alt ov stórum trýsti á næmingarnar vita vit ikki. Men okkurt má gerast. Hugurin at læra, hava føroyskar og útlenskar kanningar víst, er knýttur at kensluni av at hava tað stuttligt og at trívast.

Talva 15(b) heldur seg til sama evni. Tveir triðingar av teimum ungu halda ofta (ella altíð) skúlan vera ov lættan. Hetta er ikki í samsvari við hypotesuni omanfyri: at ov stór krøv eru til næmingin.

Sostatt má ein onnur orsök vera til, at tey ungu ikki føla seg fyrireikað tá tey fara í skúla. Men talvan vísir eisini, at heili 42 prosent halda skúlan ofta (ella altíð) vera ov torfóran.

Hetta má merkja at antin er sera stórir munur á næmingunum ella er sera stórir munur á fakunum.

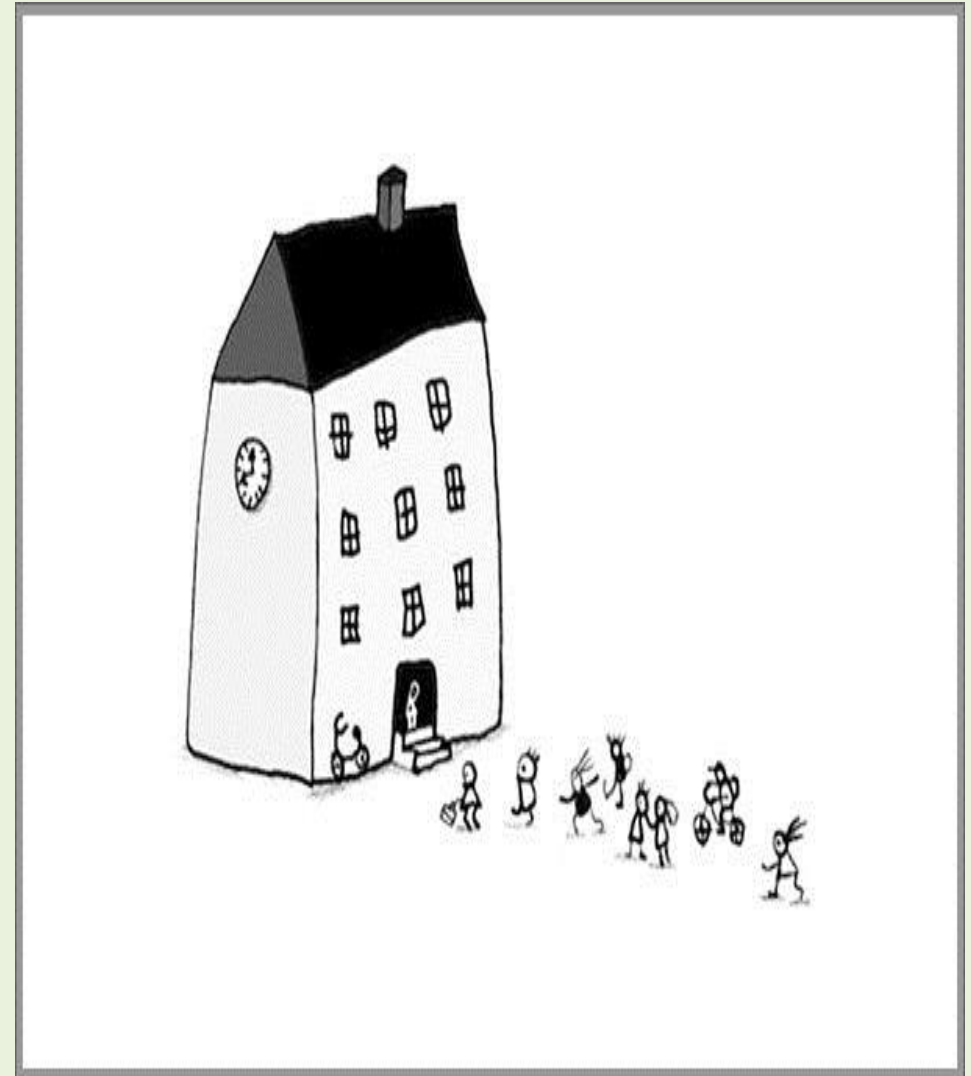
Talva 15b. Hvussu væl heldur tú, at hetta hóskar um teg? (N)	hóskar at kalla altíð	hóskar ofta	hóskar stundum	hóskar sjáldan	hóskar næstan aldri	tils.
Eg haldi skúlan vera ov lættan	181	23	54	14	37	309
Eg haldi skúlan vera ov torfóran	115	17	39	15	125	311
Eg trívist illa í skúlanum	75	51	53	68	28	275
Eg hevði viljað givist í skúlanum	116	11	146	23	36	332
Eg hevði viljað skift skúla	173	16	115	3	69	376
Eg semjist illa við lærararnar	67	20	35	74	51	247

Svarið kann neyvan einans liggja í fyrstu hypotesu, men helst í báðum. Vit øðrum orðum: vit vita ikki reiðiliga, hvat sum er lætt, og hvat sum er torført. Og er tað fakið ella nakað annað í skipanini, sum er strævið?

Næstan helvtin – 46 prosent – av næmingunum í níggjunda flokki trívist ikki í skúlanum, sambært talvu 15(b). Einans tíggju prosent kenna næstan ongantíð nakran mistrivna. 35 prosent høvdu viljað givist við skúlanum. Annar hvør næmingur hugsar ofta (ella altíð), at hann hevði viljað skift skúla. Hesi nokkso skelkandi tølini tala fyri seg. Talan kann ikki vera um reina tilvild. 19 prosent siga seg ongantíð (ella næstan ongantíð) hugsa um at skifta skúla. 27 prosent siga seg at kalla altíð semjast illa við lærararnar. 21 prosent siga hinvegin, at tey at kalla ongantíð semjast illa við lærararnar.

Talvurnar 15a og 15b kunnu, við ávísingum fyrivarni, sigast at føra okkum til hesar niðurstøður: (I) næmingarnir er samanumtikið rættiliga ónøgdir við skúlan, (II) næmingarnir viðganga samstundis at teir ikki gera nóg nógv við skúlan. Harvið er «mistrivnaðurin» helst eisini knýttur at øðrum viðurskiftum – heimi og frítíð.

Talva 16 varpar ljós á hvar, tey ungu halda til um kvøldarnar. **32** prosent av teimum ungu siga seg hava verið heima í minsta lagi fimm kvøld seinastu vikuna.

21 prosent vóru ongantíð ella bara eitt kvøld heima farnu vikuna. **25** prosent av ungdóminum hefur verið úti eftir klokkan 22 í minsta lagi fyra kvøld farnu vikuna. **18** prosent hefur ongantíð verið úti eftir klokkan 22 seinastu vikuna.

Hesi tøluni eru áhugaverd, tá vit samanbera okkum við Ísland og onnur grannalond. Føroysk ung eru, sum heild, oftari úti seint á kvøldi og um náttina enn ungir íslendingar.

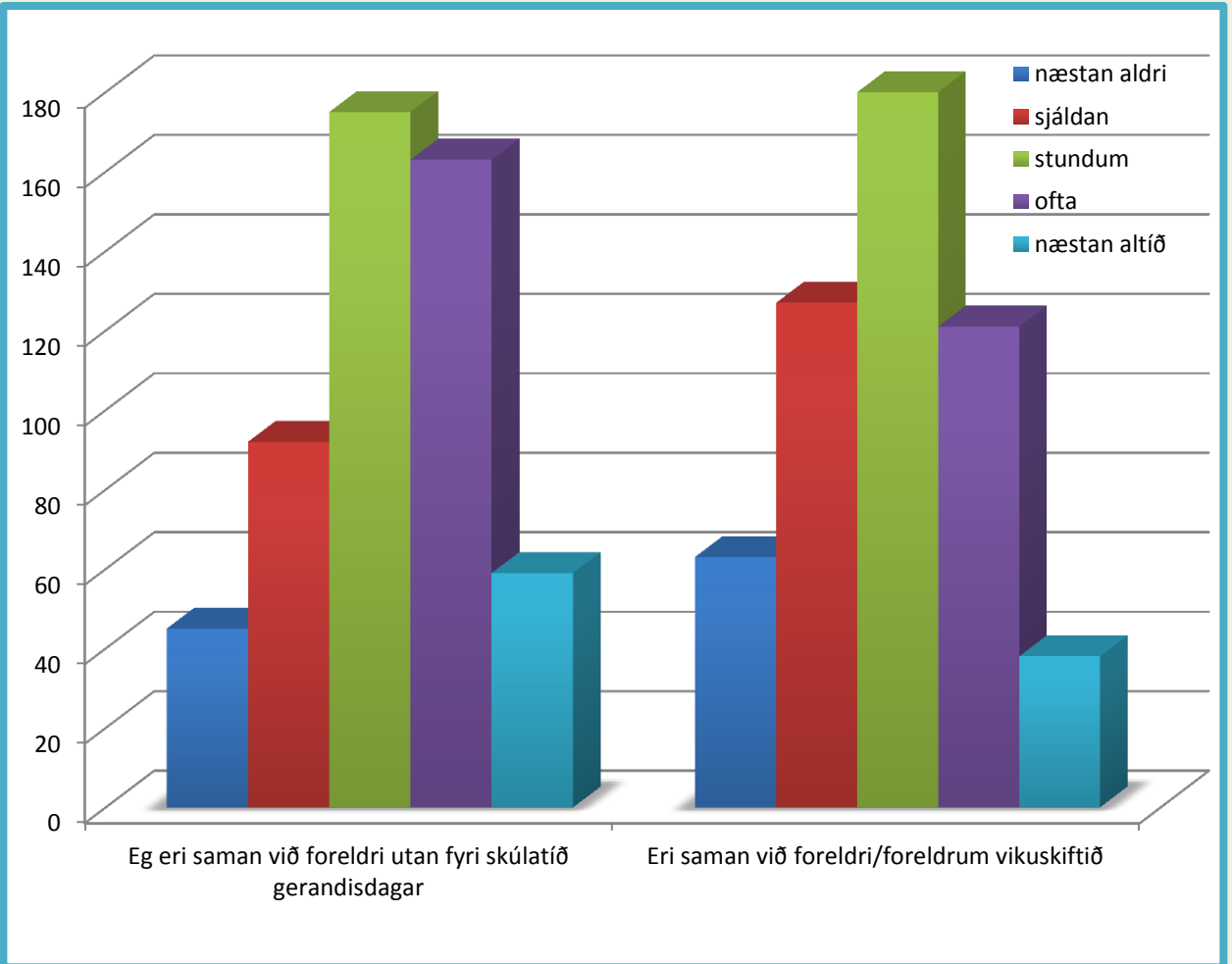
Tey tykjast hava «leysari teymar» og størri frælsi, tá talan er um at vera úti saman við vinum.

Talva 16. Hugsar tú um seinastu sjeý dagarnar, hvussu ofta gjørdi tú hetta? (N)	aldri	1 ferð	2 ferðir	3 ferðir	4 ferðir	5 ferðir	6-7 ferðir	tils.
Var við hús heilt kvøld	45	66	82	93	72	84	84	526
Var úti eftir klokkan 10 á kvøldi	96	86	120	85	39	42	53	521
Fór út og kom heim eftir midnátt	195	125	122	30	17	8	21	518

Talva 17. Hvussu væl hóskar hetta um teg? (N)	næstan aldri	sjáldan	Stund-um	ofta	næstan altíð	tils.
Eg eri saman við foreldri/foreldrum uttan fyri skúlatíð gerandisdagar	45	92	175	163	59	534
Eri saman við foreldri/foreldrum um vikuskiftið	63	127	180	121	38	529

Í talvu 17 síggja vit at **42** prosent siga seg ofta (ella næstan altíð) vera saman við foreldrunum eftir skúlatíð gerandisdagar. Bara átta prosent siga seg næstan ongantíð vera saman við foreldrunum.

Tey ungu eru minni saman við foreldrunum í vikuskiftinum enn vikudagar. Einans sjeý prosent kunnu næstan altíð siga, at tey eru saman við foreldrunum í vikuskiftinum. **36** prosent kunnu sjáldan ella ongantíð siga, at tey eru saman við foreldrunum í vikuskiftinum.

Vit síggja í talvu 18, at foreldrini sum oftast vita, hvar tey ungu eru leygarkvøld. Einans umleið fimm prosent svára, at foreldrini sjáldan ella næstan ongantíð vita, hvar tey eru stødd leygarkvøld.

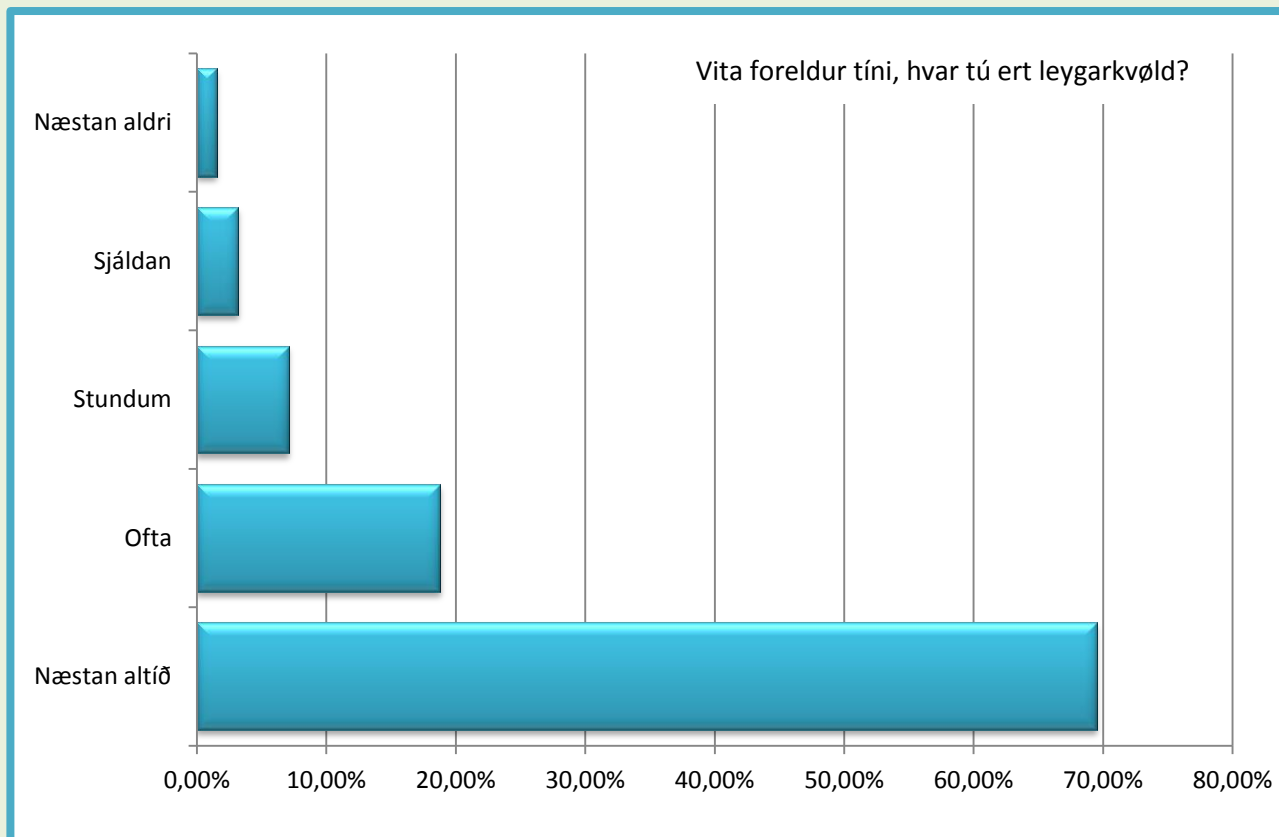
Talva 18. Vita foreldur tíni, hvar tú ert leygarkvøld? (N)	genta	drongur	tils.
Næstan altíð	212	162	374
Ofta	36	65	101
Stundum	18	20	38
Sjáldan	5	12	17
Næstan aldri	4	4	8
Tils.	275	263	538

Talva 19(a) hyggur nærri at samskiftinum millum ung og foreldur. 232 ung – 44 prosent – siga tað vera ógvuliga lætt at merkja um-sorgan og vinalag tá tey eru saman við foreldrunum.

13 prosent siga tað vera nokkso trupult, meðan tvey prosent meta tað at vera ógvuliga trupult. Tað er ikki serliga lætt at tosa við foreldrini um persónlig viðurskifti.

241 ung – heili 45 prosent – siga tað vera nokkso ella ógvuliga trupult at tosa við foreldrini um persónlig viðurskifti. 107 ung – einans 20 prosent – halda tað hinvegin vera ógvuliga lætt. Tað er lættari at fáa hjálp ella stuðul til ymisk viðurskifti.

Heili 465 ung – 88 prosent – siga at tað er nokkso ella ógvuliga lætt at fáa stuðul frá foreldrunum. Einans fýra prosent siga tað vera ógvuliga trupult.

Talva 19a. Tá ið tú ert saman við foreldrum tínum, er so lætt ella trupult? (N)	ógvuliga trupult	nokk so trupult	nokk so lætt	ógvuliga lætt	tils.
At merkja um-sorgan og vinalag	11	69	217	232	529
At tosa um persónligar spurningar	73	168	183	107	531
At fáa leiðbeining viðvirkjandi skúla	17	76	183	250	526
At fáa leiðbeining viðvirkjandi øðrum viðurskiftum	25	103	217	172	517
At fáa hjálp ella stuðul til ymsar ætlanir	20	45	215	250	530

Talva 19(b) hyggur nærri at samskiptinum tey ungu hava við vinir sínar. Og tað sæst týðiliga, at vinirnir hava sera týðandi leiklut í gerandislívinum hjá teimum flestu.

478 ung – 90 prosent – siga, at tað er nokkso ella ógvuliga lætt at merkja umsorgan og vinalag, tá tey eru saman við vinum.

Vinirnir eru eisini høgt í metum, tá ung hava brúk fyri at tosa við onkran um persónligar spurningar. 421 ung – 79 prosent – siga tað vera nokkso ella ógvuliga lætt at tosa við vinirnar um hesi viðurskifti.

82 prosent siga tað vera nokkso ella ógvuliga lætt at brúka vinirnar til at fáa stuðul til ymsar verkætlanir.

Talva 19b. Tá ið tú ert saman við vinum tínum, er so lætt ella trupult? (N)	ógvuliga trupult	nokk so trupult	nokk so lætt	ógvuliga lætt	tils.
At merkja umsorgan og vinalag	8	48	240	238	534
At tosa um persónligar spurningar	23	90	206	215	534
At fáa leiðbeining viðvíkjandi skúla	42	112	232	144	530
At fáa leiðbeining viðvíkjandi øðrum viðurskiftum	18	63	247	199	527
At fáa hjálpin ella stuðul til ymsar ætlanir	17	70	256	189	532

Í talvu 20 snýr tað seg mest um foreldrini, úr sjónarmiðnum hjá ungdominum. «Foreldrini seta avgjörðar treytir fyri, hvat eg sleppi at gera við hús?» 88 ung – 17 prosent – svara, at hypotesan ógvuliga illa passar til tað, tey kenna til. 46 prosent siga hinvegin, at setningurin hóskar nokkso ella ógvuliga væl til tað, tey kenna til.

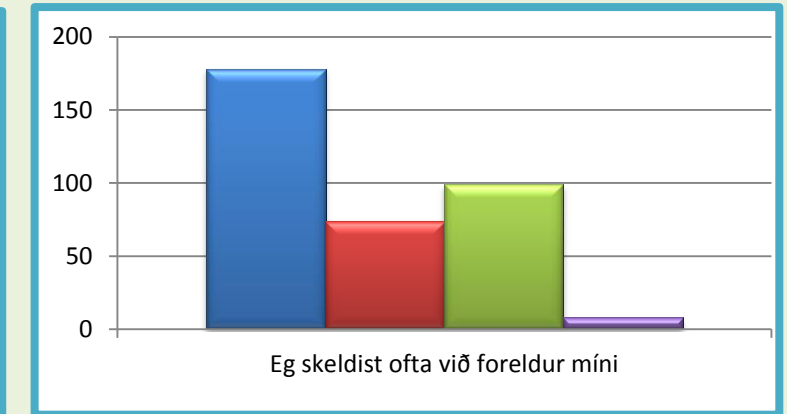
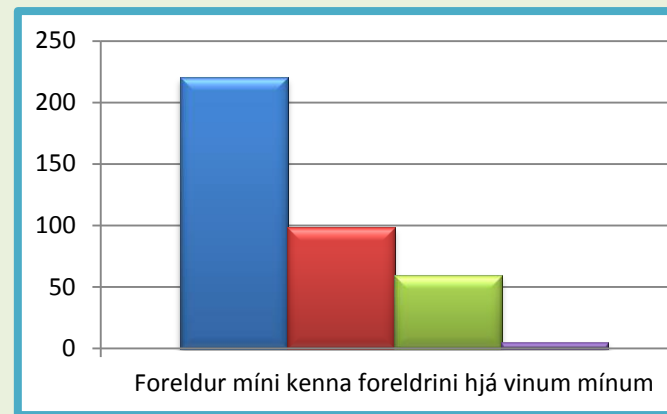
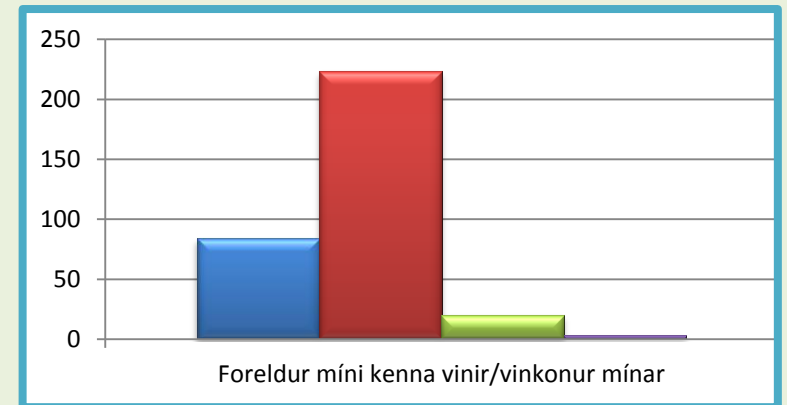
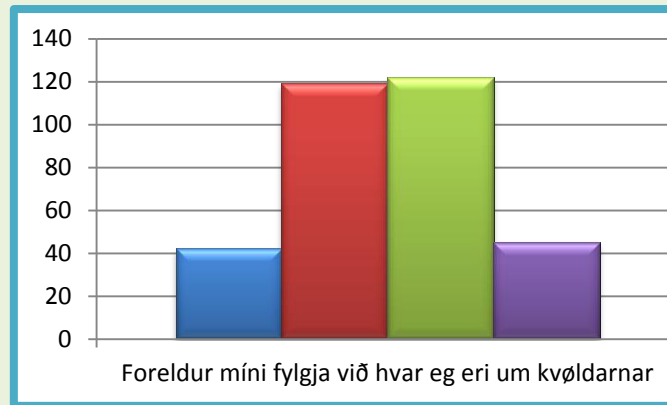
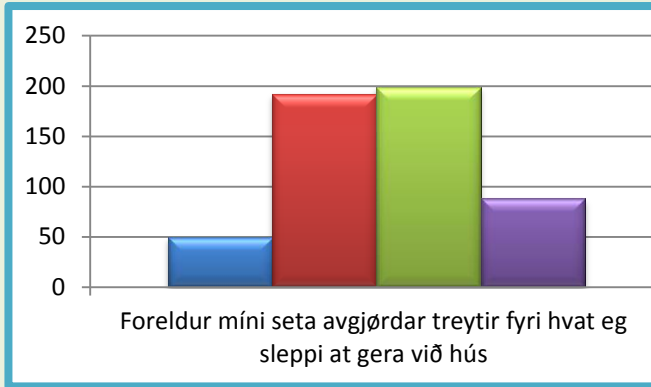
Foreldraávirkanin er nakað tann sama, tá sami setningur vísir til, hvat tey ungu sleppa at gera uttan fyri heimið. 252 ung – 42 prosent – siga, at tað passar nokkso ella ógvuliga væl at foreldrini seta avgjörðar treytir. Eitt sindur minni hava foreldrini at siga, tá tað ræður um at seta treytir fyri, nær tey ungu skulu vera heima um kvøldið. 309 ung – 58 prosent – siga at tað passar nokkso ella ógvuliga illa at foreldrini seta avgjörðar treytir hesum viðvíkjandi. 11 prosent siga hinvegin, at tað passar ógvuliga væl. 59 prosent av teimum ungu siga, at foreldrini fylgja

Talva 20. Hvussu væl/illa hóskar hetta um teg? (N)	ógvuliga væl	nokk so væl	nokk so illa	ógvuliga illa	tils.
Foreldur míni seta avgjörðar treytir fyri hvat eg sleppi at gera við hús	50	192	199	88	529
Foreldur míni seta avgjörðar treytir fyri hvat eg sleppi at gera uttan fyri heimið	51	201	207	74	533
Foreldur míni seta avgjörðar treytir fyri nær eg skal koma heim um kvøldarnar	60	164	220	89	533
Foreldur míni fylgja við hvørjum eg eri saman við um kvøldarnar	74	113	119	10	316
Foreldur míni fylgja við hvar eg eri um kvøldarnar	42	119	122	45	328
Foreldur míni kenna vinir/vinkonur mínar	84	223	20	3	330
Foreldur míni kenna foreldrini hjá vinum mínum	220	98	59	5	382
Eg skeldist ofta við foreldur míni	178	74	99	8	359
Foreldur míni skeldast ofta hvørt við annað	176	54	82	59	371

við, hvørjum tey eru saman við um kvøldarnar. Tey flestu ungu skeldast eisini viðhvørt við foreldrini hjá sær. 70 prosent siga tað passa nokkso ella ógvuliga væl, at tey skeldast ofta við foreldrini. At foreldur skeldast sínámillum er heldur ikke serliga sjáldsamt. 62 prosent svara, at setningurin «foreldur míni skeldast ofta hvørt við annað» hóskar nokkso ella ógvuliga væl.

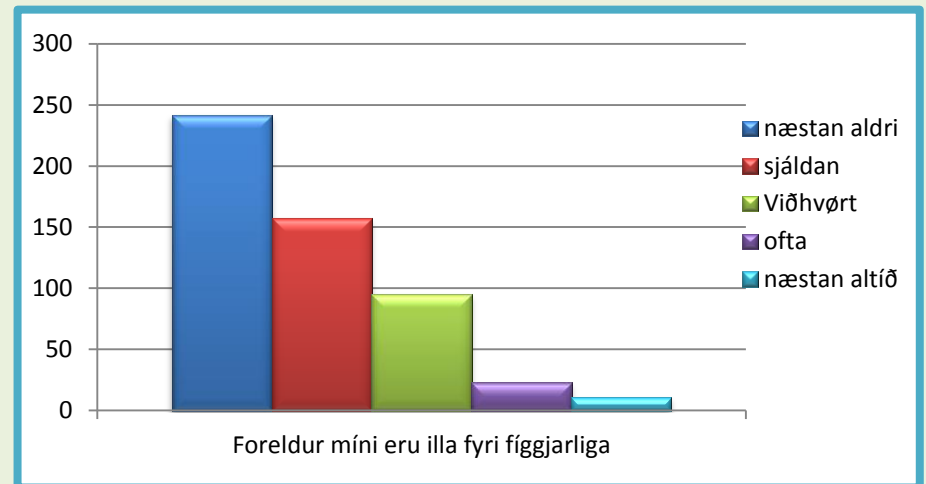
Hvussu væl/illa hóskar hetta um teg? (N)

Talva 21. Greið frá um og í hvussu stóran mun hesar umstøður hóska um teg (N)	næstan aldri	sjáldan	Viðhvørt	ofta	næstan altíð	tils.
Foreldur míni eru illa fyri fíggjarliga	242	157	95	23	11	528
Foreldur míni hava ikki ráð at eiga og koyra bil	449	45	15	9	15	533
Foreldur míni hava valla nóg mikið av pengum at gjalda tað sum mest tørvar (mat, húsaleigu...)	255	68	48	48	104	523
Foreldur míni hava ikki ráð til tey frítíðarítriv sum eg helst vilt ganga til (t.d. tónleik ella ítrótt)	297	73	20	8	15	413

Talva 21 hyggur at hugsanunum hjá teimum ungu um fíggjarkarmarnar hjá húskjunum. 46 prosent siga, at tey næstan ongantíð halda, at foreldrini eru illa fyri fíggjarliga. Einans seks prosent halda ofta ella næstan altíð, at foreldrini eru illa fyri fíggjarliga. Hesi tølini siga ikki beinleiðis, hvussu fíggjarstøðan er, men harafturómóti hvussu nøgd tey ungu eru í mun til væntanir og krøv, tey hava. Heili 84 prosent svara, at tey næstan ongantíð halda at foreldrini ikki hava ráð at eiga og koyra bil.

Samstundis staðfesta vit eisini, at næstan ein triðingur – 29 prosent – av ungdóminum sigur, at hann ofta ella næstan altíð metir at foreldrini valla hava ráð til tað, sum er mest grundleggjandi – húsaleigu, mat, o.s.fr. 49 prosent siga at tey næstan ongantíð hugsa um hetta: at foreldrini ikki hava ráð til tað mest neyðuga í gerandisdegnum. 90 prosent halda sjáldan ella næstan ongantíð, at foreldrini ikki hava ráð til tey frítíðarítriv, sum børnini ynskja at ganga til.

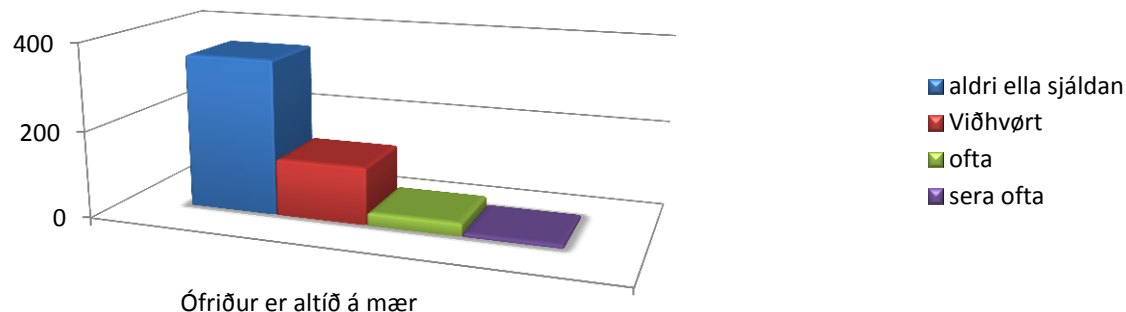
Talvurnar 22(a, b, c) lýsa hugsanirnar hjá einstaka næminginum um atferð hansara í skúlanum og í frítíðini (seinastu seks mánaðirnar). 79 ung – 15 prosent – siga seg ofta ella sera ofta hava ilt við at sita still. Seks prosent siga seg ofta ella sera ofta hava ring bindini, men heili 64 prosent hava sjáldan ella ongantíð ring bindini. Einans sjev prosent siga seg ofta ella sera ofta hava ilt við at lurta, tá talað verður við tey, men heili 58 prosent sjáldan ella ongantíð hava hendan trupulleikan.

Talva 22a. Set kross í tann rútt, sum best lýsir tín atburð seinastu 6 mánaðirnar (N)	aldri ella sjáldan	viðhvørt	ofta	sera ofta	tils.
Gevi smálutum lítlan ans ella geri skeivleikar í arbeiði ella skúla, tí eg eri ov bráðræsin	185	264	46	5	500
Havi ilt við at sita stillur	235	214	57	22	528
Havi ring bindindi bæði í spæli og í sambandi við annað	328	156	23	6	513
Reisi meg upp í førum har ætlanin er at eg skal sita stillur	364	133	22	6	525
Tykist ikki at lurta tá ið talað verður við meg	305	183	27	10	525
Flyti meg heilt nógv í støðum har tað ikki hóskar, ovvirkin, haldi meg ikki hava frið á mær	357	126	32	8	523

Talva 22b. Set kross í tann rútt, sum best lýsir tín atburð seinastu 6 mánaðirnar (N)	aldri ella sjáldan	Viðhvørt	ofta	sera ofta	tils.
Fylgi ikki forskriftum til enda og klári ikki at gera uppgávur lidnar	304	181	35	9	529
Larmi ov nógv, tá ið eg fáist við frítíðarítriv	354	135	27	12	528
Klári illa at leggja til rættis verkevni og gerðir	290	189	38	7	524
Ófriður er altíð á mær	358	132	30	8	528
Sleppi mær undan verkevnum (t.d. í arbeiði ella heima) sum krevja at nógv verður hugsað	291	178	38	15	522
Tali í meira lagi	189	199	79	20	487

39 ung – sjev prosent – siga seg ofta ella sera ofta larma ov nógv tá tey fáast við frítíðarítriv. 67 prosent siga seg sjáldan ella ongantíð larma ov nógv. 68 prosent føla sjáldan ella ongantíð, at ófriður er á teimum. 39 prosent siga seg sjáldan ella ongantíð tosa ov nógv. 20 prosent halda hinvegin, at tey ofta ella sera ofta tosa ov nógv.

Talva 22c. Set kross í tann rútt, sum best lýsir tín atburð seinastu 6 mánaðirnar (N)	aldri ella sjáldan	Viðhvørt	ofta	sera ofta	tils.
Missi burtur tilfar sum er neyðugt til verkevni, ella tað eg takist við	248	194	64	19	525
Svari ov skjótt áðrenn liðugt er at spyrja	240	219	57	11	527
Eri lætt/lættur at órógva	155	228	96	49	528
Klári illa at bíða til eg eigi tørn	287	169	52	15	523
Er dólsk/ur í dagsins viðurskiftum	240	212	47	11	510
Bróti av ella ella leggi upp í samrøður ella arbeiði hjá øðrum	288	190	39	7	524

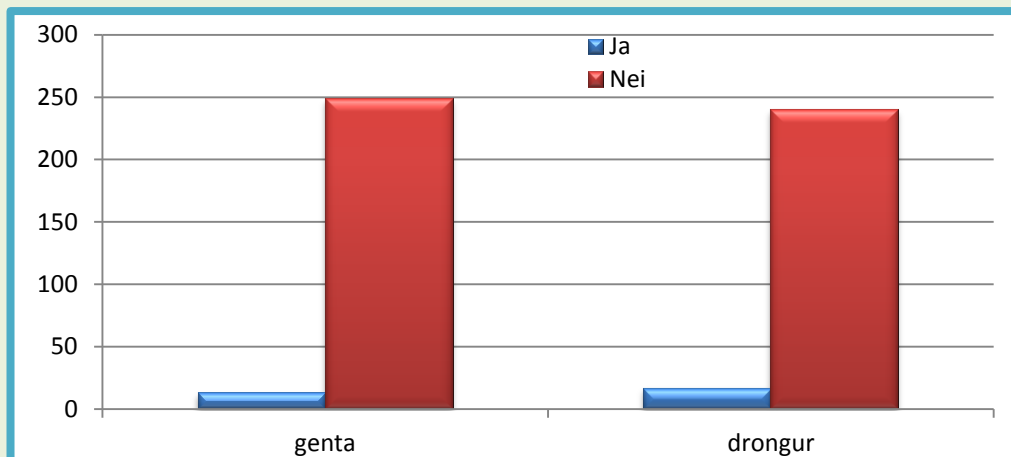
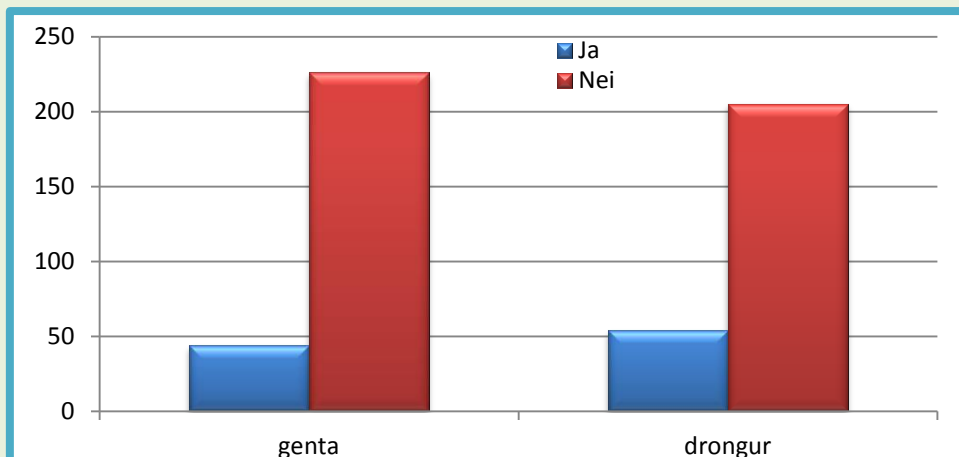
83 ung – 16 prosent – siga seg ofta ella sera ofta missa tilfar burtur, sum annars skal brúkast til uppgávur og verkevni. Sambært 248 ungdómum – 47 prosent – so hendir hetta tó sjáldan ella ongantíð. Tvey prosent siga seg sera ofta svara ov skjótt, áðrenn liðugt er at spyrja um eitthvørt. 145 ung – 27 prosent – siga, at tey ofta ella sera ofta eru lætt at órógva. Tey, sum sjáldan ella ongantíð lata seg órógva, eru eitt lítið sindur fleiri – 29 prosent. 288 ung – 55 prosent – siga seg sjáldan ella ongantíð bróta av ella leggja upp í samrøður ella arbeiði hjá øðrum. Einans nýggju prosent av teimum spurdu siga seg hinvegin ofta ella sera ofta bróta av.

Í talvu 23 síggja vit at 98 ung – 19 prosent – hava fingið staðfest at tey hava ringt við at fylgja við ella eru ovvirkin. Og í talvu 24 síggja vit at ein lítil partur, 30 ung íalt, taka heilivág av hesum ávum.

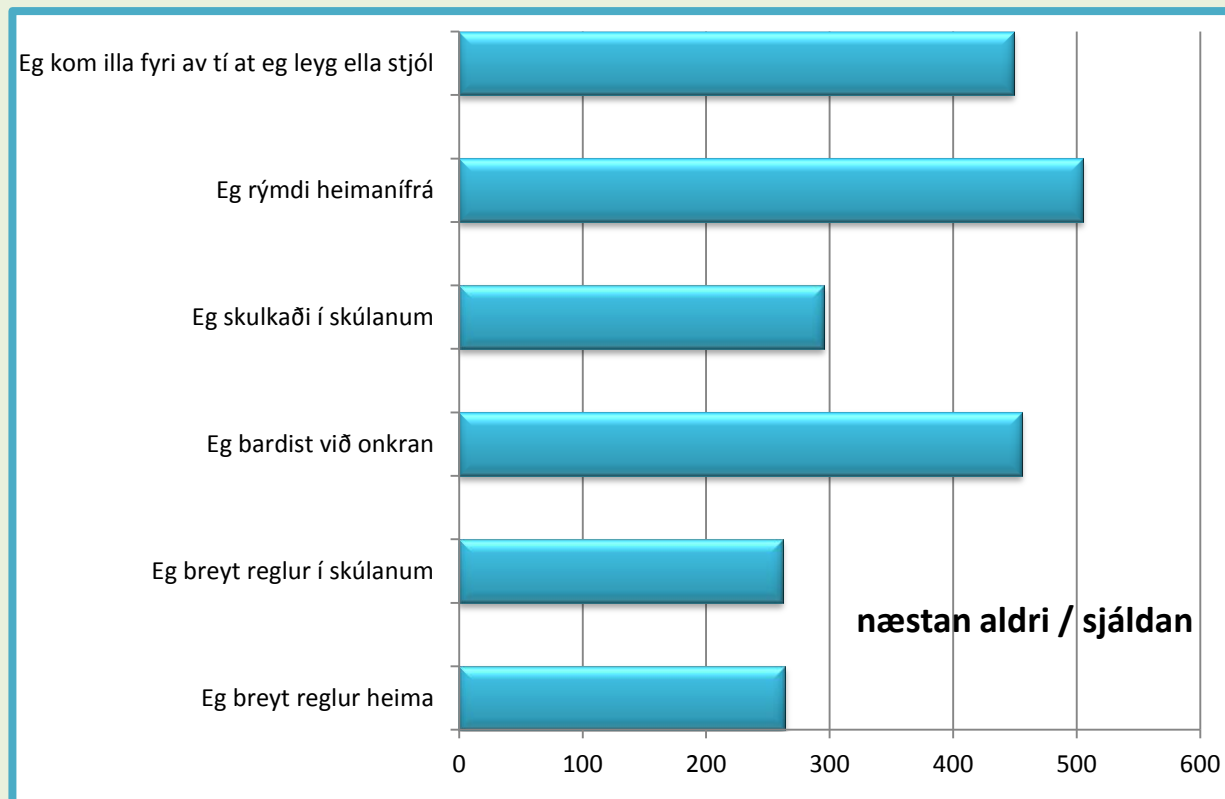
Talva 23. Hevur tú fingið staðfest at ringt er at fylgja við ella at tú ert ovvirkin? (N)	genta	drongur	tils.
Ja	44	54	98
Nei	226	205	431
Tils.	270	259	529

Talva 24. Tekur tú heilivág av hesum ávum? (N)	genta	drongur	tils.
Ja	13	17	30
Nei	249	240	489
Tils.	262	257	519

Talva 25 hyggur eisini at atferðini hjá ungdóminum – seinastu 12 mánaðirnar. 49 prosent av teimum spurdu siga seg sjáldan ella ongantíð hava brotið reglur heima. 39 prosent siga seg hava brotið reglurnar viðhvørt. 262 ung – 49 prosent – siga seg sjáldan ella ongantíð hava brotið reglur í skúlanum. 34 prosent siga seg hava brotið reglurnar viðhvørt. Fá hava verið í bardaga seinastu 12 mánaðirnar. 456 ung -85 prosent – siga seg sjáldan ella ongantíð hava verið í bardaga við nakran. Vit síggja eisini at fá skulka ofta, men lutfalsliga nógv skulka viðhvørt. 12 prosent siga seg hava skulkað ofta ella næstan altíð gjøgnum seinastu 12 mánaðirnar. Sera fá eru rýmd heimanífrá. 95 prosent av teimum spurdu kunnu sjáldan ella ongantíð siga seg hava gjørt tað. Einans fyra næmingar kunnu altíð (gjøgnum alt árið) siga seg hava gjørt tað: at rýma heimanífrá. 85 prosent kunnu sjáldan ella ongantíð siga seg vera komin illa fyri av at lúgva ella stjála.

Talva 25. Hvussu væl ella illa hóskar hetta um teg tá hugsað verður um seinastu 12 mánaðirnar? (N)	næstan aldri / sjáldan	viðhvørt	nokk so ofta / ofta	næstan altíð / altíð	tils.
Eg breyt reglur heima	264	210	49	12	535
Eg breyt reglur í skúlanum	262	178	64	27	531
Eg bardist við onkran	456	59	17	3	535
Eg skulkaði í skúlanum	295	176	56	6	533
Eg rýmdi heimanífrá	505	19	4	4	532
Eg kom illa fyri av tí at eg leyg ella stjól	449	56	17	9	531

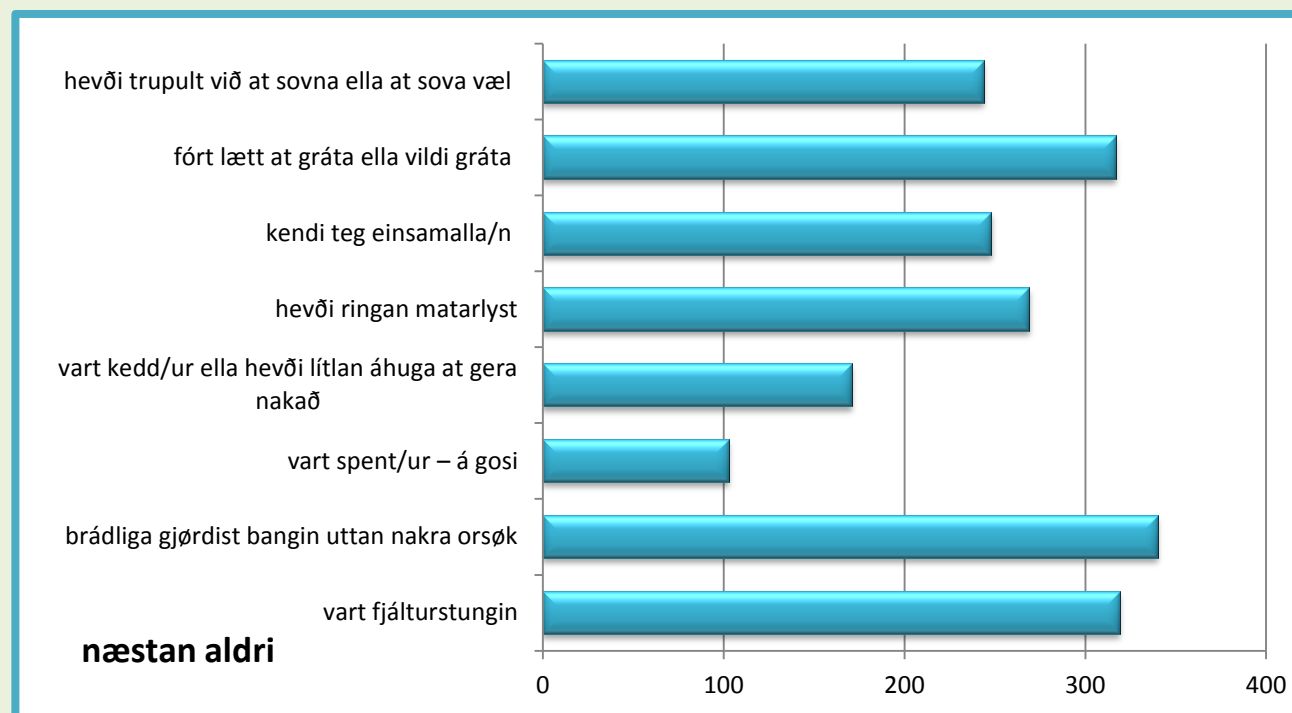

Í talvu 26(a) sýggja vit at 61 næmingar – 12 prosent – viðhvørt ella ofta kunnu siga seg vera vorðin fjálturstungin farnu vikuna. 17 prosent kunnu viðhvørt ella ofta siga seg bráðliga hava verðið bangin uttan serliga orsök farnu vikuna.

At verða spentur ella á gosi er meira vanligt. Heili 48 prosent hava viðhvørt ella ofta verið spent ella á gosi seinastu vikuna. 38 prosent hava viðhvørt ella ofta verið kedd og í ringum hýri. 27 prosent hava viðhvørt ella ofta havt ringan matarlyst. 149 ung – 28 prosent – hava viðhvørt ella ofta kent seg einsamøll. 11 prosent siga at tey ofta fóru lætt at gráta farnu vikuna. Tey flestu – 60 prosent – fóru tó (næstan) ongantíð at gráta.

152 ung – 29 prosent – høvdu viðhvørt ella ofta trupult við at sovna.

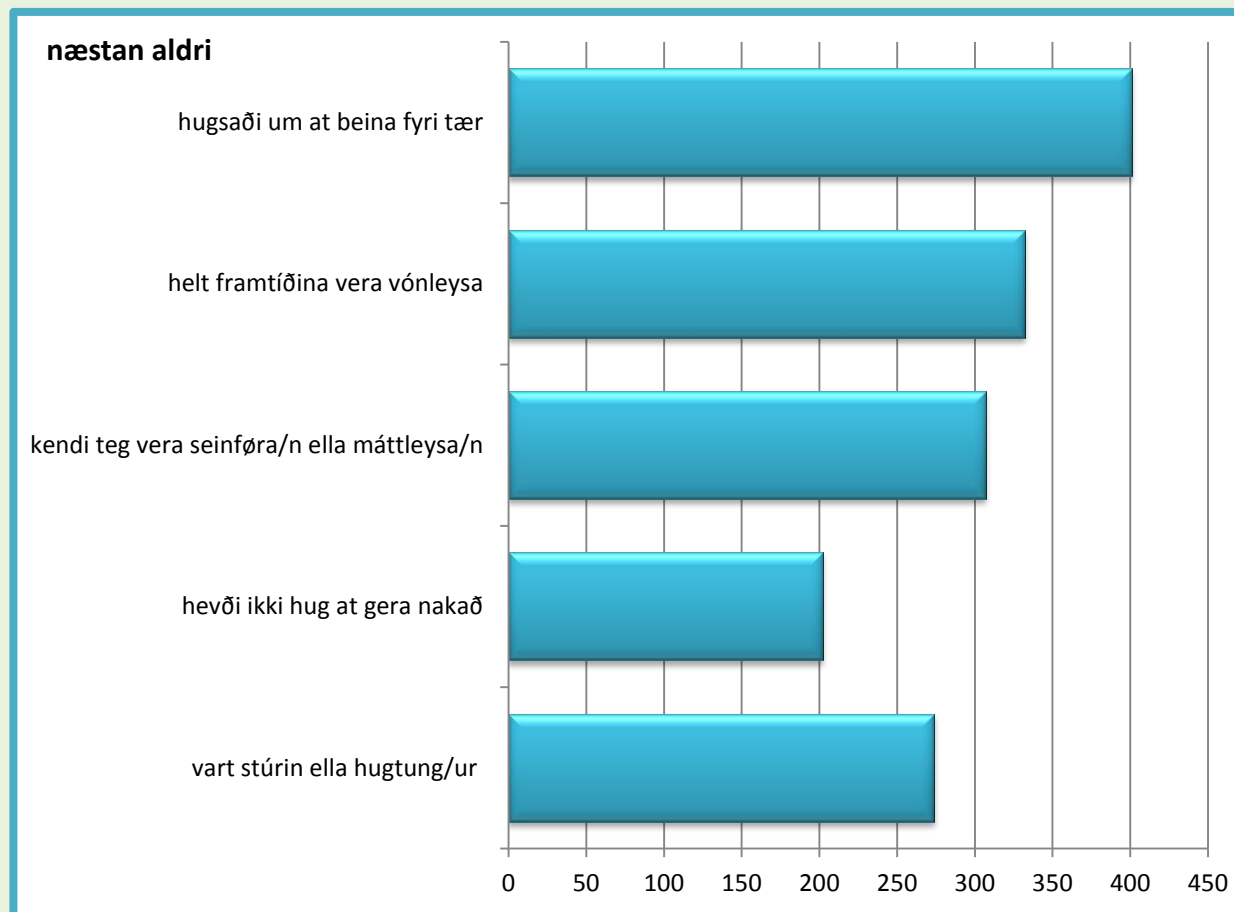
Talva 26a. Hvussu ofta merkti tú í farnu viku at tú... (N)	næstan aldri	sjáldan	viðhvørt	ofta	tils.
vart fjálturstungin	319	113	48	13	493
bráðliga gjørdist bangin uttan nakra orsök	340	98	63	25	526
vart spent/ur – á gosi	103	165	198	54	520
vart kedd/ur ella hevði lítlan áhuga at gera nakað	171	154	136	66	527
hevði ringan matarlyst	269	114	94	51	528
kendi teg einsamalla/n	248	128	94	55	525
fórt lætt at gráta ella vildi gráta	317	80	71	59	527
hevði trupult við at sovna ella at sova væl	244	130	97	55	526

Í talvu 26(b) síggja vit at 10 prosent ofta vóru stúrin ella hugtung farnu vikuna. Haraftrat vóru 15 prosent viðhvørt hugtung. 159 ung – 30 prosent – høvdu viðhvørt ella ofta ikki hug at gera nakað. Tey flestu hava bjartar framtíðarvónir, men 99 ung – 19 prosent – hildu viðhvørt ella ofta framtíðina vera vónleysa. Hugsu ung um at beina fyri sær? 78 prosent svara at tey (næstan) ongantíð hugsaðu um hetta farnu vikuna. Trý prosent hugsaðu ofta um at beina fyri sær.

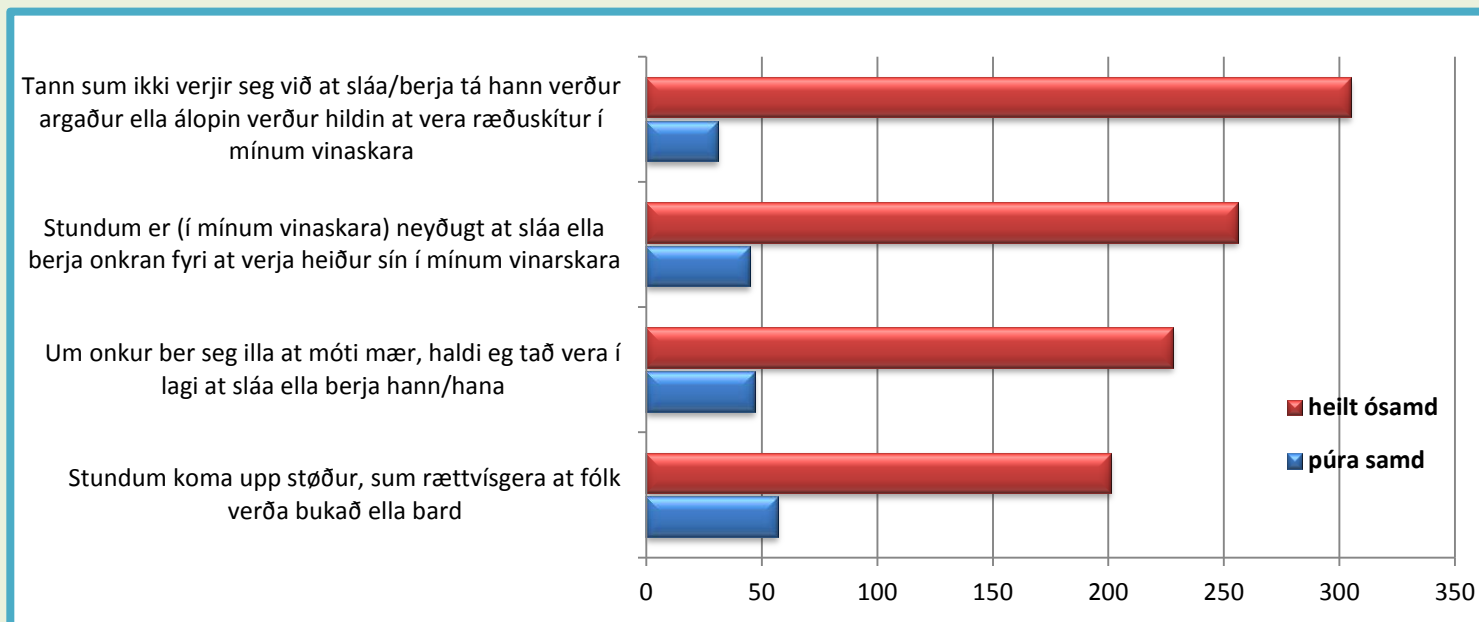

Talva 26b. Hvussu ofta merkti tú í farnu viku at tú... (N)	næstan aldri	sjáldan	viðhvørt	ofta	tils.
vart stúrin ella hugtung/ur	274	114	75	50	513
hevði ikki hug at gera nakað kendi teg vera seinføra/n ella máttleysa/n	202	164	104	55	525
helt framtíðina vera vónleysa	307	124	67	21	519
hugsaði um at beina fyri sær	332	91	56	43	522
hugsaði um at beina fyri sær	401	69	32	14	516

Í talvu 27 verða etiskir spurningar viðgjördir. Hvussu nógv ung eru samd í, at tað stundum stinga seg upp støður, sum rættvísgera at fólk verða bukað? 201 ung-fólk – 40 prosent – siga seg vera púra ósamd, meðan 159 – 32 prosent – hinvegin siga seg vera nokkso ella púra samd. Er tað í lagi at sláa ein persón, sum ber seg illa at móti tær? 228 ung – 44 prosent – eru heilt ósamd; og 138 ung – 26 prosent – eru nokkso ella púra samd. Er tað neyðugt at berja onkran fyri at verja heiður í vinarbólkinum? 45 ung – níggju prosent – eru heilt samd í hesum, men 256 ung – 49 prosent – taka frástøðu og eru heilt ósamd.

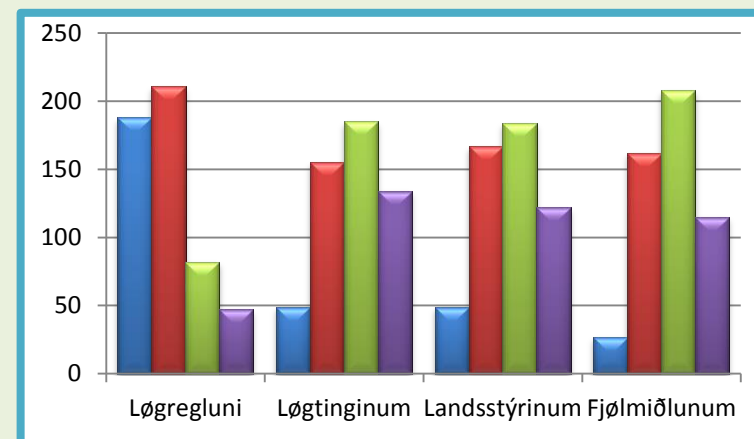
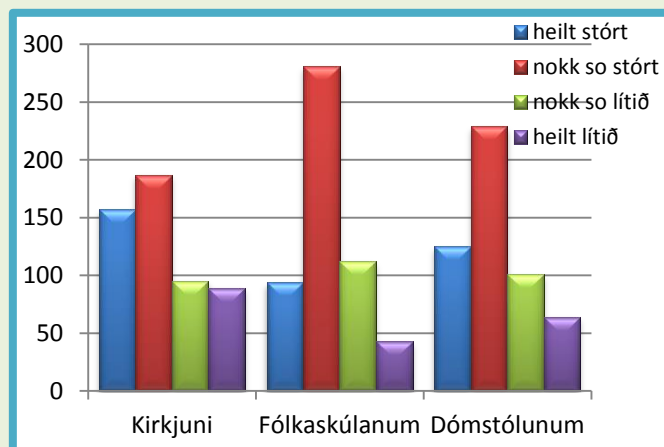
Talva 27. Hvussu væl ella illa hóskar hetta um teg? (N)	púra samd	nokk so samd	nokk so ósamd	heilt ósamd	tils.
Stundum koma upp støður, sum rættvísgera at fólk verða bukað ella bard	57	102	143	201	503
Um onkur ber seg illa at móti mær, haldi eg tað vera í lagi at sláa ella berja hann/hana	47	91	157	228	523
Stundum er (í mínum vinaskara) neyðugt at sláa ella berja onkran fyri at verja heiður sín í mínum vinarskara	45	94	125	256	520
Tann sum ikki verjir seg við at sláa/berja tá hann verður argaður ella álopin verður hildin at vera ræðuskítur í mínum vinaskara	31	76	104	305	516

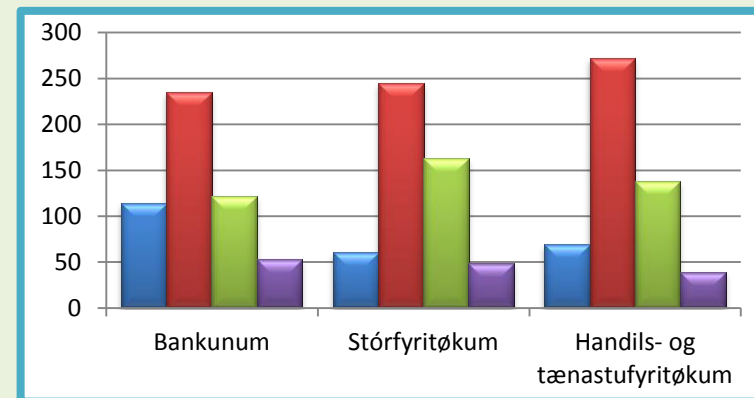
Tey ungu skulu eisini taka støðu til hendan setningin: Tann sum ikki verjir seg við at sláa, tá hann verður argaður ella álopin, verður roknaður at vera ræðuskítur í mínum vinabólki. 59 prosent eru púra ósamd í hesum, men seks prosent eru heilt samd. Restin er eitt sindur samd ella ósamd.

Í talvu 28 verður hugt at álitinum tey ungu hava til ymsar samfelagsstovnar. Sum sæst, so fáa stovnar-nir ógvuliga misjovn skoðs-mál frá teimum ungu. Løg-regluna hava tey flestu álit á. 188 ung – 36 prosent – hava heilt stórt álit á henni. Einans 47 ung – níggju prosent – hava heilt lítið álit á lögregluni. Kirkjan, dómstólarnir og heilsuverkið eru eisini stovnar, sum tey ungu hava lutfalsliga stórt álit á. Í hinum endanum finna vit fjølmiðlarnar, sum einans fimm prosent siga seg hava stórt álit á.

Talva 28. Hvussu stórt álit hevur tú á hesum stovnum? (N)	heilt stórt	nokk so stórt	nokk so lítið	heilt lítið	tils.
Kirkjuni	157	187	95	89	528
Fólkaskúlanum	94	281	112	43	530
Dómstólunum	125	229	101	64	519
Løgregluni	188	211	82	47	528
Løgtinginum	49	155	185	134	523
Landsstýrinum	49	167	184	122	522
Fjølmiðlunum	27	162	208	115	512
Heilsuverkinum	129	262	83	45	519
Bankunum	114	235	122	53	524
Stórfyrirøkum	61	245	163	49	518
Handils- og tænastryritøkum	69	272	138	39	518

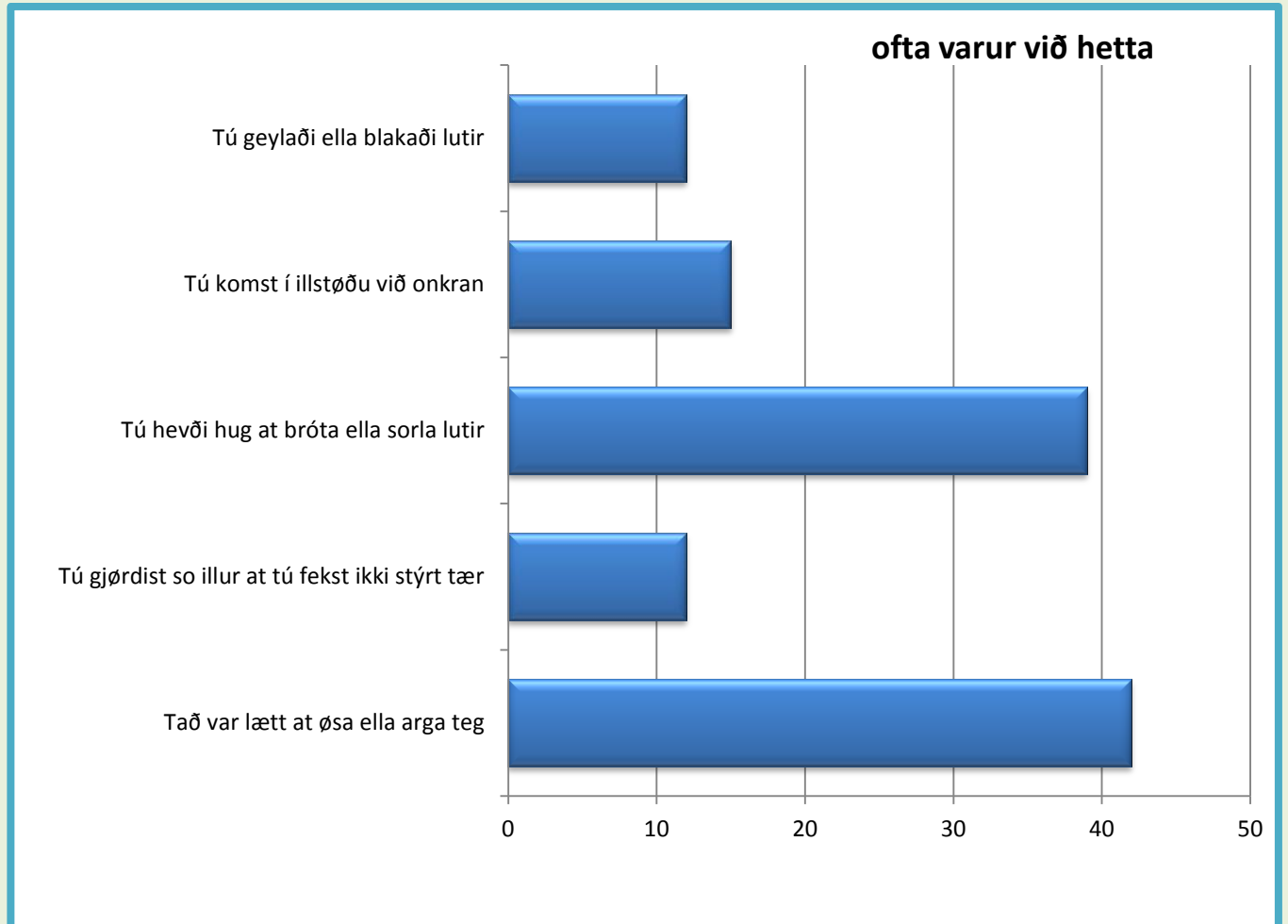
Politisku stovnar-nir eru eisini í skeiva endanum, tí Landsstýri-num og løgtinginum hava einans níggju prosent av teimum spurdu stórt álit á. Hvussu er støðan viðvíkjandi fólkaskúla-num? 375 ung – 71 prosent – hava nokkso ella heilt stórt álit á skúlanum, meðan átta prosent siga seg hava heilt lítið álit á honum.

**Talva 29 varpar ljós á sinnis-
støðuni hjá ungdóminum,
soleiðis sum hin einstaki lýsir
seg sjálfvan. 42 ung – 8
prosent – siga at tað ofta var
lætt at øsa ella arga tey
seinastu vikuna. 37 prosent
siga, hinvegin, at tað
(næstan) ongantið var lætt
at arga tey. 39 ung – sjev
prosent – siga, at tey ofta
høvdu hug at bróta ella sorla
okkurt seinastu vikuna. 59
prosent høvdu (næstan)
ongantið hug til hetta. Trý
prosent komu ofta í illstøðu
við onkran seinastu vikuna.
Tvey prosent siga, at tey ofta
geylaðu ella blakaðu lutir
seinastu vikuna.**

Talva 29. Hvussu ofta vart tú var/ur við hetta í farnu viku? (N)	næstan aldri	sjáldan	viðhvørt	ofta	tils.
Tað var lætt at øsa ella arga teg	198	176	118	42	534
Tú gjørdist so illur at tú fekst ikki stýrt tær	392	91	37	12	532
Tú hevði hug at bróta ella sorla lutir	315	104	72	39	530
Tú komst í illstøðu við onkran	300	155	58	15	528
Tú geylaði ella blakaði lutir	440	55	26	12	533

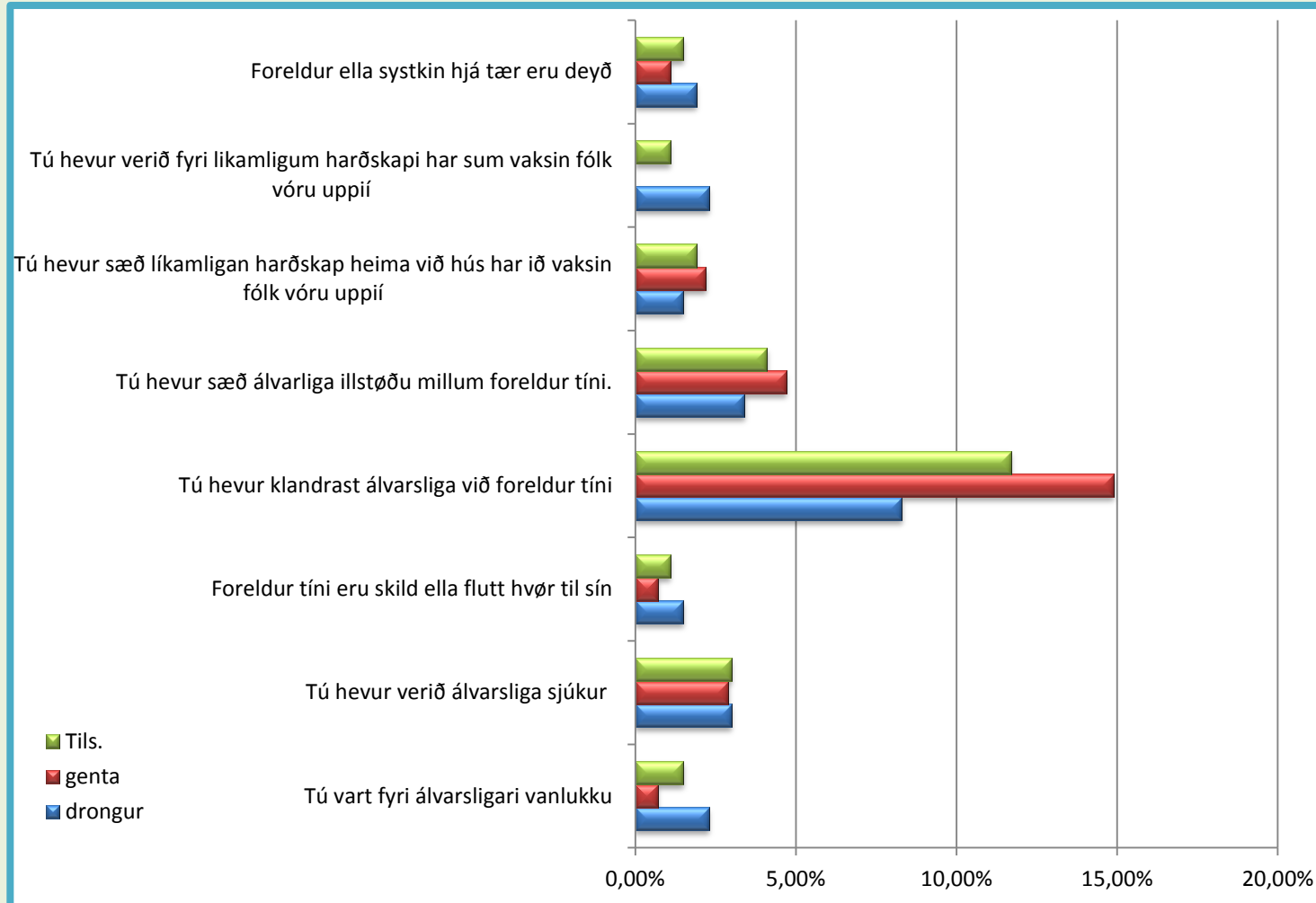

Í talvu 30(a) sýggja vit at 455 ung – 84 prosent – siga seg ongantíð hava verið fyri álvarsligari vanlukku, men 29 ung – fimm prosent – hava verið fyri vanlukku seinasta árið. 85 prosent hava ongantíð verið álvarsliga sjúk, men sjeý prosent hava verið sjúk seinasta árið. Meira enn fimti hvør næmingur – 22 prosent – hefur upplivað at foreldrini eru blivin skild ella eru flutt hvør til sín. Hetta talið kann hugsast at vera uppáftur hægri, tá hugt verður at yngri børnum. Ein triðingur av næmingunum hefur onkuntíð í lívinum klandrast álvarsliga við foreldrini, harav hava 12 prosent gjørt hetta seinasta mánaðin. Fimti hvør næmingur – 21 prosent – hefur onkuntíð í lívinum sæð álvarsliga illstøðu millum foreldrini.

talva 30a. Hevur tú verið fyri onkrum av hesum? (N)	JA – seinastu 30 dagar.	JA – seinastu 12 mán.	JA –meira enn eitt ár síðani	NEI	tils.
Tú vart fyri álvarsligari vanlukku	8	21	50	455	534
Tú hefur verið álvarsliga sjúk	16	20	43	457	536
Foreldur tíni eru skild ella flutt hvør til sín	6	6	107	410	529
Tú hefur klandrast álvarsliga við foreldur tíni	63	66	49	372	550
Tú hefur <u>sæð</u> álvarliga illstøðu millum foreldur tíni.	22	27	65	428	542
Tú hefur <u>sæð</u> líkamligan harðskap heima við hús har ið vaksin fólk vóru uppií	10	13	23	487	533
Tú hefur verið fyri líkamligum harðskapi har sum vaksin fólk vóru uppií	6	11	28	479	524
Foreldur ella systkin hjá tær eru deyð	8	5	28	488	529

Meira álvarsamt er at sýggja, at 46 ung – níggju prosent – eisini hava sæð líkamligan harðskap heima við hús (har vaksin vóru uppií). Tvey prosent hava upplivað hetta seinasta mánaðin. 45 ung siga seg onkuntíð í lívinum hava verið fyri líkamligum harðskapi, har vaksin fólk vóru uppií.

Ein partur av hesum eru tey somu, sum siga seg hava sæð harðskap heima, men her kunnu eisini vera hendingar, sum eru farnar fram aðrastaðni. 41 ung – átta prosent – hava upplivað at missa foreldur ella systkin. Átta ung hava mist onkran av sínum nærmastu seinasta mánaðin.

JA – seinastu 30 dagar

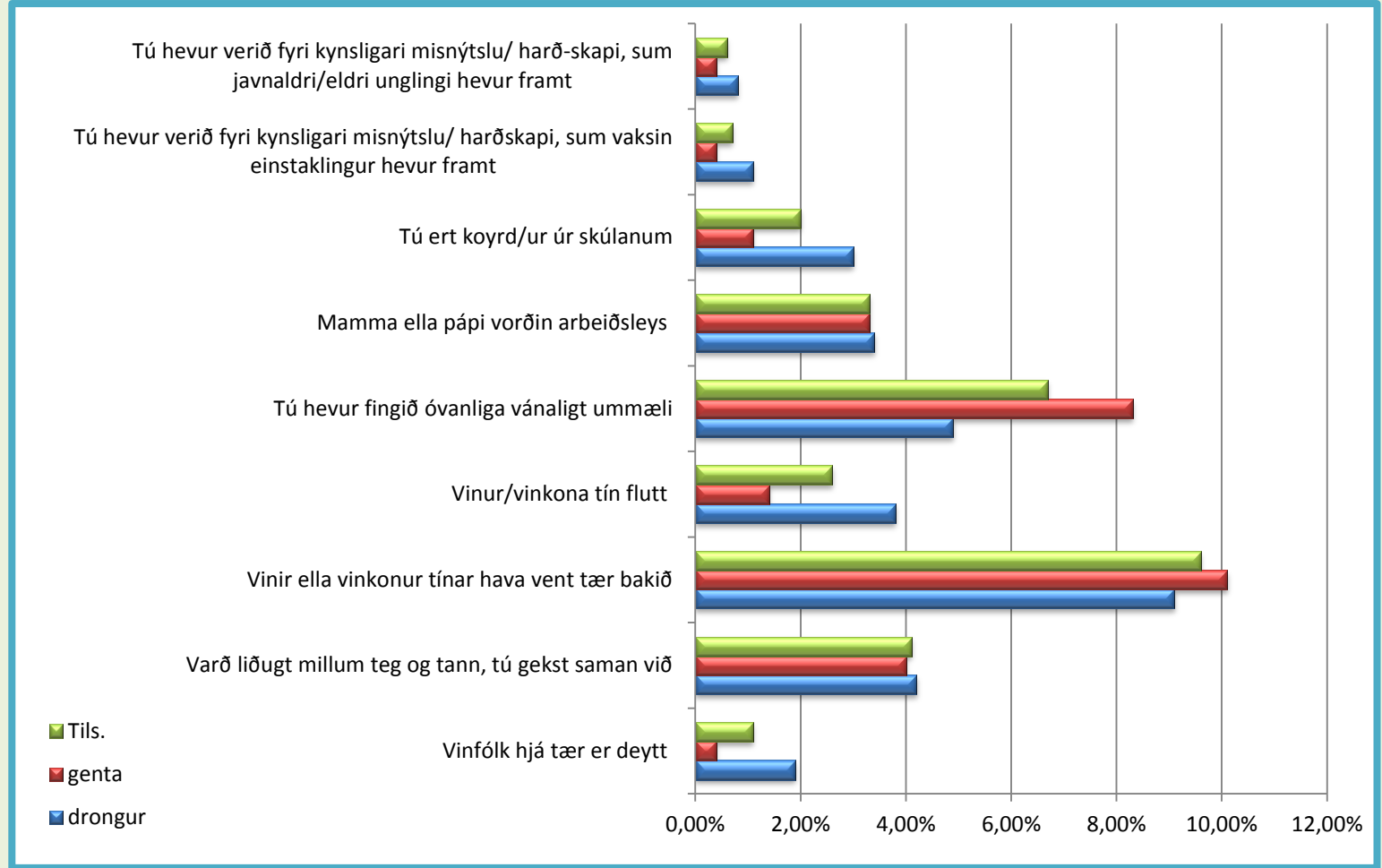
	drongur	genta	Tils.
Tú vart fyrri álvarsligari vanlukku	2,3%	0,7%	1,5%
Tú hefur verið álvarsliga sjúkur	3,0%	2,9%	3,0%
Foreldur tíni eru skild ella flutt hvør til sín	1,5%	0,7%	1,1%
Tú hefur klandrast álvarsliga við foreldur tíni	8,3%	14,9%	11,7%
Tú hefur sæð álvarliga illstøðu millum foreldur tíni.	3,4%	4,7%	4,1%
Tú hefur sæð líkamligan harðskap heima við hús har ið vaksin fólk vóru uppií	1,5%	2,2%	1,9%
Tú hefur verið fyrri líkamligum harðskapi har sum vaksin fólk vóru uppií	2,3%	0,0%	1,1%
Foreldur ella systkin hjá tær eru deyð	1,9%	1,1%	1,5%

Talva 30b. Hevur tú verið fyri onkrum av hesum? (N)	JA – seinastu 30 dagar.	JA – seinastu 12 mån.	JA –meira enn eitt ár síðani	NEI	tils.
Vinfólk hjá tær er deytt	6	11	37	481	535
Varð liðugt millum teg og tann, tú gekst saman við	22	68	77	375	542
Vinir ella vinkonur tínar hava vent tær bakið	52	77	70	350	549
Vinur/vinkona tín flutt	14	56	89	385	544
Tú hevur fingið óvanliga vánaligt ummæli	36	49	37	413	535
Mamma ella pápi vorðin arbeiðsleys	18	39	46	435	538
Tú ert koyrd/ur úr skúlanum	11	6	13	499	537
Tú hevur verið fyri kynsligari misnýtslu/ harðskapi, sum vaksin einstaklingur hevur framt	4	6	11	509	530
Tú hevur verið fyri kynsligari misnýtslu/ harðskapi, sum javnaldri/eldri unglíngi hevur framt	3	6	11	506	526

Í talvu 30(b) eru fleiri úrslit um sama evni. 54 ung – 10 prosent – siga seg hava mist vinfólk, sum er deyð. Hjá seks ungdómum er hetta hent innan fyri tann seinasta mánaðin. Ein triðingur av næmingunum – 31 prosent – hevur upplivað at tað varð liðugt millum seg og unnustan. 29 prosent hava upplivað at vinfólk eru flutt. 103 ung – 19 prosent – siga seg hava upplivað, at mamman ella pápin er vorðin arbeiðsleys/ur. 30 ung – seks prosent – hava onkuntíð í lívinum roynt at verða blakaður út úr skúlanum. 11 ung eru koyrd úr skúlanum seinasta mánaðin.

21 ung – fýra prosent – siga seg onkuntíð í lívinum hava verið fyri kynsligari misnýtslu, sum vaksin hava framt. Og eins nógv siga seg hava verið fyri kynsligari misnýtslu, sum javnaldri ella eldri unglíngi hevur framt. Hóast hetta er sera syrgiligt, so eru tøluni eitt sindur lægri enn tað, sum viðhvørt verður ført fram um trupulleikan.

JA – seinastu 30 dagar	drongur	genta	Tils.
Vinfólk hjá tær er deytt	1,9%	0,4%	1,1%
Varð liðugt millum teg og tann, tú gekst saman við	4,2%	4,0%	4,1%
Vinir ella vinkonur tínar hava vent tær bakið	9,1%	10,1%	9,6%
Vinur/vinkona tín flutt	3,8%	1,4%	2,6%
Tú hefur fingið óvanliga vánaligt ummæli	4,9%	8,3%	6,7%
Mamma ella pápi vorðin arbeiðsleys	3,4%	3,3%	3,3%
Tú ert koyrd/ur úr skúlanum	3,0%	1,1%	2,0%
Tú hefur verið fyrri kynsligari misnýtslu/ harðskapi, sum vaksin einstaklingur hefur framt	1,1%	0,4%	0,7%
Tú hefur verið fyrri kynsligari misnýtslu/ harðskapi, sum javnaldri/eldri unglungi hefur framt	0,8%	0,4%	0,6%

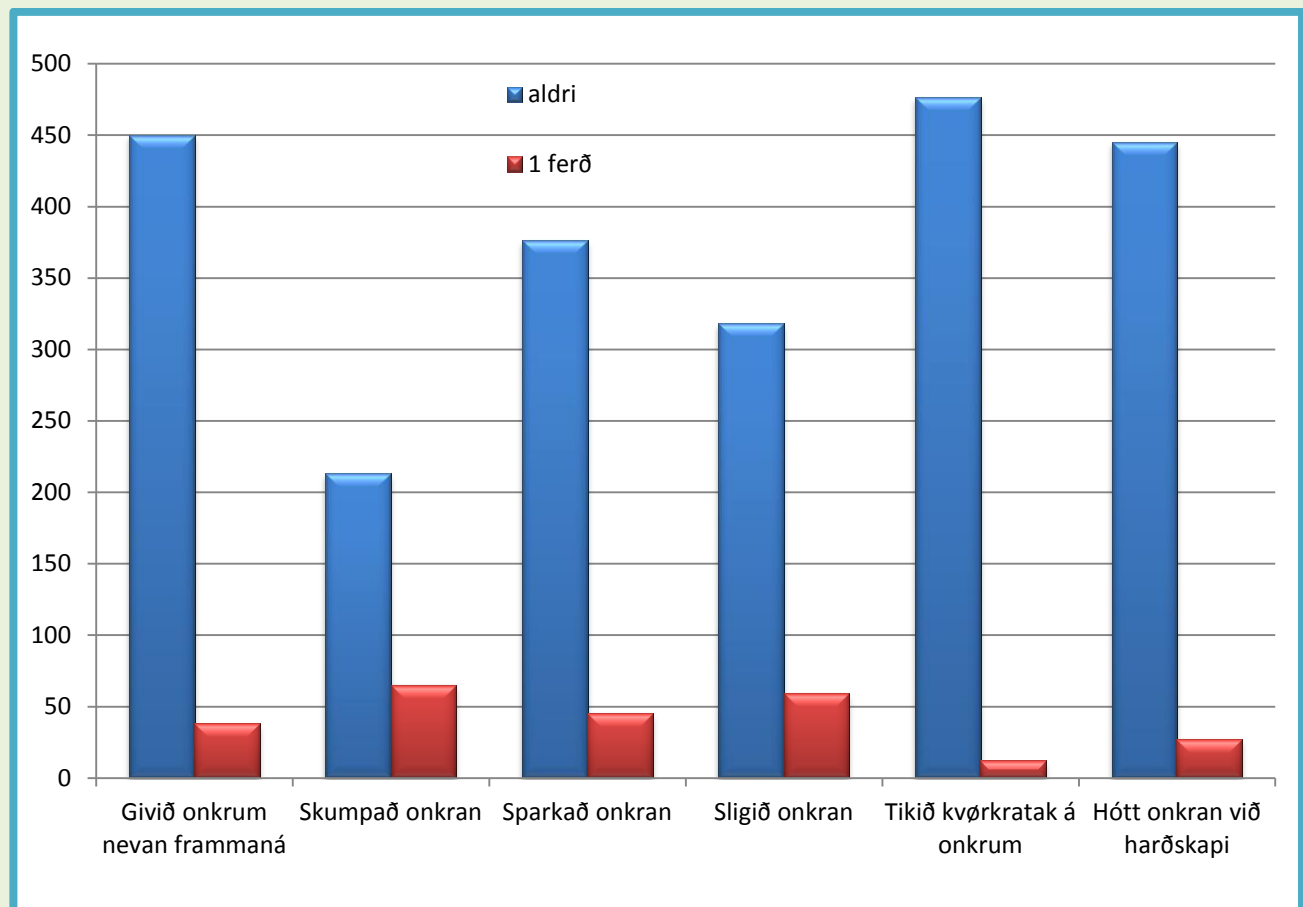
Talva 31 snýr seg um harðskap, sum er framdur seinastu 12 mánaðirnar.

Átta prosent siga seg meira enn eina ferð hava givið onkrum nevan seinastu 12 mánaðirnar. 251 – 47 prosent – siga seg meira enn eina ferð hava skumpað onkran. 29 prosent av teimum ungu hava eisini sparkað onkran seinasta árið. Og sjeý prosent eru so harðlig at tey í minsta lagi 10 ferðir hava sparkað onkran.

40 prosent hava sligið onkran seinstu 12 mánaðarnar. Næstan 10 prosent siga seg í minsta lagi 10 ferðir hava sligið onkran.

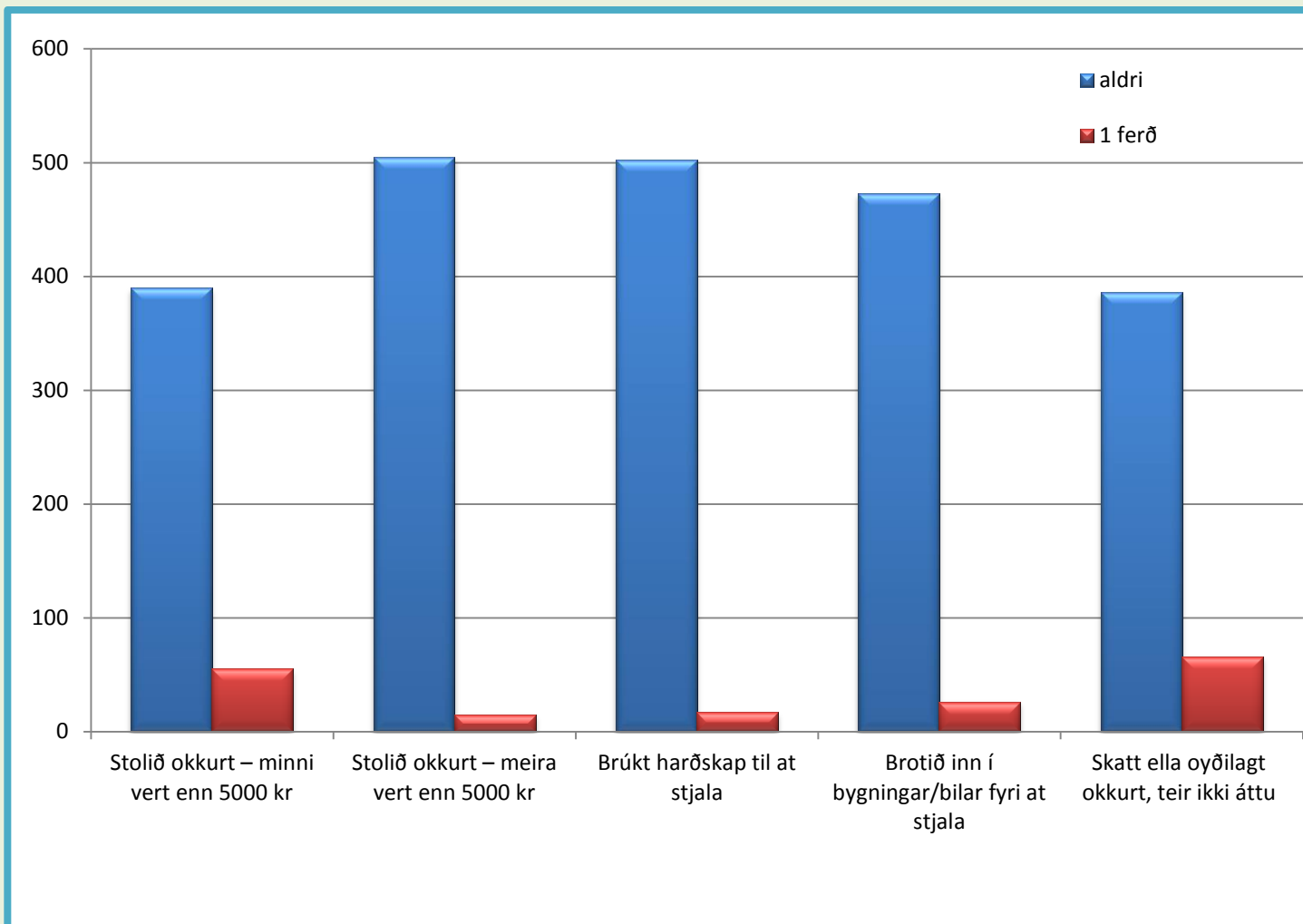
At taka kvørkratak er sera álvar-samt. Átta prosent av næmingun-um hava gjørt tað. Tvey prosent av teimum spurdu hava í minsta lagi 10 ferðir tikið kvørkratak á onkrum farna árið.

Talva 31 (N) Hvussu ofta hevur tú gjørt okkurt av hesum seinastu 12 mánaðirnar?	aldri	1 ferð	2-5 f.	6-9 f.	10-13 f.	14 ella fleiri f.	tils.
Givið onkrum nevan frammaná	450	38	32	4	3	6	533
Skumpað onkran	213	65	103	48	28	72	529
Sparkað onkran	376	45	54	19	16	20	530
Sligið onkran	318	59	68	34	12	39	530
Tikið kvørkratak á onkrum	476	12	14	5	4	8	519
Hótt onkran við harðskapi	445	27	29	9	6	14	530

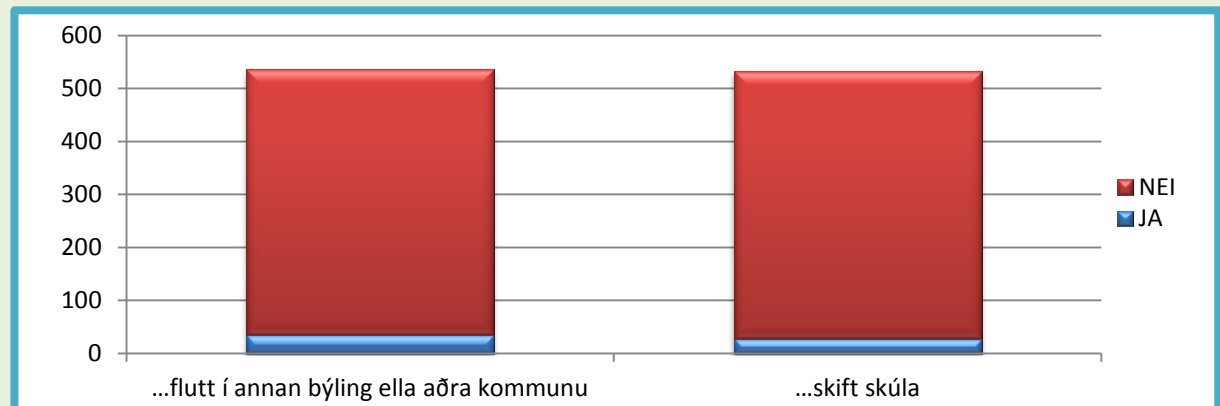
Talva 32 snýr seg um brotsverk, sum eru framd seinastu 12 mánaðirnar. 73 prosent siga seg ongantið hava stolið nakað (minni vert enn 5000 krónur). 16 prosent av teimum ungu hava meira enn eina ferð seinastu 12 mánaðirnar stolið fyri undir 5000 krónum. 28 ung – fim prosent – hava stolið okkurt, sum var meira vert enn 5000 krónur. 31 ung hava enntá brúkt harðskap fyri at stjala. 61 ung – 11 prosent – hava eisini brotið seg inn í bygningar ella bilar fyri at stjala. Fimm næmingar hava gjørt hetta í minsta lagi 10 ferðir seinastu 12 mánaðirnar. Tað er eyðsæð, at tað eru teir somu persónarnir, sum gera nógv av tí, sum talva 32 viðgerð.

Talva 32. Hvussu ofta heldur tú vinir tínir hava gjørt okkurt av hesum seinastu 12 mánaðirnar? (N)	aldri	1 ferð	2-5 ferðir	6-9 ferðir	10-13 ferðir	14 ella fleiri ferðir	tils.
Stolið okkurt – minni vert enn 5000 kr	390	55	49	10	13	15	532
Stolið okkurt – meira vert enn 5000 kr	505	15	7	3	2	1	533
Brúkt harðskap til at stjala	502	17	8	3	3	0	533
Brotið inn í bygningar/bilar fyri at stjala	473	26	21	9	4	1	534
Skatt ella oyðilagt okkurt, teir ikki áttu	386	66	54	12	4	11	533

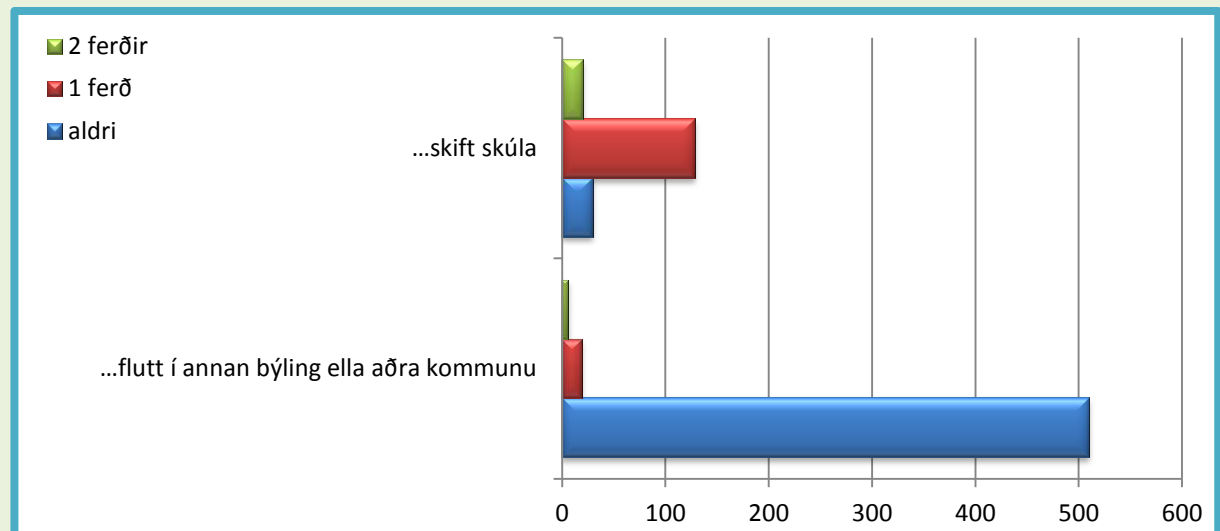

Talva 33. Hevur tú seinastu 12 mánaðirnar... (N)	JA	NEI
...flutt í annan býling ella aðra kommunu	35	501
...skift skúla	28	505

Talva 34. Hevur tú seinastu 5 árinu (N)	aldri	1 ferð	2 ferðir	3 ferðir	4 ferðir	min. 5 ferðir	tils.
...flutt í annan býling ella aðra kommunu	510	19	6	3	0	1	539
...skift skúla	30	128	20	5	0	3	186

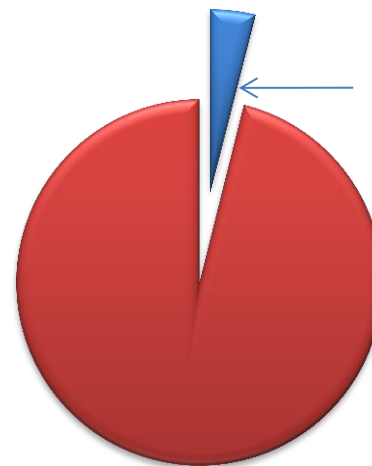

Talva 35 vísir at fyra prosent av teimum ungu sova minni enn seks tímar um náttina.

46 prosent siga seg sova umleið 6-7 tímar um náttina. 13 prosent sova í minsta lagi níggju tímar um náttina.

Talva 35.	minst 9 tímar	uml. 8 tímar	uml. 7 tímar	uml. 6 tímar	minni enn 6 t.	tils.
Hvussu nógvur tímar svevur tú vanliga um náttina? (N)	65	192	175	65	21	518

minni enn 6 t.

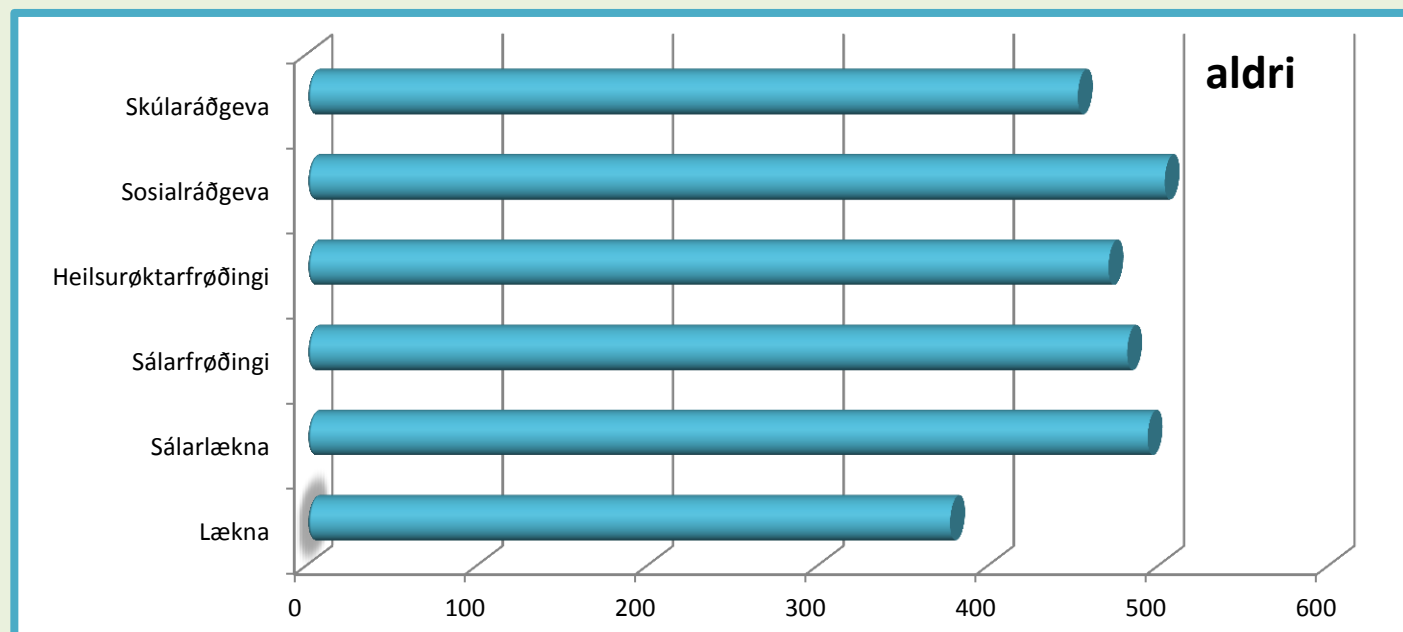
tilsamans

Talva 36(a) snýr seg um hvussu ofta ung leitaðu sær hjálp og ráðgeving farnu 12 mánaðirnar.

73 ungfólk – 14 prosent – siga seg meira enn eina ferð hava leitað sær hjálp frá lækna. 378 ung – 72 prosent – leitaðu sær ongantíð læknahjálp í sama tíðarskeiði. 28 ung leitaðu – av persónligum ávum – sær hjálp frá sálarfrøðingi. Fýra ung leitaðu sær í minsta lagi 10 ferðir hjálp frá einum sálarfrøðingi. 66 ung – 13 prosent – valdu at taka samband við skúlaráðgeva.

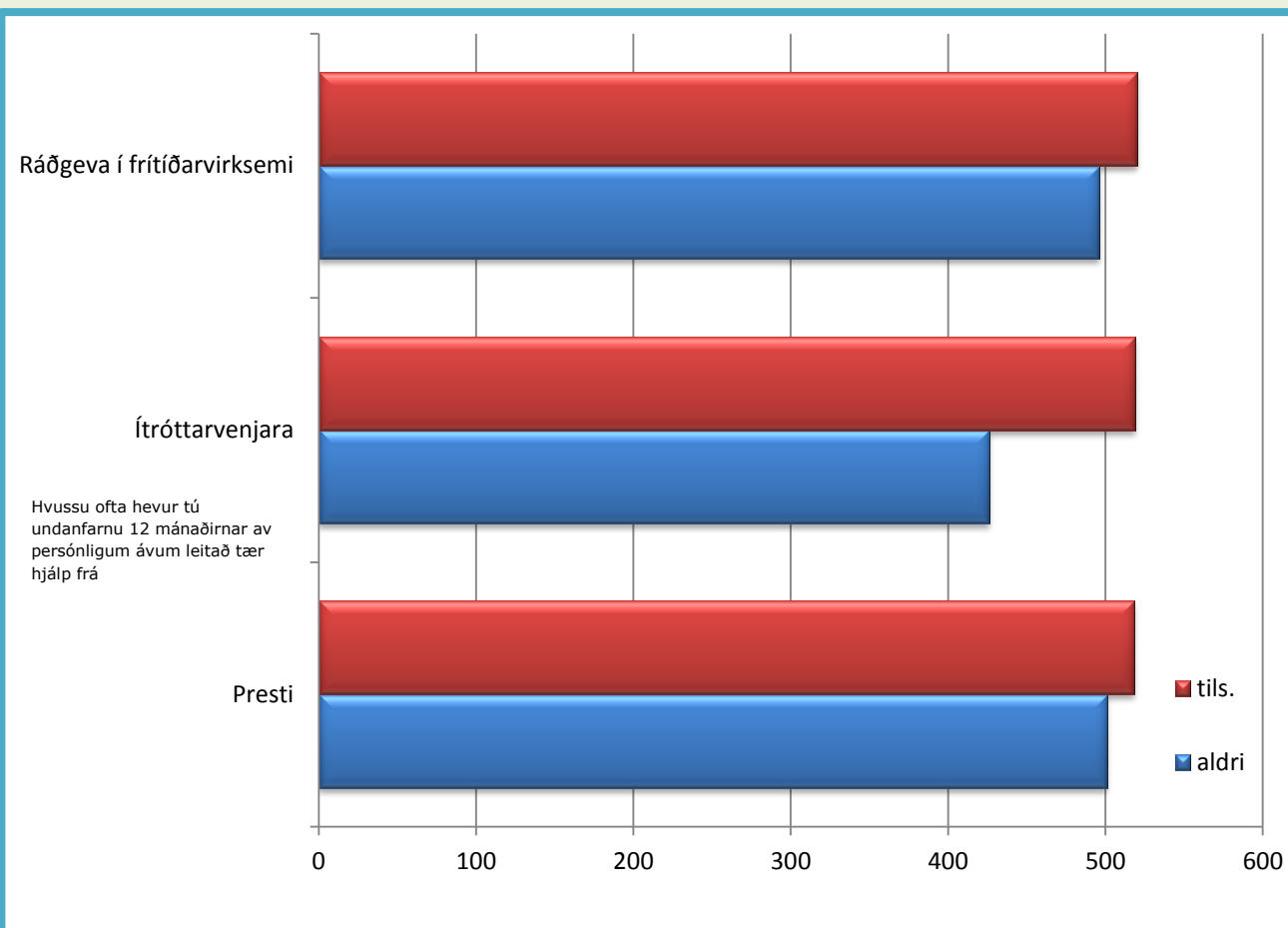
Talva 36a. Hvussu ofta hevur tú undanfarnu 12 mánaðirnar av persónligum ávum leitað sær hjálp frá? (N)	aldri	1 ferð	2-5 ferðir	6-9 ferðir	10-13 ferðir	14 ella fleiri f.	tils.
Lækna	378	71	54	11	5	3	522
Sálarlækna	494	20	4	2	0	2	522
Sálarfrøðingi	482	21	13	4	1	3	524
Heilsurøktarfrøðingi	471	31	9	4	3	1	519
Sosialráðgeva	504	9	4	3	1	0	521
Skúlaráðgeva	453	40	20	3	1	2	519

Í talvu 36(b) síggja vit at 17 ung leitaðu sær hjálp frá presti seinastu 12 mánaðirnar. Heili 93 ung – 18 prosent – fóru av persónligum ávum til ítróttarvenjara at royna at fáa hjálp. 3 prosent leitaðu sær í minsta lagi 10 ferðir hjálp frá ítróttarvenjara.

Talva 36b. Hvussu ofta hevur tú undanfarnu 12 mánaðirnar av persónligum ávum leitað sær hjálp frá (N)	aldri	1 ferð	2-5 ferðir	6-9 ferðir	10-13 ferðir	14 ella fleiri f.	tils.
Presti	501	6	4	3	1	3	518
Ítróttarvenjara	426	35	33	8	3	14	519
Ráðgeva í frítíðarvirksemi	496	11	6	4	1	2	520
Ítróttalærara	21	3	-	-	-	-	24
Skótaleiðara	22	-	1	-	-	1	24

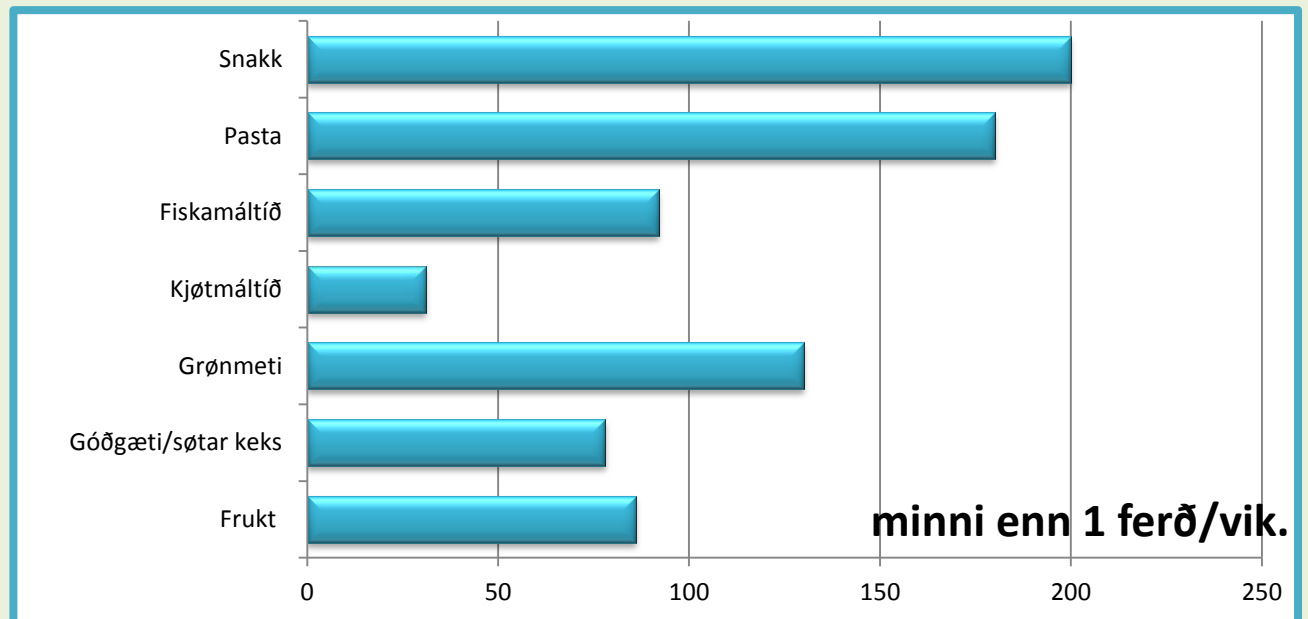
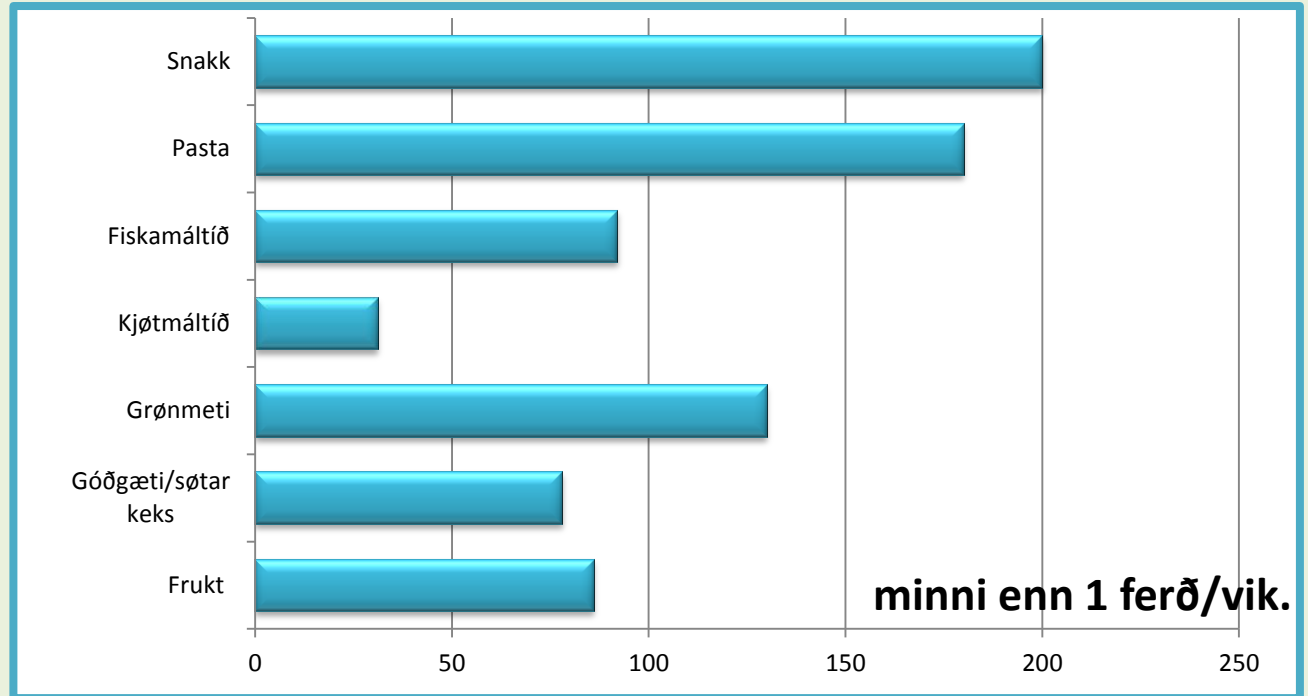
Í talvu 37(a) verður hugt nærri at mati og heilsu. Meira enn helvtin – 56 prosent – av ungdóminum etur frukt hvønn dag. 41 prosent siga seg eta grønmeti hvønn dag. Tey ungu eta meira kjöt enn fisk. 17 prosent eta fisk minni enn eina ferð um vikuna. Tey eta heldur ikki nógv pasta. 34 prosent siga seg eta pasta minni enn eina ferð um vikuna.

Í talvu 37(b) síggja vit at tey ungu ikki eta so ósunt, sum nógv vaksin hava lyndi til at pástanda. 84 prosent eta burgarar og pylsur minni enn eina ferð um vikuna. 82 prosent eta pitsur minni enn eina ferð um vikuna. 391 ung – 74 prosent – drekka mjólk hvønn einasta dag. 15 prosent drekka sodavatn (við sukri) hvønn dag. Vatn er sjálvandi eisini nakað, sum verður drukkið nógv. 85 prosent siga seg drekka vatn hvønn dag.

Talva 37a. Hvussu ofta etur ella drekkur tú hetta?	oftari enn 1 ferð/dagin	1 ferð um dagin	Hvørja viku	minni enn 1 ferð/vik.	tils.
Frukt	176	119	149	86	530
Góðgæti/søtar keks	107	134	212	78	531
Grønmeti	79	136	181	130	526
Kjøtmáltíð	40	97	358	31	526
Fiskamáltíð	27	42	370	92	531
Pasta	21	33	296	180	530
Snakk	40	66	207	200	513

Talva 37b. Hvussu ofta etur ella drekkur tú hetta?	oftari enn 1 ferð/dagin	1 ferð um dagin	Hvørja viku	minni enn 1 ferð/vik.	tils.
Kips (t.d. afturvið høsruna)	11	180	15	321	527
Burgara ella pylsu	8	14	61	448	531
Pitsu	7	14	76	430	527
Mjólk ella mjólkarvørur	290	101	78	58	527
Sukurfrítt sodavatn	12	23	55	436	526
Sodavatn við sukri	32	49	201	244	526
Vatn	378	74	55	22	529

Talva 38 vísir at fá drekka kaffi í hesum aldursbólkinum, men nógv dáma at fáa sær ein temunn. **384 ung – 73 prosent – drekka ongantíð kaffi. 19 ung siga seg tó drekka í minsta lagi fyra koppar av kaffi um dagin. Einans 35 prosent svara at tey als ikki drekka te. 31 ung – seks prosent – drekka í minsta lagi fyra koppar av te um dagin.**

Talva 39 vísir at ikki so fá ung drekka sodavatn (kola drykkir) hvønn dag. **42 prosent drekka eina fløsku um dagin. 21 ung – fimm prosent – drekka meira enn eina fløsku um dagin. Nógv færri drekka orkudrykkir við koffeini.**

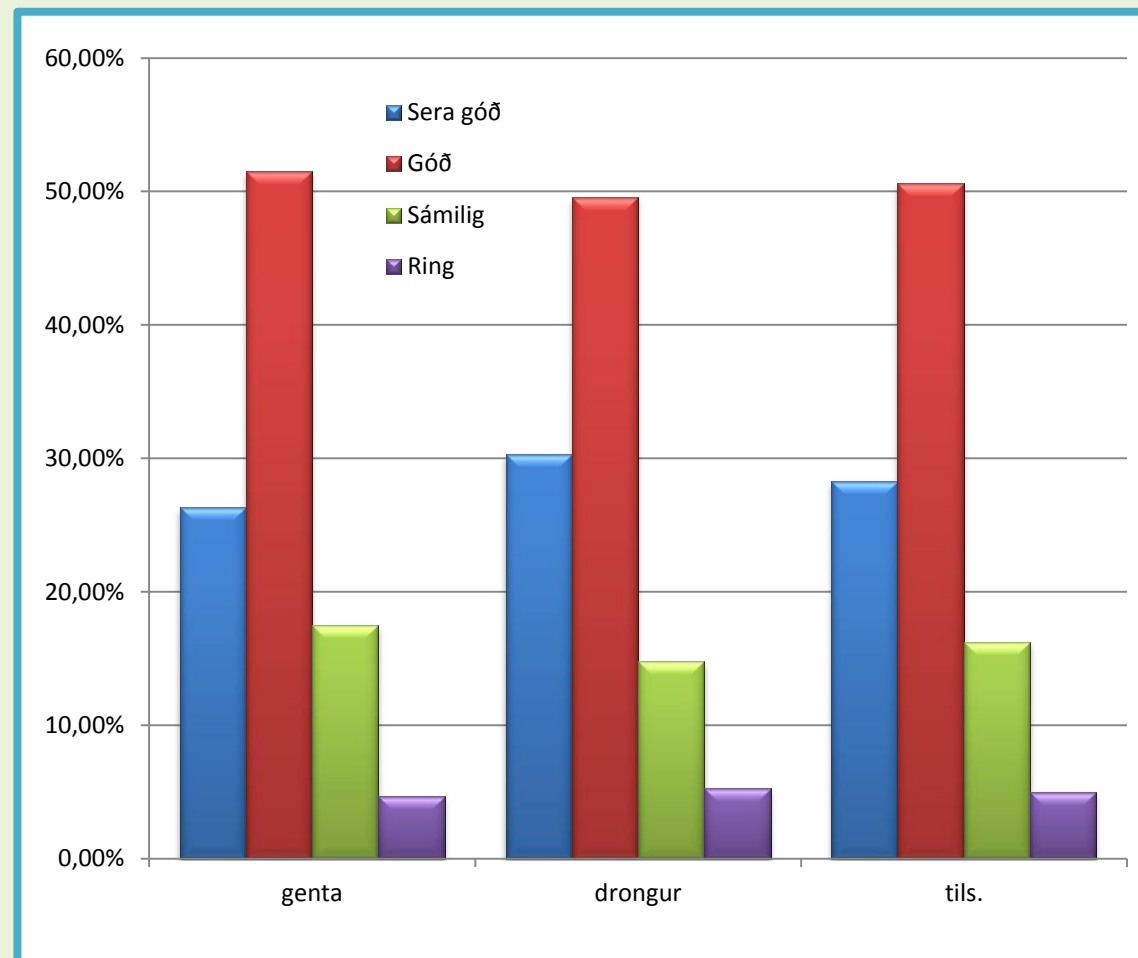
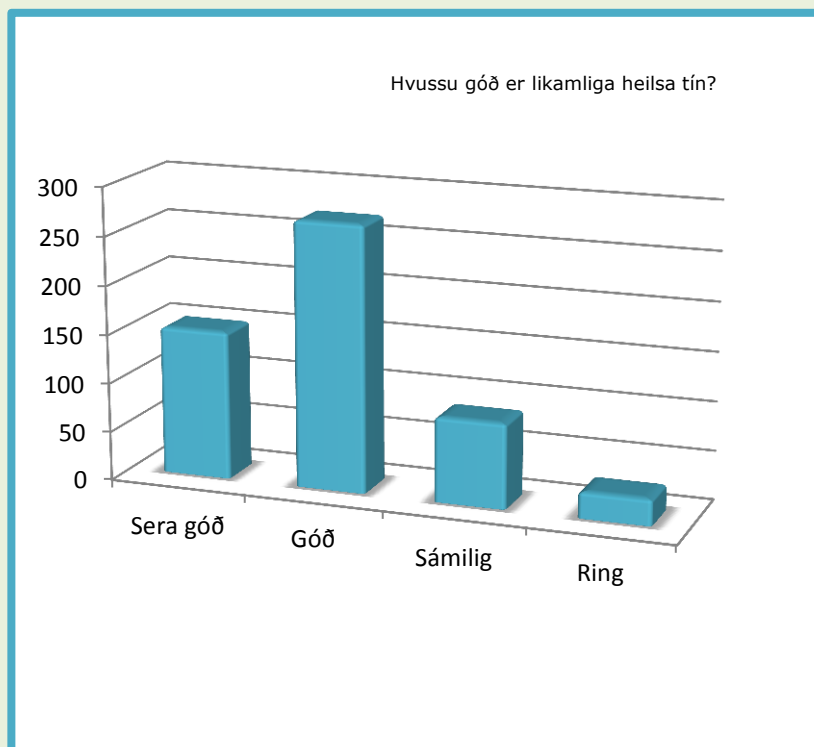
Talva 38. Hvussu nógv drekkur tú hvønn dag av hesum?	drekki tað ikki	1 kopp	2 koppar	3 koppar	4 koppar	min. 5 koppar	tils.
Kaffi	384	87	24	11	7	12	525
Te	185	196	79	40	16	15	531

Talva 39. Hvussu nógv drekkur tú hvønn dag av hesum?	Drekki tað ikki	1 dós/fløsku	2 dósir/fløskur	3 dósir/fløskur	4 dósir/fløskur	min. 5 dósir/fløskur	tils.
Kola drykkir (jolly, pepsi, coca cola, osfr.)	228	178	11	2	4	4	427
Orkudrykkir við koffeini (RedBull, Burn, osfr.)	408	66	7	2	0	3	486

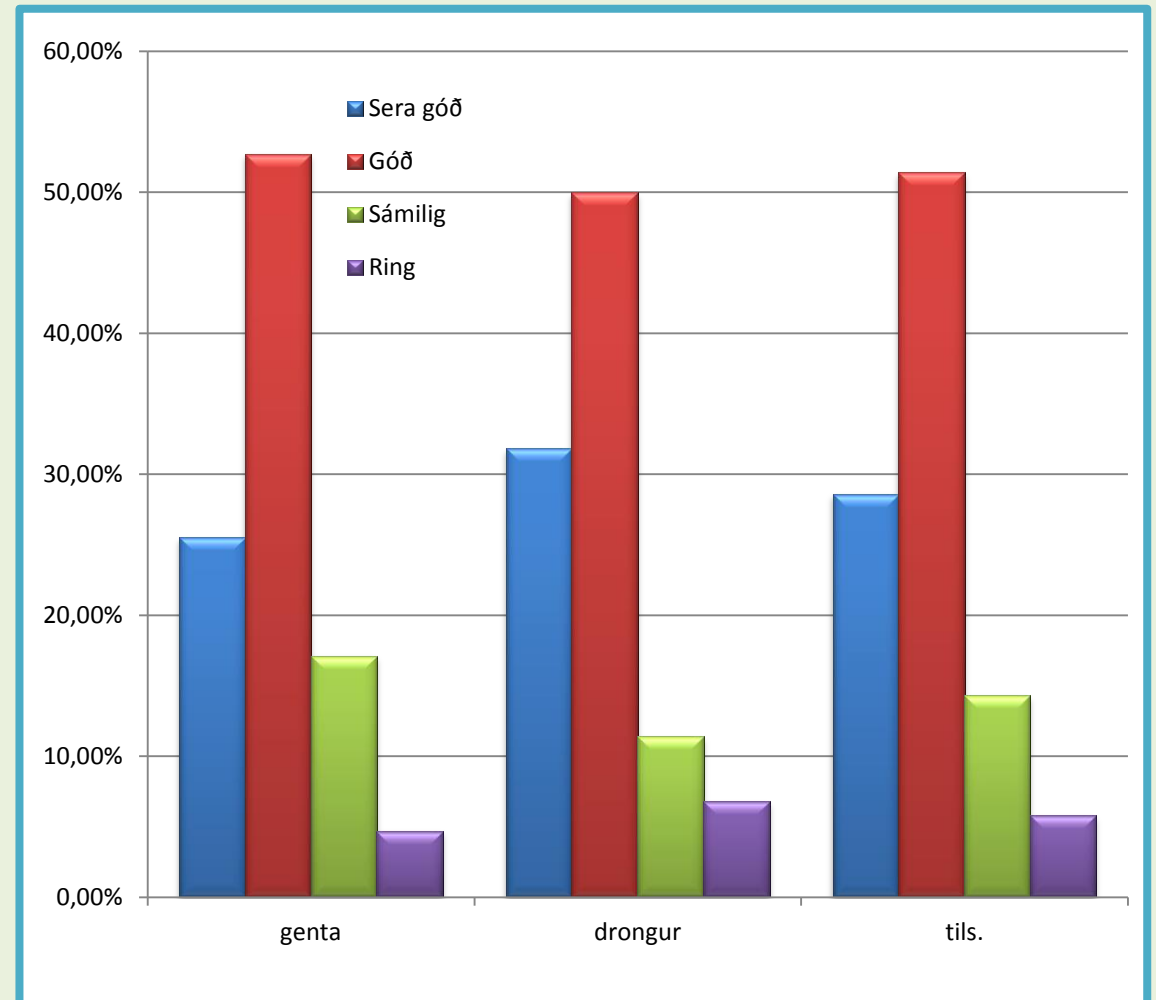
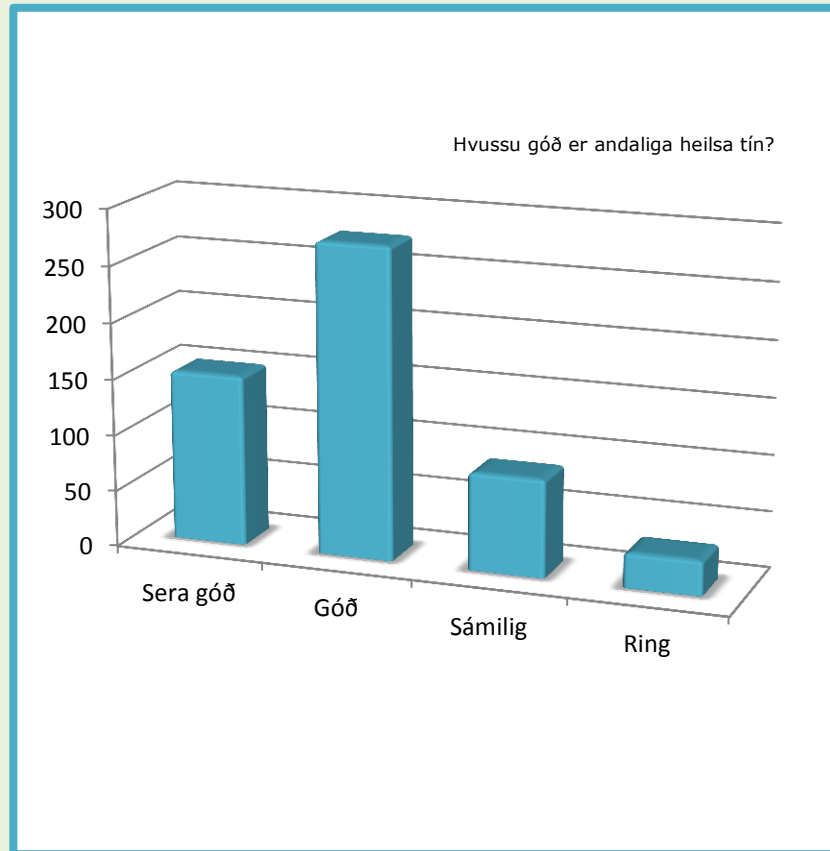
Talva 40 snýr seg um líkamligu heilsu ungdómsins. 28 prosent siga seg hava sera góða líkamliga heilsu. Helvtin – 51 prosent – hefur góða heilsu. 27 ung – fimm prosent – meta heilsu sína vera ringa.

Talva 40. Hvussu góð er líkamliga heilsa tín? (N)	genta	drongur	tils.
Sera góð	72	80	152
Góð	141	131	272
Sámilig	48	39	87
Ring	13	14	27
Tils.	274	264	538

Talva 41 er um andaligu (sálarligu) heilsu ungdómsins. Úrslitini samsvara við tað, sum talva 40 vísir okkum. Við øðrum orðum, tey flestu hava tað rímiliga gott.

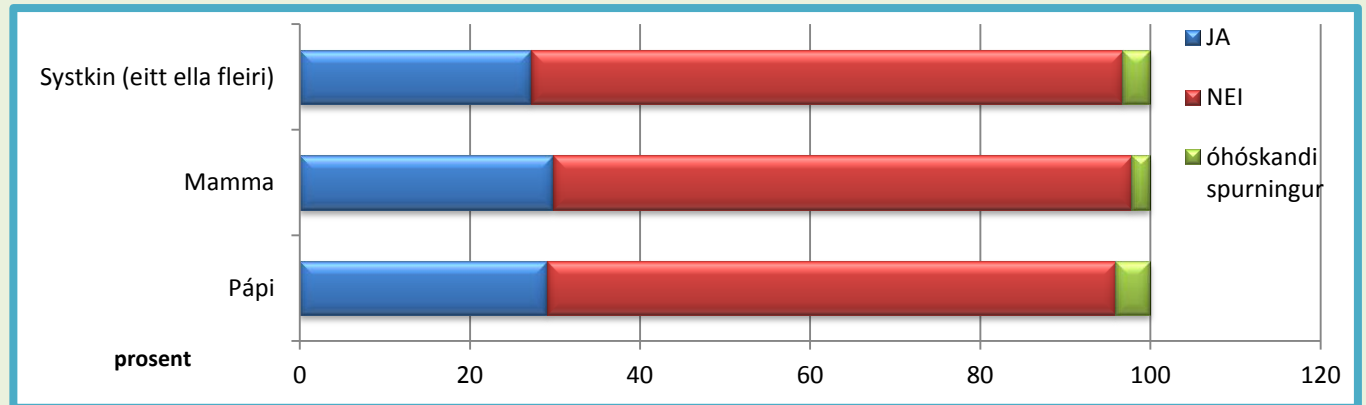
Talva 41. Hvussu góð er andaliga heilsa tín? (N)	genta	drongur	tils.
Sera góð	70	84	154
Góð	145	132	277
Sámilig	47	30	77
Ring	13	18	31
Tils.	275	264	539

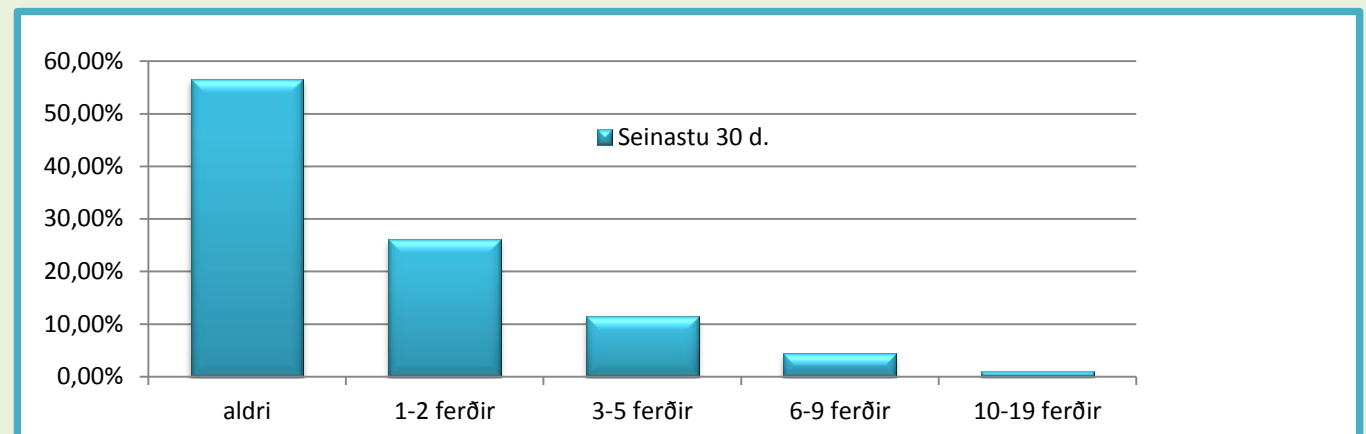
Talva 42 vísir, at 29 prosent hava ein pápa, sum roykir dagliga, og 30 prosent hava eina mammu, sum roykir dagliga. 27 prosent av teimum ungu hava systkin, sum roykja dagliga.

Næstu talvurnar varpa ljós á nýtsluna av rúsdrekka og rúsevni. Í talvu 43 síggja vit at 176 ung siga seg í minsta lagi 10 ferðir í lívinum at hava drukkið rúsdrekka. 90 siga seg í minsta lagi tríggjar ferðir hava drukkið rúsdrekka seinastu 30 dagarnar.

Talva 42. Er onkur av hesum sum roykir dagliga? (N)	JA	NEI	óhóskandi spurningur	Tils.
Pápi	148	340	21	509
Mamma	153	349	11	513
Systkin (eitt ella fleiri)	138	353	17	508

Talva 43. Hvussu ofta hevur tú drukkið rúsdrekka av onkrum slagi? (N)	aldri	1-2 ferðir	3-5 ferðir	6-9 ferðir	10-19 ferðir	20-39 ferðir	40 f./oftari
Alt lívið	127	71	92	60	68	60	48
Seinastu 30 dagarnar	294	135	59	23	5	1	2

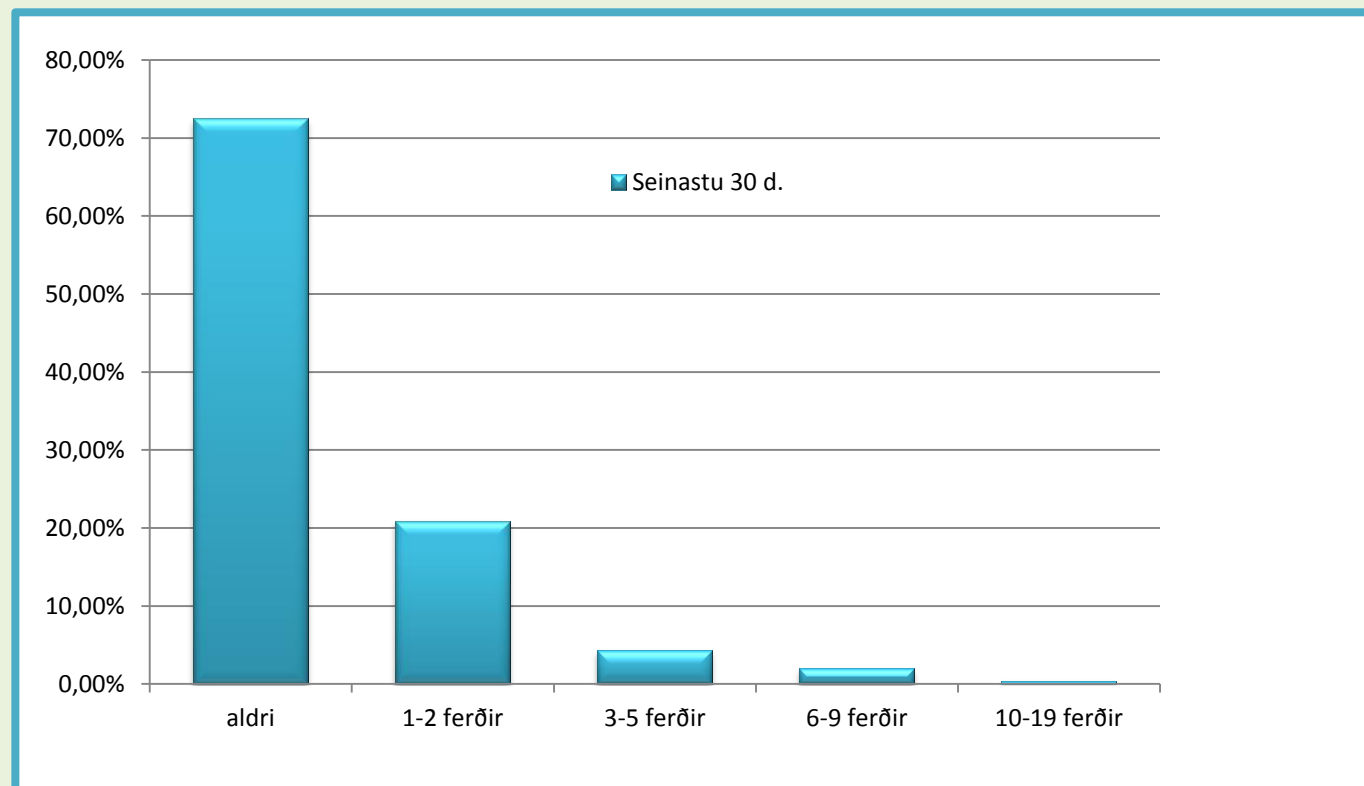

Talva 44 vísir at 99 ung siga seg hava verið full í minst lagi 10 ferðir í lívinum. 34 ung hava verið full í minsta lagi tríggjar ferðir seinastu 30 dagarnar. Og ikki færri enn 107 ung hava verið full 1-2 ferðir seinastu 30 dagarnar.

Talva 45 vísir hvar, tey ungu drekka rúsdrekka. Tey flestu eru í býnum ella í dansi tá tey drekka. Ein partur av ungdóminum drekkur eisini tá hann er í skúlaveitslu. Sera fá drekka heima við hús.

Talva 44. Hvussu ofta hevur verið full/ur? (N)	aldri	1-2 ferðir	3-5 ferðir	6-9 ferðir	10-19 ferðir	20-39 ferðir	40 f./oftari
Alt lívið	256	88	56	29	56	29	14
Seinastu 30 dagarnar	371	107	22	10	2	0	0

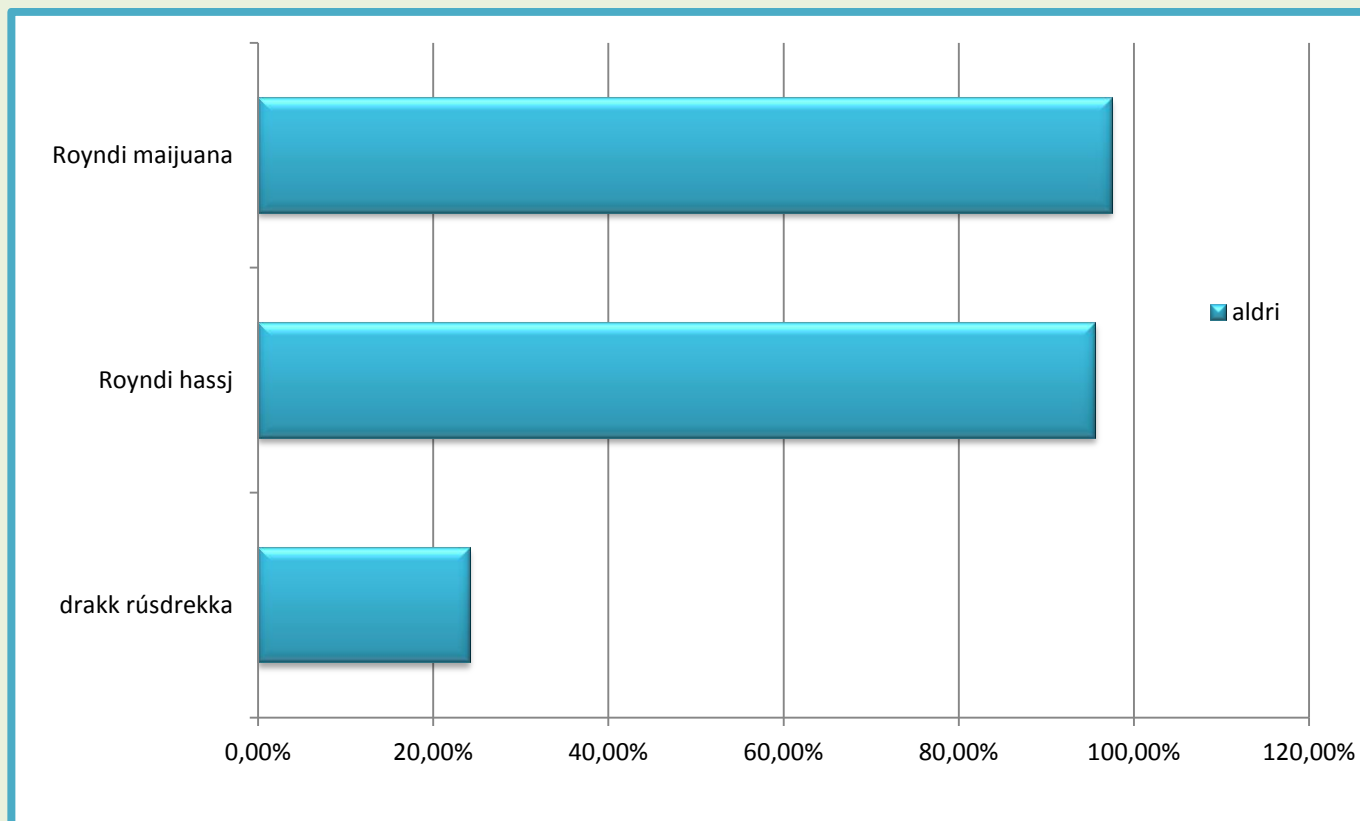
Talva 45 Drekkur tú rúsdrekka á hesum støðum? (N)	drekki ikki rúsd.	aldri	sjáldan	viðhvørt	ofta
Heima við hús	238	204	62	21	2
Heima hjá øðrum	203	61	105	112	47
Í býnum	191	39	81	114	105
Í dansi ella á vertshúsi	193	59	84	107	83
Á fólkaskúlaveitslu	205	160	85	57	16
Á miðnámsskúlaveitslu	215	217	31	35	15

Talva 46 vísir nær tey ungu byrja at drekka ella roykja. 29 prosent av teimum ungu byrjaðu at drekka tá tey vóru 13 ár ella yngri. 24 prosent av teimum ungu siga seg als ikki drekka rúsdrekka.

280 ung – 54 prosent – siga seg hava roynt at drekka seg full. 123 ung høvdu longu roynt at vera full tá tey vóru 13 ár ella yngri. 105 ung siga seg roykja ella hava roykt sigarettir dagliga. Og 34 av hesum ungu royktu dagliga tá tey vóru 13 ár ella yngri.

23 ung – fýra prosent – hava roynt hassj og 13 ung – minni enn trý prosent – hava roynt marijuana. Fýra ung høvdu roynt hassj innan tey fyltu 13 ár.

Talva 46. Nær (um nakrantíð) gjørði tú okkurt av hesum á fyrsta sinni? (N)	aldri	11 ára gl. ella yngri	12 ára gamal	13 ára gamal	14 ára gamal	15 ára gl. ella eldri	tils.
drakk rúsdrekka	126	31	34	88	125	117	521
Var full/ur	242	5	13	105	45	112	522
Roykti sigarett	197	69	45	58	81	66	516
Roykti sigarett dagliga	412	5	11	18	38	33	517
Royndi hassj	495	1	3	2	6	11	518
Royndi marijuana	506	1	1	2	5	4	519

Talva 47 tekur upp aftur spurningin um líkamligan harðskap. Spurt verður um tey ungu hvað verið fyri líkamligum harðskapi seinastu 12 mánaðirnar.

478 ung – 91 prosent – hava ongantíð verið fyri harðskapi í hesum tíðarskeiðnum. Trý prosent hava verið fyri harðskapi meira enn eina ferð seinastu 12 mánaðirnar.

Spurd um tey sjálvi hava brúkt harðskap ímóti onkrum í hesum tíðarskeiði, svara 482 ung – 92 prosent – at tað hava tey ikki. 12 ung hava brúkt harðskap ímóti onkrum meira enn eina ferð seinastu 12 mánaðirnar.

Talva 47. Svara hesum spurningum, sum tú heldur teir teir hóska um teg. (N)	aldri	eina ferð	2-5 ferðir	6-9 ferðir	10-13 ferðir	14 f. ella oftari	tils.
Hevur tú verið fyri líkamligum harðskapi seinastu 12 mánaðirnar?	478	29	11	3	1	3	525
Hevur tú brúkt líkamligan harðskap móti onkrum seinastu 12 mánaðirnar?	482	30	5	2	0	5	524

Talva 48 (N)	aldri	eina ferð	2 ferðir	3-5 ferðir	6 f. ella oftari	tils.
Hvussu ofta hevur tú verið avhoyrdur av lögreglu á lögreglustøð vegna okkurt illgrunasamt?	473	33	11	4	2	523

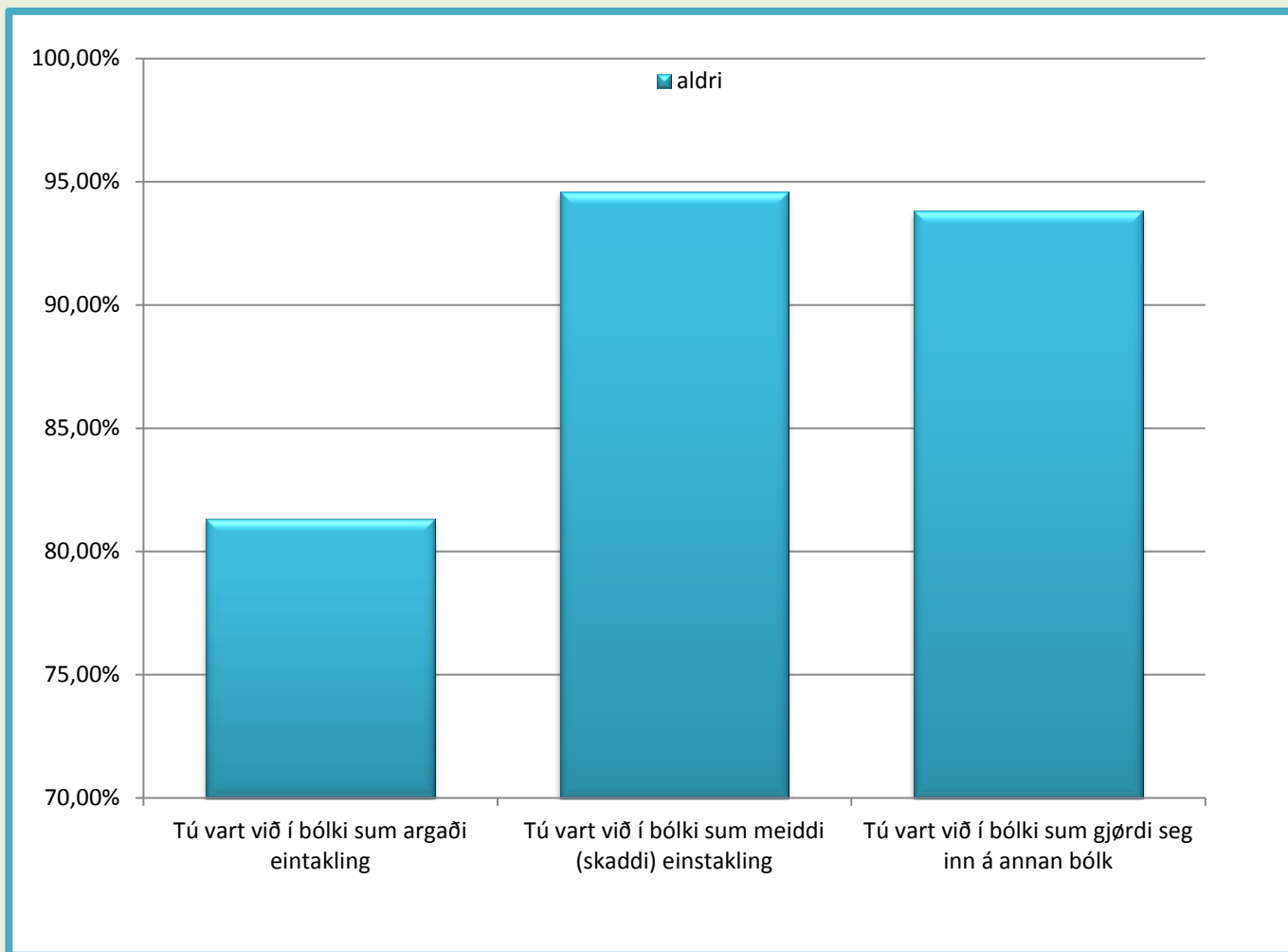
Talva 49 (N)	havi ei verið avhoyrdur	JA	NEI	tils.
Gjörði tú tað, sum illgruni var um?	458	27	36	521

Talva 50 vísir at 97 ung – 19 prosent – hava (seinastu 12 mánaðirnar) verið við í bólki, sum hevur argað einstakling. 22 ung hava gjørt hetta í minsta lagi tríggjar ferðir í hesum tíðarskeiðnum. 28 ung – fim prosent – hava í sama tíðarskeiði verið við í bólki sum skaddi einstakling. 32 ung hava haraftrat roynt at vera við í einum bólki sum gjørdi seg inn á ein annan bólk.

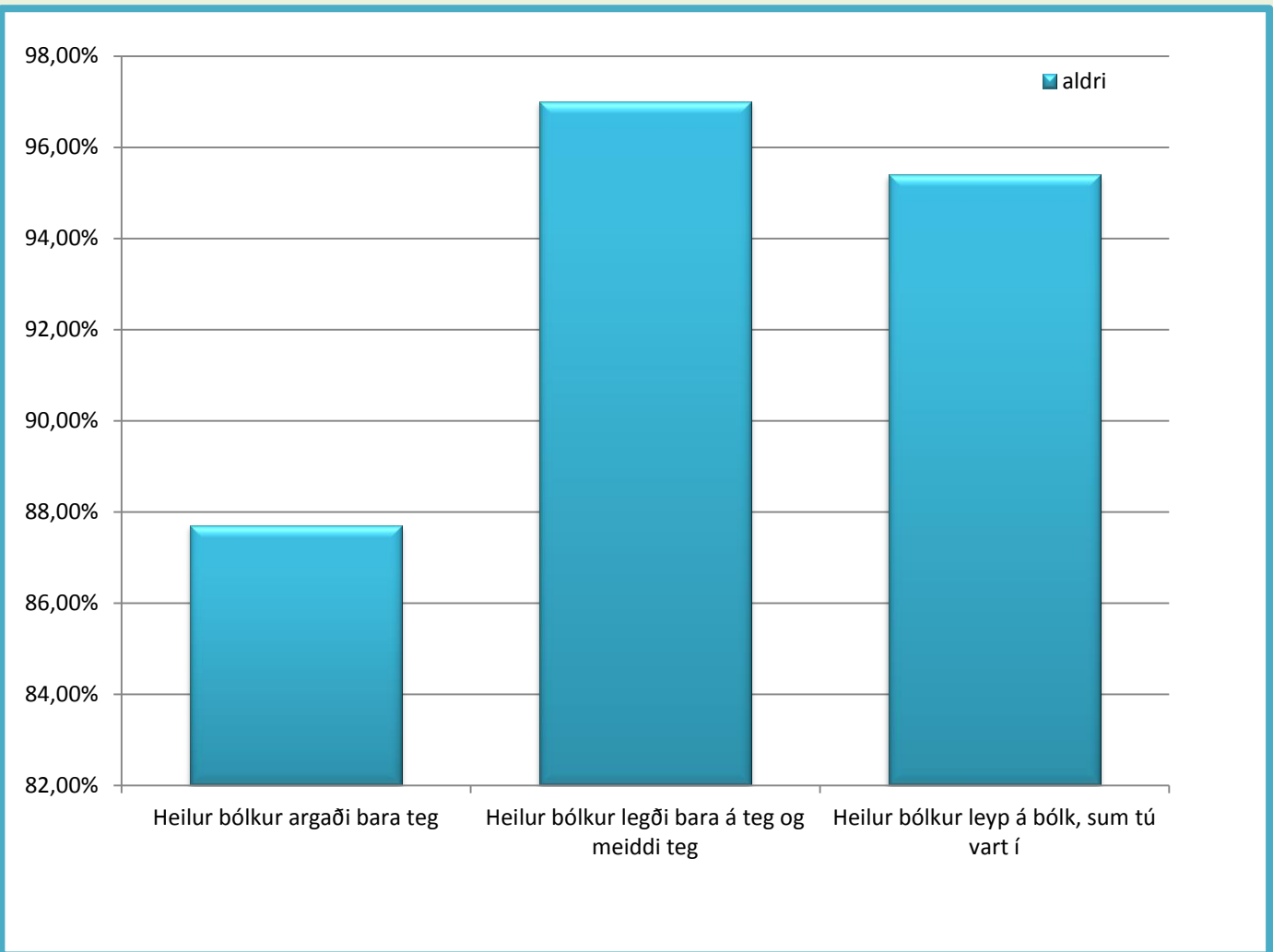
Talva 50. Hvussu ofta er hetta hent seinastu 12 mánaðirnar? (N)	aldri	1 ferð	2 ferðir	3-4 ferðir	5 f./oftari	tils.
Tú vart við í bólki sum argaði einstakling	423	57	18	12	10	520
Tú vart við í bólki sum meiddi (skaddi) einstakling	491	20	3	3	2	519
Tú vart við í bólki sum gjørdi seg inn á annan bólk	485	19	7	5	1	517

Talva 51 snýr seg eisini um harðskap og ágang, sum er farin fram seinastu 12 mánaðirnar. 25 ung – fimm prosent – siga seg meira enn eina ferð hava verið argað av einum heilum bólki. 39 ung – sjeý prosent – hava verið argað eina ferð í sama tíðarskeiði. 24 ung – fimm prosent av teimum ungu hava seinastu 12 mánaðirnar eisini verið ígjøgnum tað, at ein heilur bólkur leyp á og meiddi tey.

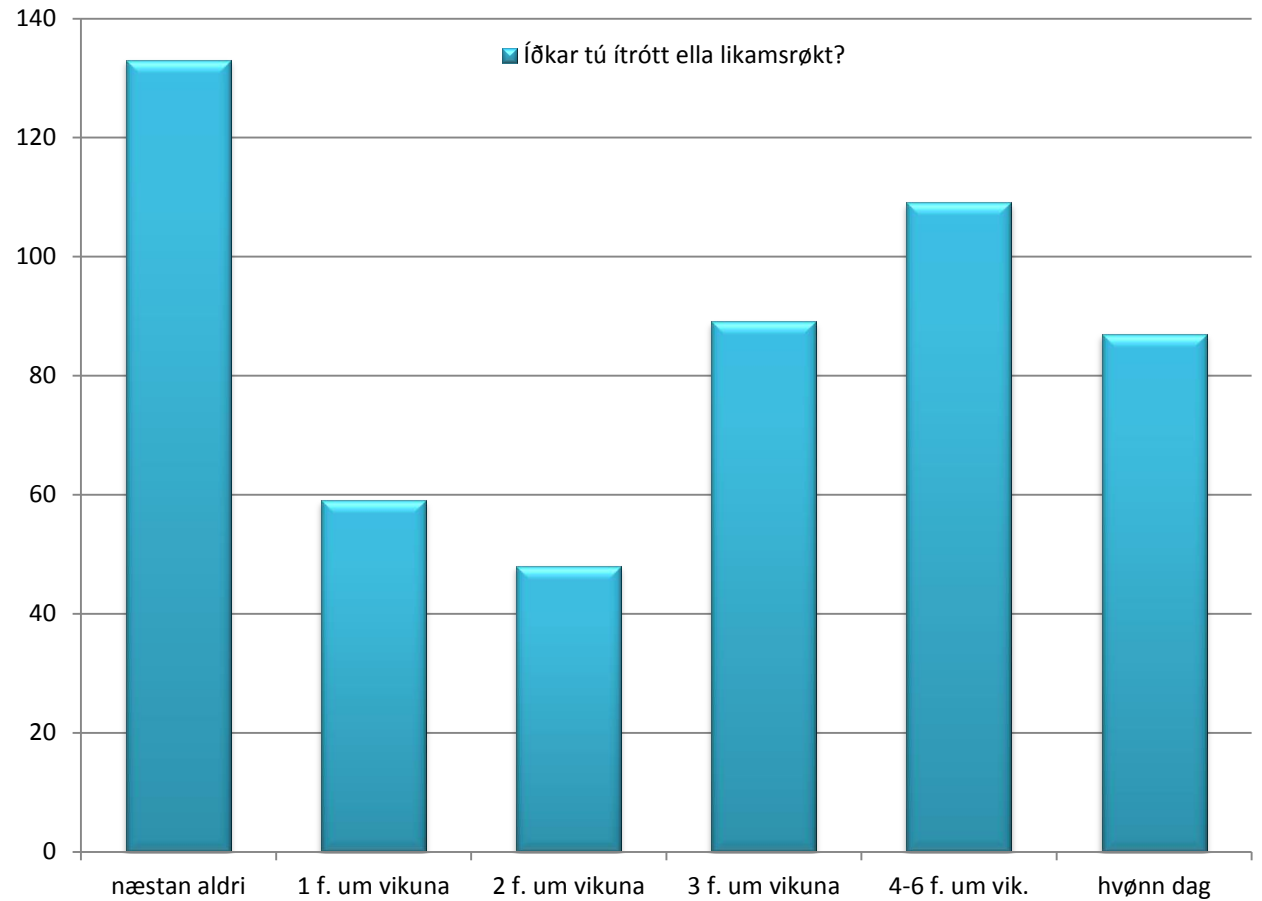
Talva 51. Hevur tú verið fyri hesum seinastu 12 mánaðirnar? (N)	aldri	1 ferð	2 ferðir	3-4 ferðir	5 f./oftari	tils.
Heilur bólkur argaði bara teg	457	39	12	2	11	521
Heilur bólkur legði bara á teg og meiddi teg	496	13	7	1	3	520
Heilur bólkur leyp á ból, sum tú vart í	495	19	3	2	2	521

Sambært talvu 52 íðka trýggir fjórðingar – 75 prosent – av teimum spurdu ítrótt ella líkamsrøkt í minsta lagi eina ferð um vikuna. Meira enn ein triðingur – 37 prosent – íðka ítrótt ella líkamsrøkt í minsta lagi fýra ferðir um vikuna. 17 prosent gera tað hvønn dag.

Talva 52 (N)	næstan aldri	1 f. um vikuna	2 f. um vikuna	3 f. um vikuna	4-6 f./vikuna	hvønn dag	tils.
Íðkar tú ítrótt ella líkamsrøkt?	133	59	48	89	109	87	525

Talva 53. Spurningar um írótt og líkamsrøkt (N)	næstan aldri	1 f. um vikuna	2 f. um vikuna	3 f. um vikuna	4-6 f./ vikuna	hvønn dag	tils.
Hvussu ofta luttekur tú í íróttum og venjing umfram í skúlanum (fímleikatímum)?	136	129	29	61	78	82	515
Hvussu ofta ert tú til írótt (venur ella kappast) í íróttafelagi?	215	43	43	52	99	56	508
Hvussu ofta ert tú til írótt ella venjingar, sum hvørki hava við skúla ella ítr.felag at gera?	252	75	57	53	35	36	508
Hvussu ofta drívur tú so nógv á líkamliga, at tú møðist veruliga ella sveittar?	104	78	56	92	96	81	507

Talva 53 snýr seg eisini um írótt og venjing. Spurd hvussu ofta tey luttaka í íróttum og venjing (sum ikki er í skúlatíðini), svara 74 prosent av teimum ungu, at tey luttaka í minsta lagi eina ferð um vikuna. 16 prosent luttaka í íróttum hvønn einasta dag.

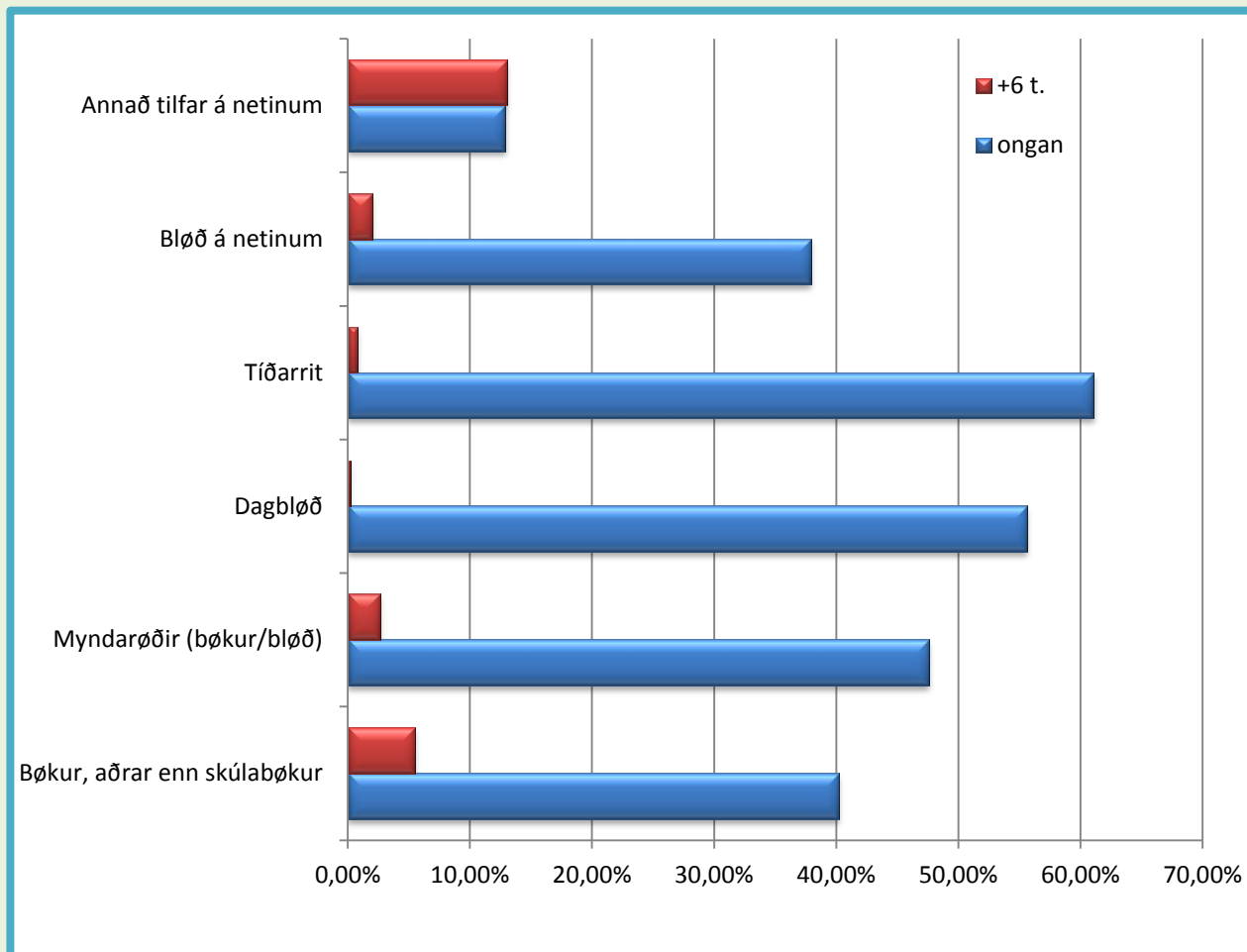
Og tá talan bara er um virksemliga, sum íróttarfeløgini skipa fyri, so eru tøluni eitt sindur lægri. Tá svara 58 prosent av teimum ungu at tey luttaka í minsta lagi eina ferð um vikuna. Hvussu ofta drívur tú so nógv á líkamliga, at tú møðist og fert at sveitta? Tað gera 79 prosent í minsta lagi eina ferð um vikuna. Og heili 35 prosent siga seg uppliva hetta í minsta lagi fyra ferðir um vikuna.

Í talvu 54 síggja vit, hvussu nógv venjingar tey ungu ganga til um vikuna. Av teimum ungu, sum venja (í íróttarfelag), sigur triðingurin – 33 prosent – seg ganga til í minsta lagi fimm venjingar um vikuna. Hetta kunnu sjálvandi vera fleiri ymiskar íróttargreinir – t.d. fótboldtur og handboldtur, ella fímleikur og flogboldtur. 29 ung – 10 prosent – venja einans eina ferð um vikuna.

Talva 54 (N)	venji ikki í íróttar felagi	1 venjing um vikuna	2 venjing- ar um vikuna	3 venjing- ar um vikuna	4 venjing- ar um vikuna	5 ella fl. venjingar vikuna	tils.
Hvussu nógv venjingar gongur tú til um vikuna (í íróttafelag)	-	29	35	79	57	97	297

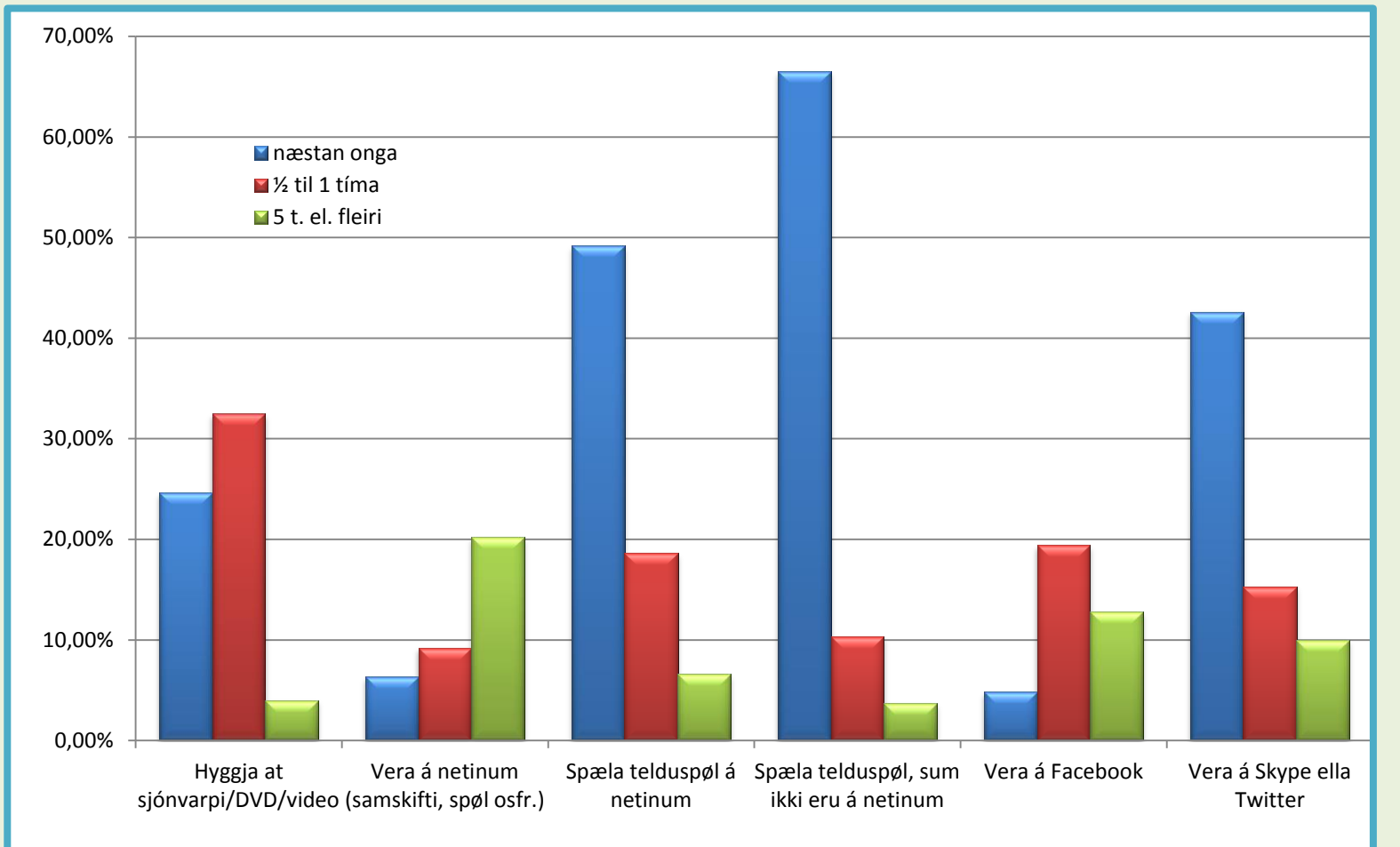
Talva 55 hyggur at lesivanunum hjá ungdóminum. 48 ung – meira enn nýggju prosent – siga seg lesa bækur (annað tilfar enn skúlabækur) í minsta lagi fyra tímar um vikuna. 11 ung – tvey prosent – lesa bækur í minsta lagi 10 tímar um vikuna. 52 prosent av teimum ungu siga seg eisini lesa myndarøðir (bækur/bløð) viðhvørt. 19 ung – næstan fyra prosent – siga seg lesa myndarøðir í minsta lagi fyra tímar um vikuna. Dagbløð hava tey ungu ikki serliga stóran áhuga fyri. 56 prosent lesa ongantíð dagbløð. Einans trý ung siga seg brúka í minsta lagi fyra tímar um vikuna til dagbløð. Bløð á netinum hava eitt sindur størri áhuga. 193 ung – 38 prosent – lesa ikki bløð á netinum. Tó eru einans 28 ung – seks prosent – sum brúka í minsta lagi fyra tímar um vikuna til enda-málið. Tey allarflestu lesa annað tilfar á netinum viðhvørt. 87 prosent siga seg lesa annað á netinum hvørja viku. 66 ung – 13 prosent – siga seg brúka í minsta lagi seks tímar til hetta um vikuna.

Talva 55. (N) Hvussu nógvur tímar brúkar tú vanligi um vikuna til at lesa....	ongan	½ til 1 tíma	2-3 tímar	4-5 tímar	6-9 tímar	10-15 tímar	16 t. ella fl.
Bækur, aðrar enn skúlabækur	205	187	65	25	17	3	8
Myndarøðir (bækur/bløð)	240	194	51	6	11	1	1
Dagbløð	281	183	38	2	1	0	0
Tíðarrit	306	155	25	11	3	0	1
Bløð á netinum	193	233	55	18	5	2	3
Annað tilfar á netinum	66	173	130	75	29	12	25

Talva 56. Hvussu nógvar tímar brúkar tú vanliga til hetta um dagin?	næstan onga	½ til 1 tíma	um 1 tíma	um 2 tímar	um 3 tímar	um 4 tímar	5 t. el. fleiri
Hyggja at sjónvarpi/DVD/video	125	109	82	111	51	10	20
Vera á netinum (samskipti, spøl osfr.)	32	47	44	103	108	73	103
Spæla telduspøl á netinum	254	96	47	35	26	24	34
Spæla telduspøl, sum ikki eru á netinum	343	53	36	27	23	15	20
Brúka teldu til annað enn alnet & telduspøl	208	114	65	57	35	14	15
«Lan'a»	410	17	17	13	6	12	17
Blogga	440	16	9	7	7	1	6
Vera á Facebook	24	97	75	106	70	63	64
Vera á Skype ella Twitter	217	78	49	36	44	34	51

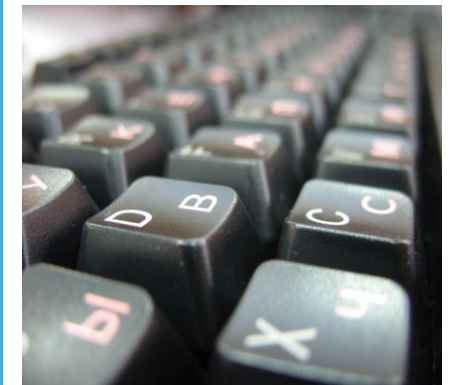
Í talvu 56 síggja vit, hvussu nógv tey ungu brúka alnetið og aðrar nýggjar miðlar í gerandisdegnum. 54 prosent hyggja í sjónvarp/DVD í minsta lagi ein tíma um dagin. 30 ung – seks prosent – brúka í minsta lagi fýra tímar um dagin til hetta.

So gott sum øll brúka alnetið viðhvørt. 85 prosent av teimum ungu eru í minsta lagi ein tíma um dagin á netinum fyri at samskifta, leita eftir tilfari, o.s.fr.

Fimti hvør ungdómur brúkar fimm tímar ella meira til hetta um dagin. Helvtin av ungdóminum – 49 prosent – sigur seg sjáldan ella ongantíð spæla spøl á netinum. 16 prosent spæla telduspøl á netinum í minsta lagi trýggjar tímar um dagin. 208 ung – 41 prosent – siga seg sjáldan ella ongantíð brúka telduna til annað enn alnet og telduspøl.

13 prosent av teimum ungu siga seg brúka telduna til annað enn alnet og telduspøl í minsta lagi trýggjar tímar um dagin. Næstan øll sum ganga í níggjundaflokki brúka facebook dagliga. Einans 24 ung – fimm prosent – siga seg næstan ongantíð (ella ongantíð) vera á facebook.

Fjórði hvør ungdómur er á facebook fýra tímar ella meira hvønn dag. Skype og twitter verða eisini nógv brúkt, men als ikki á sama støði sum facebook. 217 ung – 43 prosent – siga seg sjáldan ella ongantíð brúka skype ella twitter. 17 prosent brúka í minsta lagi fýra tímar um dagin til endamálið.

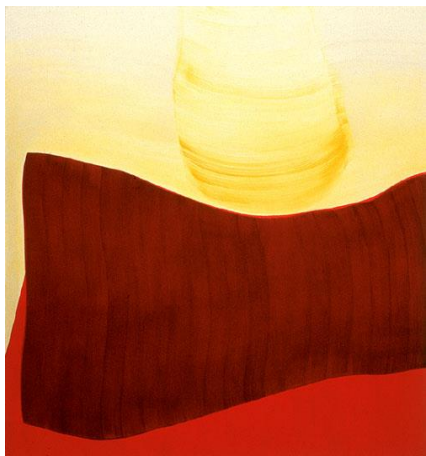

Talva 57a. Hvussu ofta gert tú okkurt av hesum?	næstan aldri	Færri enn 1 ferð um mán.	1-3 ferðir um mánaðin	1-3 ferðir um vikuna	4 ferðir ella fleiri vikuna	tils.
Fert í biograf	203	231	70	3	5	512
Fert á café	336	118	35	15	3	507
Gongur og hyggur í handlar	158	139	159	46	9	511
Ert í miðbýnum um kvøldið / vikuskiftið	190	100	125	74	17	506
Ert uttanfyri / inni í kiosk ella solumiðstöð	113	84	106	150	56	509
Fert í veitslu / í býin	215	127	133	26	6	507
Fert á skundbitastað ('fast food')	294	97	80	13	7	491
Fert til ítróttatiltøk	179	115	114	63	35	506
Fert at svimja uttan fyri skúlatíð	310	109	46	24	16	505

Talva 57(a) hyggur at øðrum frítíðarvirksemi. 203 ung – 40 prosent – ganga næstan ongantíð í biograf. 78 ung – 15 prosent – ganga í biograf í minsta lagi eina ferð um mánaðin.

Tveir triðingar av ungdóminum fer næstan ongantíð á café. 53 ung – 10 prosent – ganga á café í minsta lagi eina ferð um mánaðin. 43 prosent eru í miðbýnum um kvøldið og um vikuskiftið í minsta lagi eina ferð um mánaðin. 292 ung – 58 prosent – eru viðhvørt í veitslu/býnum. 32 ung – seks prosent – eru í veitslu/býnum hvørja viku. 64 prosent av teimum ungu eru viðhvørt til ítróttatiltøk í frítíðini hjá sær. 98 ung – 19 prosent – eru til ítróttatiltøk hvørja viku.

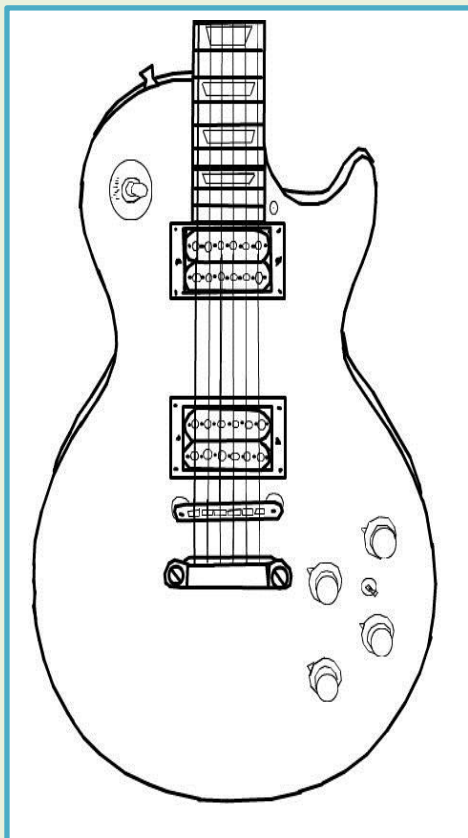
39 prosent siga seg svimja (uttan fyri skúlatíðina) viðhvørt. 40 ung – átta prosent – svimja hvørja viku.

Talva 57b. Hvussu ofta gert tú okkurt av hesum?	næstan aldri	færri enn 1 ferð um mán.	1-3 ferðir um mánaðin	1-3 ferðir um vikuna	4 ferðir ella fleiri vikuna	tils.
Fert til sjónleik	403	89	8	6	3	509
Fert á bókasavn	405	60	26	9	4	504
Fert til klassiskan tónleik	445	39	8	7	6	505
Fert til annan tónleik enn klass. tónleik	365	86	26	20	10	507
Fert til livandi tónleik	339	99	45	13	9	505
Fert á søvn	430	49	8	9	7	503
Hyggur at listaframsýning	432	59	7	2	2	502
Hyggur at myndlistarsýsing	433	54	8	3	3	501

Talva 57(b) snýr seg mest um tónleik og list. Tað sæst tíðiliga at einans ein lítil minniluti av teimum ungu brúkar tíð til hesi tiltøkini.

Einans 17 ung – trý prosent – ganga til sjónleik í minsta lagi eina ferð um mánaðin. Sera fá brúka bókasøvnini. 80 prosent eru næstan ongantíð (ella ongantíð) á bókasavnum. At fara til tónleik (uttan klassiskan tónleik) er, hinvegin, lutfalsiga væl umtókt. 28 prosent fara viðhvørt til tónleikatiltøk. Og 33 prosent siga seg viðhvørt fara til livandi tónleik. 22 ung – fýra prosent – fara til livandi tónleik hvørja viku. Sera fá vitja søvn (museum) ella fara til listaframsýningar.

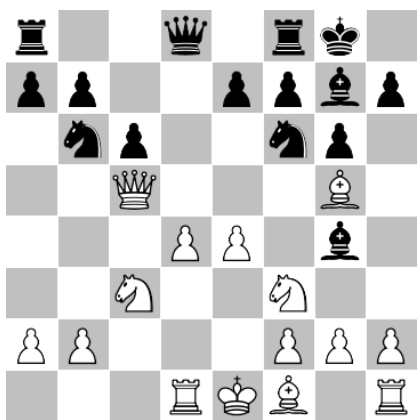
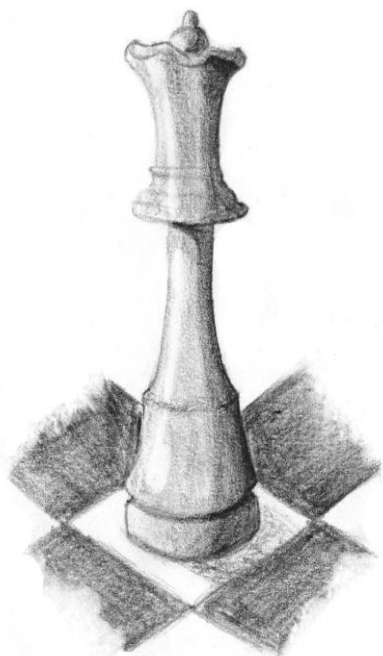

Talva 58a. Gongur tú til okkurt av hesum?	næstan aldri	nakrar ferðir um árið	nakrar ferðir um mánaðin	1-2 ferðir um vikuna	3 ferðir um vik. ella oftari	tils.
Dans í ungdómshúsi	428	53	14	5	3	503
Tiltøk í ungdómshúsi	368	76	35	18	5	502
Opið hús í ungdómshúsi	359	59	50	26	7	501
Felags-/frítíðarítriv í ungdómshúsi	408	64	17	3	4	496
Okkurt annað, ið ungdómshúsið skipar fyri	401	55	21	20	3	500
Flokskvøld ella undirhald, skúlin skipar fyri	385	70	24	18	2	499
Næmingaráð ella unglingaráð	214	255	23	5	1	498
Orkestar saman við vinfólkum	423	49	13	5	2	492
Tónlistarútbúgving	399	51	25	13	10	498
Horn-, skúla- ella musikkskúlaorkestar	441	19	15	15	8	498

Talva 58b. Gongur tú til okkurt av hesum?	næstan aldri	nakrar ferðir um árið	nakrar ferðir um mánaðin	1-2 ferðir um vikuna	3 ferðir um vik. ella oftari	tils.
Myndlistaútbúgving	430	19	9	28	9	495
Handarbeiði, seyma klæði, sniðgeving	470	14	3	10	2	499
Smyrsl ella hárfriðkan	462	21	6	4	3	496
Leiklist	387	77	17	6	6	493
Dans	466	14	4	5	2	491
Ballet	419	35	23	14	6	497
Skótar	473	8	7	7	1	496
Bjargingarlið fyri ungdóm	468	10	6	8	2	494
Unglingastarv í Reyða krossi	478	6	1	6	3	494
Hestaítrótt	478	8	1	3	2	492

Í talvu 58(a) síggja vit at fá brúka (ella hava atgongd til) ungdómshúsini seliga ofta. 58 ung – 12 prosent – fara til tiltøk í ungdómshúsi hvønn mánað. 23 prosent fara til flokskvøld ella undirhald, sum skúlin skipar fyri, í minsta lagi nakrar ferðir um mánaðin. 14 prosent spæla viðhvørt í orkestri saman við vinfólkum.

Í talvu 58(b) hyggja vit at øðrum forvitnisligum skipaðum frítíðarvirksemi, sum ung ganga til. 29 ung – seks prosent – ganga í minsta lagi nakrar ferðir um mánaðin til leiklist. 43 ung – 10 prosent – ganga í minsta lagi nakrar ferðir um mánaðin til ballet. Einans 23 ung – fim prosent – eru viðhvørt skótar. 13 prosent ganga viðhvørt til myndlist.

Talva 58c. Gongur tú til okkurt av hesum?	næstan aldri	nakrar ferðir um árið	nakrar ferðir um mánaðin	1-2 ferðir um vikuna	3 ferðir um vik. ella oftari	tils.
Talv	460	14	5	5	8	492
Ungdómsráð	468	15	3	4	4	494
K.F.U.M. ella K.F.U.K.	467	12	8	1	2	490
Ungdómsarbeiði í fólkakirkjuni	440	18	12	13	3	486
Ungdómsarbeiði í aðrari trúarsamkomu	448	14	7	10	6	485
Fráhaldsfelag (I.O.G.T.)	411	13	26	25	16	491
Gangi í haga	479	3	2	2	3	489
Veiði (við tráðu ella byrsu)	345	100	33	7	6	491
Yrki	393	74	19	5	3	494
Skrivi stuttsøgur	424	34	23	7	6	494
Geri stuttfilm	412	51	18	8	6	495

Í talvu 58(c) síggja vit ymisk onnur ítriv, sum rættiliga fá brúka nógva tíð til í dag. 460 ung – 93 prosent – siga seg ongantíð ella næstan ongantíð at telva.

467 ung – 95 prosent – ganga ongantíð ella næstan ongantíð til KFUM/KFUK (skótalið). 440 ung – 91 prosent – siga seg ongantíð ella næstan ongantíð luttaka í ungdómsarbeiði hjá fólkakirkjuni. 98 prosent av ungdóminum gongur næstan ongantíð í haganum. Fimm ung siga seg ganga í haga hvørja viku. 345 ung – 71 prosent – veiða (við tráðu ella byrsu) ongantíð ella næstan ongantíð. 46 ung – níggju prosent – siga seg veiða í minsta lagi nakrar ferðir um mánaðin.

Fimti hvør ungdómur – 20 prosent – sigur seg yrkja viðhvørt. Átta ung yrkja hvørja viku. 70 ung – 14 prosent – skriva viðhvørt stuttsøgur. 13 ung skriva stuttsøgur hvørja viku. 83 ung – 17 prosent – gera viðhvørt (stutt) filmar. 32 ung – seks prosent – gera filmar í minsta lagi nakrar ferðir um mánaðin.

Ungfólk í Føroyum 2012

©Firouz Gaini, Fróðskaparsetur Føroya og Norges
Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet (2013)